

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

โดย
นายสุทธิพร ลิเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
จังหวัดกาญจนบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF LEARNING INNOVATIONS IN SOCIAL
STUDIES, RELIGION AND CULTURE LEARNING GROUPS IN SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 8,
KANCHANABURI PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (DEVELOPMENT EDUCATION)

Department of Education Foundations

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี
โดย	นายสุทธิพร ลีเจริญ
สาขาวิชา	พัฒนศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นพพร จันทรนำชู)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ อมรสิริพงษ์)

60260313 : พัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้, ขนาดสถานศึกษา, กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

นาย สุทธิพร ลิเจริญ: แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชฎาพร เกตานนท์

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นการวิจัยแบบผสม ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน 2) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 100 คน 3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 382 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า 1) ตามความคิดเห็นของนักเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง (3.40) 2) ความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับ ปานกลาง (4.19) และ 3) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง (5.00)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร 1) ด้านการบริหาร โรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับขนาดใหญ่ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่แตกต่างกับขนาดใหญ่พิเศษ 3) ด้านการบริการ โรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับใหญ่พิเศษ และความคิดเห็นของครูผู้สอน 1) ด้านการบริหาร โรงเรียนขนาดกลาง,ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกัน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนขนาดกลาง,ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ไม่แตกต่างกัน 3) ด้านการบริการ โรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ที่แตกต่างกับขนาดใหญ่พิเศษ

3.แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริการ

60260313 : Major (DEVELOPMENT EDUCATION)

Keyword : Learning innovations, Social studies, School size

MR. Suttipon LEECHALEAN : Guidelines for the development of learning innovations in social studies, religion and culture learning groups in secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office 8, Kanchanaburi Province Thesis advisor : Assistant Professor Ratchadaporn Ketanon

research this time intended for 1) Study the current state of using learning innovations. in Social studies, religion and culture department 2) Compare the opinions of administrators and teachers toward the use of learning innovations. Social studies, religion and culture department by the size of the school and 3) To study ways to develop innovative learning in Social studies, religion and culture department. It's a mixed research. using quantitative research methods and qualitative research The sample group and key informants used in the research were: 1) School administrators, 15 people 2) 100 teachers in Social studies, religion and culture department 3) 382 high school students who gave key information in the interview were 4 people. The tools used to collect data were: structured questionnaires and interviews Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. content analysis The results showed that

1. Current state of using innovative learning in Social studies, religion and culture department In secondary schools, it was found that 1) According to the students' opinions, it is at a moderate level (3.40). 2) The teacher's opinions were at the moderate level (4.19) and 3) The opinions of school administrators were at a moderate level (5.00).

2. Comparison of opinions of using learning innovations in Social studies, religion and culture department Classified by school size, it was found that

Executive Opinion 1) Management Medium schools are different from large schools. 2) Teaching and learning Medium and large schools are different from extra large. 3) Service Medium schools have a different opinion than extra large. and opinions of teachers 1) Management medium school Large and extra large are

different. 2) Teaching and learning medium school large and extra large no difference
3) Service Medium and large schools are different from extra large.

3. Guidelines for learning innovation development in Social studies, religion and culture department learning subjects To create a guideline for the development of learning innovation in Social studies, religion and culture department in 3 areas: 1) Management 2) Teaching and learning 3) Service

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความเมตตาจาก รศ.ดร.พรชัย ตรีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยให้คำปรึกษาตรวจงานแก้ไขข้อบกพร่องตลอดระยะเวลาการทำวิจัยและ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งให้คำปรึกษา แนะนำทางสถิติและวิธีการวิจัยอย่างเป็นกัลยาณมิตรรวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร จันทรนาชู ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อมรศิริพงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ ผู้วิจัยวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพบูลย์ศิริธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยและชี้แนะในส่วนที่เป็นประโยชน์ทำให้งานวิจัยนี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการครูและนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่งส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ เพื่อนครูรุ่นพี่รุ่นน้อง ผู้ร่วมงานทั้งโรงเรียนด้านมะขามเดี่ยววิทยาและโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกที่มีส่วนร่วมสนับสนุนผู้วิจัยในด้านต่างๆรวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่นสาขาวิชาพัฒนศึกษาที่คอยช่วยเหลือและส่งข่าวสารที่เป็นประโยชน์และสนับสนุนให้กำลังใจซึ่งกันและกันเสมอมา

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดามารดาครูบาอาจารย์ที่มอบสติปัญญาตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

นาย สุทธิพร ถีเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	16
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	16
คำถามการวิจัย	22
วัตถุประสงค์การวิจัย	23
สมมติฐานของการวิจัย.....	23
ขอบเขตการวิจัย.....	23
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	24
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	27
บทที่ 2 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	28
2. แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา.....	36
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม.....	57
4. บริบทของพื้นที่ในการศึกษา.....	60
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	80
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	85

<p>ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อ การใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาด สถานศึกษา</p>	85
<p>ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสตร์และวัฒนธรรม.....</p>	96
<p>บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....</p>	99
<p>ตอนที่ 1 ผลศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี.....</p>	100
<p>ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้วัตกรรมการ เรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา</p>	130
<p>ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสตร์และวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี</p>	147
<p>บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</p>	169
<p>สรุปผลการวิจัย.....</p>	170
<p>อภิปรายผล.....</p>	172
<p>ข้อเสนอแนะ</p>	190
<p>รายการอ้างอิง</p>	192
<p>ภาคผนวก.....</p>	197
<p>ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</p>	198
<p>ภาคผนวก ข ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือแบบสอบถาม.....</p>	200
<p>ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</p>	226

ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม.....258

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์.....260

ประวัติผู้เขียน.....262

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของภายในประเทศและแนวคิดต่างประเทศ	55
ตารางที่ 2 แสดงการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	83
ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามขนาดโรงเรียน	87
ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน)	100
ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของครู	101
ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหาร	103
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหาร.....	106
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการจัดการเรียนการสอน	108
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริการ.....	110
ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน	112
ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหาร.....	113

จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)	132
ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	132
ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	135
ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)	136
ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร	136
ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร	138
ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)	138
ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร	139

<p>ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร.....</p>	<p>140</p>
<p>ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)</p>	<p>141</p>
<p>ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>141</p>
<p>ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน.....</p>	<p>144</p>
<p>ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ</p>	<p>144</p>
<p>ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ</p>	<p>146</p>
<p>ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)</p>	<p>146</p>
<p>ตารางที่ 36 ตารางสรุปประเด็นสำคัญในเรื่องการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 2 แห่ง</p>	<p>158</p>

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบัน นวัตกรรม นับเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญต่อการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจ เพราะจากการเปลี่ยนแปลง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี นั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน อีกทั้งเทคโนโลยีเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น ทำให้เกิดอัตราการแข่งขันสูง ซึ่งประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจึงส่งผลให้เกิดนโยบาย Thailand 4.0 เพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาประเทศจากเดิมที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ บุคคลและวัฒนธรรม ไปสู่การแข่งขันด้วย นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ (บวร เทศารินทร์, 2560)

สำหรับหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งการจัดการเรียนของประเทศไทย ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากยุคก่อนๆ โดยจากเดิมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้โดยการศึกษาจากตำราและครูผู้สอนเป็นหลัก ไปสู่การเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียน สามารถนำองค์ความรู้นอกตำรามายบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ดังนั้น การศึกษายุคใหม่ต้องเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ต่อยอดจากความรู้เดิม คิดและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ได้ เหมาะกับตนเอง สังคม ตามสถานการณ์ การจัดการศึกษา 4.0 จึงต้องนำเอาหลักการ เกี่ยวกับยุคสมัยใหม่ ที่ตรงความสนใจของผู้เรียนในปัจจุบันที่อยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งประกอบด้วยการจัดการศึกษาโดยใช้อุปกรณ์สมัยใหม่ช่วย เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ฯลฯ (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2559)

สำหรับประเทศไทยนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่การกำหนดนโยบายจนไปถึงการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับ นวัตกรรมการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกัน จำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ใน ระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ใน ระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2559)

เนื่องจากนวัตกรรมการเรียนรู้ นั้น “อดีตมักถูกพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียน คือนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน” (อัจตรา ประเสริฐสิน, เทพสุดา จิวตระกูล, & จอย ทองกลมศรี, 2560) ดังนั้น ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาครูที่จะให้สามารถนำรูปแบบของนวัตกรรมทางการศึกษามาปรับใช้ในการเรียนการสอน นั้น จะเห็นได้ว่านวัตกรรมการเรียนรู้เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ฉะนั้นจึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่ไม่ได้เป็นเพียงแค่การสร้างเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ แต่รวมไปถึงการประยุกต์และการนำนวัตกรรมแต่เดิมที่มีอยู่แล้วมาพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยในการพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนรู้ นั้น สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีการเรียนรู้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการบริการ และด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้น นอกจากจะมีนวัตกรรมการสอนที่ดีทันสมัย มาใช้กับผู้เรียนให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด นอกเหนือจากนวัตกรรมที่เป็นอุปกรณ์ช่วยสอนหรือวิธีการสอนแล้วนั้น ยังต้องมีสิ่งสำคัญเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการเรียนการสอน เช่น ครูผู้สอน หลักสูตรหรือเนื้อหา ผู้เรียน สื่อ/อุปกรณ์ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งหมดล้วนก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ต่อผู้เรียน ได้ตลอดเวลา และตลอดชีวิต (อัจตรา ประเสริฐสิน, 2560)

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระ จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการนั้นได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก นอกจากนั้นยังได้มีการปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของตนเอง ผลการวิจัยและประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่มีความชัดเจนเหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่ง สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นั้นเป็นรายวิชาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยเรื่อง ราวเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต รวมถึงศาสนา ศิลปกรรม และจริยธรรม วิชาสังคมศึกษาจึงช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร และเข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและเข้าใจผู้อื่น ยอมรับในความแตกต่าง มีคุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของการเรียนวิชาสังคมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จะเห็นได้ว่า วิชาสังคมศึกษานั้นมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมือง เป็นวิชาเกิดจากการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในสังคมศาสตร์ เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต รวมถึงศาสนา ศิลปกรรม และจริยธรรม เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมที่พวกเขาพบเจอและดำเนินชีวิตในฐานะสมาชิกในสังคมที่ดี มันไม่ใช่เพียงแค่การดำเนินชีวิตให้ตัวเองเป็นสุขอย่างเดียว แต่ต้องทำให้สังคมเป็นสุขด้วย แต่เวลาเรียนเด็กจะรู้สึกว่เนื้อหาที่เรียนเยอะเกินไปจึงไม่ควรสอนเนื้อหาอย่างเดียว แต่ต้องสอนความเป็นพลเมืองดีผ่านเนื้อหาในวิชาสังคมศึกษาด้วย

นอกจากนี้ วิชาสังคมศึกษานั้นเป็นวิชาที่เน้นพัฒนาการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ การคิดแก้ปัญหา การคิดตัดสินใจ โดยพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนโดย อาศัยเนื้อหาสังคมศึกษาเป็นสิ่งฝึกทักษะการคิด โดยการใช้คำถามปลายเปิดบ่อย ๆ นักเรียนจะถูกฝึก ให้คิด ซึ่งการคิดคือทักษะที่สามารถพัฒนาได้แต่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ผ่านการอภิปราย การ แลกเปลี่ยนพูดคุย การระดมความคิด ห้องเรียนต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ส่งเสียงความคิดออกมาให้ มาก หน้าที่ครูคือช่วยกันตั้งคำถามชวนคิดที่ท้าทาย ชวนให้อยากตอบคำถามที่ใกล้ตัวผู้เรียน และชวน ชมวดประเด็นคำตอบที่หลากหลายออกมาเป็นบทเรียนร่วมกัน และในการวัดผลของครู การออก ข้อสอบของครู คำถามต้องเป็นคำถามปลายเปิด ข้อสอบที่เน้นความจำเป็นหลัก นักเรียนจึงรู้สึกว่ายาก เพราะเนื้อหาที่มีมากมาย จริง ๆ อยู่การจะคิดวิเคราะห์ได้นั้นก็ต้องอาศัยการจำ แต่การจำนั้นมัน ต้องเป็นการจำที่เป็นประโยชน์ จำเนื้อหาที่ต้องรู้และควรรู้จริง ไม่ใช่ให้นักเรียนจำทุกอย่าง เนื้อหาที่เป็นลักษณะแนวคิดที่จะทำให้ให้นักเรียนเขาได้ต่อยอดได้ เวลาไปเจอประสบการณ์ใหม่ หรือข้อสอบ คำถาม เขาจะสามารถนำแนวคิดที่ต้องจำให้ได้ก่อนนั้น ไปต่อยอดได้ จึงนับได้ว่าวิชาสังคมศึกษามี ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนในหลากหลายด้านเป็นอย่างมาก

แต่ในปัจจุบัน ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่พบในประเทศไทยส่วนใหญ่ คือ ผู้สอนส่วนใหญ่สอนแบบบรรยายเนื้อหาตามหนังสือ ขาดเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ๆ ทำให้เด็ก นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือฝึกแก้ปัญหาในห้องเรียน ทำให้ไม่มีส่วนร่วมในการเรียน การสอน เพราะเบื่อหน่ายต้องท่องจำทั้งในเนื้อหาวิชาที่หลากหลายหมวดสาขา และเนื้อหาสาระบางอย่าง ก็ไม่ได้นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน รูปแบบ เทคนิค วิธีการเรียน การสอนใหม่ ให้ทันกับยุคสมัย และจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการพัฒนาทั้งความคิด ความถนัด ความ สนใจของแต่ละคน ครูต้องสอนวิธีแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ ท่องจำ เน้นผู้เรียนมากกว่าเน้นเนื้อหาวิชา เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต อันเป็นทักษะสำคัญของ บุคคลในยุคศตวรรษที่ 21 (วิภาพรรณ พินลา, 2561)

จากปัญหาข้างต้น นำไปสู่การเกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์วิชาสังคมศึกษาไม่ นำพึงพอใจและมีความสามารถในด้าน คิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ การคิดแก้ปัญหา การ คิดตัดสินใจ ต่ำกว่าเกณฑ์ (สุพัตรา ตาตมวง, 2558) ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการค้นหาสาเหตุที่ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์วิชาสังคมศึกษาไม่นำพึงพอใจและการใช้วัตกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้เด็ก มีผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาสังคมศึกษาได้ดีขึ้นอย่างไร การใช้คำถามจะช่วยพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ การคิดแก้ปัญหา การคิดตัดสินใจ ได้หรือไม่ โดยการศึกษา

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน พฤติกรรมการสอนของครู ประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่ใช้และ ประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่เหมาะสม

จากการรายงานผลมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562 (ฉบับที่ 4) หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพ การศึกษา มาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมิน คุณภาพภายนอกจาก สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.องค์การมหาชน) จำนวน 29 โรง เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกครบสาม ะหว่างปี พ.ศ. 2558-2563 มีผลการประเมินโดยสรุป ดังนี้ โรงเรียนที่ได้รับรองคุณภาพมาตรฐาน จำนวน 8 โรง คิดเป็นร้อยละ 27.58 โรงเรียนที่ไม่ได้รับ การรับรองคุณภาพมาตรฐาน จำนวน 21 โรง คิดเป็นร้อยละ 72.41 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8, 2558)

สำหรับสาเหตุที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากที่ผ่านมาผลการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปีงบประมาณ 2554 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่าน มาตรฐานที่ 5 คือในด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามหลักสูตร โดยได้คะแนนรวมทุกตัวบ่งชี้ ต่ำกว่า 80 คะแนน และผลเฉลี่ยในรายวิชาสังคมศึกษาระดับ มัธยมศึกษาคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมี คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8, 2558) และอีกทั้งจังหวัด กาญจนบุรีนั้นก็เป็นหนึ่งในจังหวัดพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้นาร่อง ซึ่งหมายถึง พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการ ประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการเรียนรู้โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการ บริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีหน่วยงานส่วนกลางให้การสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากรและกลไกการหนุนเสริมแก่โรงเรียนใน พื้นที่อย่างเหมาะสม โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ พื้นที่ เป็นการจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและ การศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตาม ศักยภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ทั้งในด้าน การเกษตรอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยในการเป็นพื้นที่

นวัตกรรมการเรียนรู้นาร่อง ได้แก่ การที่มีประชากรหลายชาติพันธุ์อาศัยอยู่ในบริเวณต่าง ๆ ทำให้เกิดภาษาต่าง ๆ ที่ใช้พูดกัน และมีศักยภาพในการท่องเที่ยวระดับสูง เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภูมิภาคตะวันตก ซึ่งอุดมด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย ทั้งสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แหล่งโบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ มีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปสู่บทเรียนในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี อีกทั้งจังหวัดกาญจนบุรีมีสถาบัน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาจำนวน 531 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพิจารณาแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานาร่องพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ ให้ดำเนินการหรือสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานตามมาตราต่าง ๆ ที่ปรากฏใน พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ. 2562 อย่างจริงจัง ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. และร่วมปฏิบัติการให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ประการในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานาร่องในพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ. 2562 ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจาก พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ. 2562 ดังนี้ 1) การมีกลไกในการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถทดลองจัดการศึกษา ที่มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว อันส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่ และเพื่อให้มีการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และการเรียนรู้รวมทั้ง ขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งอื่น 2) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและ สถานศึกษา ตลอดจนเพื่อให้การสร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้เป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ในแต่ละ

พื้นที่นำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2562)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นพื้นที่พิเศษด้านการศึกษาที่เอื้อให้คนในพื้นที่ทุกภาคส่วนรวมพลังร่วมจัดการศึกษา สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ต่อยอดคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและพื้นที่ เป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกัน และสร้างองค์ความรู้เพื่อการขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลงการศึกษาชาติตามนโยบายของภาครัฐ ที่จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ทั้งในด้านการเกษตรอุตสาหกรรมหรือธุรกิจบริการ และสอดคล้องกับการส่งเสริมการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

จากที่มาและความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เป็นอย่างไร
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นอย่างไร
3. แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการบริการ และ 3) ด้านการเรียนการสอน

2. ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน 2) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 102 คน 3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8,398 คน ซึ่งเป็นประชากรจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 29 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน 2) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จำนวน 100 คน 3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 382 คน จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane', 1973 : 727-728) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์ จำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทางด้าน การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2 คน 2) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา จำนวน 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจากโรงเรียนนำร่องหรือโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 วัตกรรมการระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากคุรุสภา ในการจัดการนวัตกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี 2) โรงเรียนหนองขาโทวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เป็นจำนวน 15 โรงเรียน และโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 วัตกรรมการระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากคุรุสภา 2 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี และ 2) โรงเรียนหนองขาโทวิทยาคมจังหวัดกาญจนบุรี

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาระหว่าง 1 กุมภาพันธ์ 2562 - 5 ธันวาคม 2563

นิยามศัพท์เฉพาะ

นวัตกรรม หมายถึง สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ที่มาจาก การปรับปรุงพัฒนาจากของเดิมหรือคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่

นวัตกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนำสิ่งใหม่ๆซึ่งอาจจะเป็น ความคิด วิธีการ หรือการกระทำหรือสิ่งประดิษฐ์ขึ้น ทั้งในส่วนที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่แต่เดิมให้ดีขึ้นโดยอาศัยหลักการ ทฤษฎี ที่ได้ผ่านการทดลองวิจัยจนเชื่อถือได้ นำมาใช้บังเกิดผลเพิ่มพูน

ประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

ด้านการบริหาร หมายถึง การพัฒนาฝึกอบรมและการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม

ด้านการบริการ หมายถึง การกำหนดความร่วมมือและช่วยเหลือในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้จากชุมชน สังคมรอบสถานศึกษา โดยมีแนวปฏิบัติและกระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ และสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องต้องโดยมุ่งเน้นที่ชุมชนโดยรอบโรงเรียน และแก้ปัญหาที่ตรงตามความต้องการของชุมชน

ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น คู่มือการสอน สื่อ การสอน ฯลฯ

สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริงหรือสภาพที่เกิดขึ้นจริงต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

ด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานพัฒนาหน่วยงานของตนเองเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และเลือกใช้นวัตกรรมการเรียนรู้บริบทและความต้องการของชุมชนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ด้านการบริการ หมายถึง การให้บริการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การนำนวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มาประยุกต์ใช้ส่งเสริมให้ผู้เรียน คิดค้น พัฒนา สามารถนำไปปฏิบัติจริง และมีการเผยแพร่ ซึ่งนวัตกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนและผู้สอนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกันโดยพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้จากหลักสูตร การเรียนการสอน กิจกรรม สื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคม

การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา มาใช้กับการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

นวัตกรรม หมายถึง ผู้ที่ริเริ่ม ประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ และสนับสนุน ให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงาน ที่เป็นนวัตกรรม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง องค์กร และส่งมอบไปยังระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ มีคุณค่า และเหมาะสมต่อการพัฒนา และแก้ปัญหาทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ริเริ่ม ประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ และสนับสนุน ให้เกิดเทคนิค วิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ หรือผลงาน ที่เป็นนวัตกรรม สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือนำไปเผยแพร่เพื่อใช้พัฒนาและแก้ปัญหาทางการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องเรียน ทั้งนี้เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีเนื้อหาว่าด้วยเรื่องของ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ศาสนาและหน้าที่พลเมือง ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ หมายถึง พื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษาสามารถออกแบบ การจัดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีหน่วยงานส่วนกลางให้การสนับสนุน โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นศูนย์กลางของการบริหารและจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในที่นี้หมายถึงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

1. โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301- 1000 คน
2. โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1001- 2,000 คนขึ้นไป
3. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 2,001 คนขึ้นไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี
2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีผลต่อการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
3. ทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้
2. แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
4. บริบทของพื้นที่ในการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินการสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวดกวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไขและสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน โดยในศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษานวัตกรรมทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของแนวคิดทฤษฎีแห่งการเรียนรู้

การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่นี้เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน ไม่ใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ หรืออุทมิภาวะ หรือพิชยาต่าง ๆ หรืออุบัติเหตุ หรือความ

บังเอิญ พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจะต้องเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวรจึงจะถือว่าเป็นการเรียนรู้ขึ้น หากเป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Theory Learning) การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวรอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นอาจมี 3 ด้าน เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงดังนี้ (Bloom, 1959)

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และความคิด (Cognitive Domain) หมายถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้มากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม (Affective Domain) หมายถึง เมื่อบุคคลได้เรียนรู้สิ่งใหม่ก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึทางด้านจิตใจความเชื่อ ความสนใจ

3. ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความชำนาญ (Psychomotor Domain) หมายถึงการที่บุคคลได้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านความคิด ความเข้าใจและเกิดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความสนใจ ด้วยแล้วได้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติ จึงทำให้เกิดความชำนาญมากขึ้น เช่น การใช้มือเป็นต้น

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้

ธอร์นไดค์ (Thorndike's, 1997: 5) นักการศึกษาและจิตวิทยาชาวเยอรมันผู้ให้กำเนิดทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ ได้เสนอหลักการ ภารกิจของการสอนของครูไว้ 2 ประการ และเสนอหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาไว้ 5 ประการ ซึ่งสามารถสรุปกฎการเรียนรู้ที่สำคัญจากทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's connectionism) ได้ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การเรียนรู้ที่คงทนจะเกิดจากการฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจ

3. กฎแห่งการใช้และไม่ใช้ (Law of Use and Disuse) ถ้ามีการนำความรู้ที่เคยเรียนรู้ไปแล้วไปใช้บ่อย ๆ จะทำให้การเรียนรู้เกิดความคงทน แต่หากความรู้ที่เคยเรียนไปนั้นไม่ได้ถูกนำไปใช้จะทำให้เกิดการลืม

4. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลจากการเรียนรู้ที่พึงพอใจจะทำให้อยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจก็จะไม่อยากจะเรียนรู้

การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จัดทำได้นี้

- การจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลองผิดลองถูกบ้างซึ่งจะมีประโยชน์ในการช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหามากขึ้น จดจำเข้าใจในสิ่งที่เรียนและภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองได้กระทำ

- การสำรวจความพร้อมของผู้เรียน ว่ามีความรู้พื้นฐานใดบ้าง เพียงพอหรือไม่ เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

- การฝึกทักษะแก่ผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง แต่ไม่ควรฝึกซ้ำ จนสร้างความเบื่อหน่ายแก่ผู้เรียน

- เมื่อเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนแล้ว ควรให้นำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ในการนำการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้น สามารถทำได้ดังนี้ 1) ผู้สอนควรตรวจสอบความพร้อมหรือการสร้างความพร้อมให้แก่ผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ รวมทั้งความรู้เดิมที่จำเป็นก่อนเริ่มบทเรียนใหม่ เช่น การให้ผู้เรียนมีเวลาในการเตรียมตัวก่อนเริ่มบทเรียน การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการทบทวนความรู้เดิม 2) ผู้สอนควรให้ผู้เรียนฝึกทักษะที่สำคัญและจำเป็นบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน 3) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ในสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้นั้นไปใช้บ่อย ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย 4) หลังจากที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดแล้ว ผู้สอนควรให้คำชมเชยหรือรางวัลที่ทำให้ผู้เรียนพึงพอใจต่อสิ่งที่ได้กระทำในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้นและทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

พาฟลอฟ (Pavlov,1997: 5) นักจิตวิทยาและสรีรวิทยาชาวรัสเซียได้เสนอทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) ซึ่งได้ทำการทดลองใช้ผงเนือบดเป็นสิ่งที่เร้าตามธรรมชาติหรือสิ่งที่เร้าที่ไม่วางเงื่อนไข (Unconditioned Stimulus) กับสุนัข พบว่าผงเนือบดสามารถทำให้สุนัขน้ำลายไหลได้ ต่อมาพาฟลอฟได้นำผงเนือบดมาเป็นสิ่งที่เร้าคู่กับเสียงกระดิ่ง ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เร้าตามธรรมชาติและสุนัขจะไม่มีน้ำลายไหลเมื่อได้ยินเสียงกระดิ่ง เขาพบว่าสุนัขจะน้ำลายไหลเมื่อใช้เมื่อใช้ผงเนือบดและเสียงกระดิ่งมาเป็นสิ่งที่เร้าคู่กัน ต่อมาเขาพบว่าเมื่อใช้สิ่งเร้าทั้งสองคู่กันหลาย ๆ ครั้ง แล้วตัดสิ่งเร้าตามธรรมชาติ (ผงเนือบด) ออกเหลือแต่เสียงกระดิ่งอย่างเดียว ก็ยังพบว่าสุนัขก็ยังน้ำลายไหล แสดงว่า การเรียนรู้ของสุนัขเกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างเสียงกระดิ่งและพฤติกรรมน้ำลายไหล ดังนั้นเขาจึงสรุปว่าการเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิตสามารถเกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งที่เร้าที่วาง

เงื่อนไข (Conditioned Stimulus) ได้ ซึ่งกฎการเรียนรู้จากทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของ พาฟลอฟ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการตอบสนองของมนุษย์สามารถเกิดขึ้นได้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขหรือความต้องการทางธรรมชาติ (Unconditioned Stimulus) กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (Conditioned Stimulus)

2. กฎแห่งการลดภาวะ (Law of Extinction) ความเข้มข้นของการตอบสนองจะลดลงเรื่อย ๆ หากบุคคลได้รับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขอย่างเดียว หรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขกับสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขห่างกันออกไปมากขึ้น

3. กฎแห่งการฟื้นคืนสภาพเดิมตามธรรมชาติ (Law of Spontaneous Recovery) การตอบสนองที่เกิดจากการวางเงื่อนไขที่ลดลง สามารถทำให้เกิดขึ้นได้อีกโดยใช้ สิ่งเร้าตามธรรมชาติ หรือสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขมาเข้าคู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขอีก

4. กฎแห่งการถ่ายโยงการเรียนรู้สู่สถานการณ์อื่น ๆ (Law of Generalization) เมื่อเกิดการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขแล้ว ถ้ามีสิ่งเร้าที่คล้ายกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขที่เคยใช้มากระตุ้น อาจทำให้เกิดการตอบสนองที่เหมือนกันได้

5. กฎแห่งการจำแนกความแตกต่าง (Law of Discrimination) ถ้ามีการใช้สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขหลายแบบ แต่มีการใช้สิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไขหรือความต้องการตามธรรมชาติมาเข้าคู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น การเรียนรู้จะเกิดจากการจำแนกความแตกต่างและเลือกตอบสนองเฉพาะกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข

การประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จัดทำได้ดังนี้

- ในแง่ของความแตกต่างระหว่างบุคคล
- การวางเงื่อนไข เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางด้านอารมณ์
- การลบพฤติกรรมที่วางเงื่อนไข
- การสรุปความเหมือนและการแยกความแตกต่าง

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การนำแนวคิดของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของพาฟลอฟ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สามารถทำได้ดังนี้ 1) ผู้สอนควรนำสิ่งเร้าที่เป็นความต้องการทางธรรมชาติของผู้เรียนมาใช้คู่กับสิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เช่น การให้รางวัลเมื่อผู้เรียนสามารถทำได้ตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนด 2) การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใด ผู้สอนอาจใช้สิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขหลายแบบพร้อมกับสิ่งเร้าที่ผู้เรียนชอบตามธรรมชาติ

เช่น การให้สิทธิพิเศษในการไปพักก่อนคนอื่น หรือการให้คะแนนเพิ่มแก่ผู้เรียนที่สามารถทำได้ตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนด 3) ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้เรียนเคยเรียนรู้มาแล้วจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นเพราะมีการถ่ายโยงระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ 4) ถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใด ผู้สอนไม่ควรใช้สิ่งเร้าที่ไม่มีเงื่อนไขอย่างเดียนานเกินไปเพราะจะทำให้พฤติกรรมที่ตอบสนองลดลงเรื่อย ๆ เช่น ถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเข้าห้องเรียนตรงเวลา ผู้สอนอาจตั้งเงื่อนไขว่าเมื่อผู้สอนเข้ามาในห้องเรียนจะมีการทดสอบความรู้ในเรื่องที่เรียนไปในครั้งแล้วในตอนต้นชั่วโมงทุกครั้ง หากผู้สอนทำอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนจะสนองตอบโดยเข้าเรียนตรงเวลา แต่ถ้าผู้สอนเข้ามาในห้องแล้วไม่ได้ทดสอบความรู้ในเรื่องที่เรียนไปแล้วอย่างสม่ำเสมอตามเงื่อนไขที่กำหนด จะทำให้เกิดการลดภาวะของการตอบสนองต่อพฤติกรรมแบบนี้ได้

วัตสัน (Watson, 1997: 5) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้เสนอ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขของวัตสัน (Watson's Conditioning Learning) โดยได้ทำการทดลองเกี่ยวกับการวางเงื่อนไขโดยให้เด็กคนหนึ่งเล่นกับหนูขาวในขณะที่เด็กกำลังจะจับหนูขาวเขาก็ทำให้เกิดเสียงดังโดยใช้ค้อนตีแท่งเหล็กซึ่งอยู่ด้านหลังของเด็กจนเด็กตกใจและร้องไห้ หลังจากนั้นเด็กจะกลัวและร้องไห้เมื่อเห็นหนูขาว ต่อมาเขาทดลองโดยให้แม่กอดเด็กไว้แล้วนำหนูขาวมาให้เด็กดูหลังจากนั้นเด็กก็จะค่อยๆ คลายจากความกลัวหนูขาว จากการทดลองดังกล่าวสามารถสรุปเป็นกฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของวัตสันได้ดังนี้

1. พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถควบคุมให้เกิดขึ้นได้โดยการควบคุมสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขให้สัมพันธ์กับสิ่งเร้าตามธรรมชาติ
2. พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ใด ๆ สามารถลดพฤติกรรมนั้นให้หายไปได้โดยการควบคุมสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขให้สัมพันธ์กับสิ่งเร้าตามธรรมชาติอย่างเหมาะสม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การนำแนวคิดของทฤษฎีการวางเงื่อนไขของวัตสันไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สามารถทำได้ดังนี้ 1) ผู้สอนควรสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยใช้สิ่งเร้าที่เหมาะสมกับภูมิหลังและความต้องการของผู้เรียนควบคู่ไปกับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข เช่น ถ้าผู้เรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นได้ดี ผู้สอนควรยกย่องชมเชย ให้รางวัล หรือให้เพื่อปรบมือให้ จะช่วยผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะทำที่ดียิ่งขึ้น 2) ผู้สอนสามารถลบพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของผู้เรียนได้โดยใช้สิ่งเร้าตามธรรมชาติหรือสิ่งเร้าที่ไม่ได้วางเงื่อนไขมาช่วย เช่น ถ้าผู้เรียนไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ เพราะเรียนไม่เข้าใจ ผู้สอนควรปรับวิธีสอนโดยทำให้เข้าใจง่ายขึ้น และให้

ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้มาซักถามได้อย่างเป็นกันเองจนผู้เรียนสามารถเรียนเข้าใจมากขึ้นและชอบเรียนคณิตศาสตร์

กัทธรี (Guthrie,1997: 5) นักจิตวิทยาชาวอเมริกาได้เสนอ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่อง (Contiguous conditioning) โดยได้ทำการทดลองวางเงื่อนไขโดยปล่อยแมวที่หิวจัดเข้าไปในกล่องปริศนาซึ่งมีเสาเล็ก ๆ อยู่ตรงกลางและมีกระดกที่ประตูทางออก ที่เสาในกล่องจะมีกลไกสำหรับเปิดประตู แล้วนำปลาแซลมอนวางไว้นอกกล่อง การทดลองพบว่า แมวบางตัวใช้การกระทำหลายแบบเพื่อจะออกจากกล่อง แต่แมวบางตัวใช้วิธีเดียวก็สามารถออกจากกล่องได้ กัทธรีอธิบายว่า แมวจะใช้การกระทำครั้งสุดท้ายที่ประสบผลสำเร็จเป็นแบบแผนและยึดไว้สำหรับการแก้ปัญหาครั้งต่อไป และการเรียนรู้เมื่อเกิดขึ้นแล้วแม้เพียงครั้งเดียวก็นับว่าได้เรียนรู้แล้วไม่จำเป็นต้องทำซ้ำอีก โดยกฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่องของกัทธรี สรุปได้ดังนี้

1. กฎแห่งความต่อเนื่อง (Law of Continuity) เมื่อมีสิ่งเร้าชุดใดชุดหนึ่งมากระตุ้นและก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวของร่างกายอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นแล้ว หากสิ่งเร้าชุดเดิมกลับมาอีกก็จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างเดิมเกิดขึ้น

2. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้แม้เพียงครั้งเดียว (One trial learning) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นถ้าบุคคลสามารถการเรียนรู้โดยแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นได้อย่างถูกต้อง แม้เพียงครั้งเดียวก็ถือว่าได้เรียนรู้แล้ว ไม่จำเป็นต้องทำซ้ำอีก

3. กฎของการกระทำครั้งสุดท้าย (Law of Recency) ในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้ามีการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์แล้ว เมื่อมีสถานการณ์นั้นเกิดขึ้นอีกบุคคลจะกระทำเหมือนที่เคยได้กระทำในครั้งสุดท้ายที่เกิดการเรียนรู้ขึ้น

4. การจูงใจ (Motivation) การเรียนรู้เกิดจากการจูงใจมากกว่าการเสริมแรง

การนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

- การนำหลักการเรียนรู้ไปใช้ จากการหลักการเรียนรู้ที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการกระทำหรือการตอบสนองเพียงครั้งเดียว ได้ต้องลองกระทำหลาย ๆ ครั้ง หลักการนี้น่าจะใช้ได้ดีในผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก และผู้มีประสบการณ์เดิมมากกว่าผู้ไม่เคยมีประสบการณ์เลย

- การทำให้เกิดการเรียนรู้ควรใช้การจูงใจ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมมากกว่าการเสริมแรง

- เนื่องจากแนวความคิดของกัทธรีคล้ายคลึงกับแนวความคิดของวัตสันมาก ดังนั้นการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนก็เป็นไปในทำนองเดียวกันกับทฤษฎีของวัตสันนั่นเอง

- กัทธรีเชื่อว่า การลงโทษมีผลต่อการเรียนรู้ คือ ทำให้อินทรีย์กระทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เขาแยกการลงโทษออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้ 1) การลงโทษสถานเบา อาจทำให้ผู้ถูกลงโทษมีอาการตื่นเต้นเพียงเล็กน้อย แต่ยังคงแสดงพฤติกรรมเดิมอีกต่อไป 2) การเพิ่มการลงโทษ อาจทำให้ผู้ถูกลงโทษเลิกแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้ 3) ถ้ายังคงลงโทษต่อไป การลงโทษจะเปรียบเสมือนแรงขับที่กระตุ้นให้อินทรีย์ตอบสนองต่อสิ่งเร้า จนกว่าอินทรีย์จะหาทางลดความเครียดจากแรงขับที่เกิดขึ้น กัทธรีกล่าวว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดจากการได้รับรางวัลที่พอใจ 4) ถ้าเกิดพฤติกรรมที่ไม่ดีคือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา แล้วลงโทษจะทำให้มีพฤติกรรมอื่นเกิดตามมาหลังจากถูกลงโทษ จึงควรขจัดพฤติกรรมที่ไม่ดีเสียก่อน ก่อนที่จะลงโทษ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การนำแนวคิดของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่องของกัทธรี ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สามารถทำได้ดังนี้ 1) ถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดผู้สอนควรให้สิ่งเร้าแบบวางเงื่อนไขที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้รางวัลผู้เรียนที่ทำความดีทุกครั้งจนผู้เรียนทำความดีอย่างต่อเนื่อง 2) ในการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องตั้งแต่แรกโดยไม่จำเป็นต้องสอนซ้ำซากซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย 3) ในการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ผู้สอนควรจัดสิ่งเร้ามากระตุ้นที่คล้ายกับ สิ่งที่เขาเคยเรียนรู้มาแล้วครั้งสุดท้ายซึ่งจะทำให้ผู้เรียนจะสามารถแสดงปฏิกิริยาตอบสนองออกมาได้ อย่างถูกต้อง 4) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดกับผู้เรียนเสียก่อน เนื่องจากแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

สกินเนอร์ (Skinner, 1997: 5) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้เสนอ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการ (Operant Conditioning) โดยได้ทำการทดลองวางเงื่อนไขโดยสร้างกล่องสำหรับทำการทดลองขึ้น ซึ่งเรียกว่า Skinner Boxes ประกอบด้วย ภาชนะสำหรับใส่อาหาร คันโยก หลอดไฟ โดยคันโยกและภาชนะที่ใส่อาหารนั้นเชื่อมติดกัน การทดลองเริ่มโดยการจับหนูไปใส่ลงไปในกล่องทดลอง เมื่อหนูหิวจะวิ่งวนไปเรื่อย ๆ และไปเหยียบถูกคันโยกก็จะมีอาหารตกลงมาทำให้หนูเกิดการเรียนรู้ว่า การเหยียบคันโยกจะได้รับอาหาร ครั้งต่อไปเมื่อหนูหิวก็จะตรงไปเหยียบคันโยกทันที ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว ถือว่าหนูตัวนี้เกิดการเรียนรู้แบบการลงมือกระทำเอง การทดลองดังกล่าวสามารถสรุปเป็นกฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการของสกินเนอร์ ได้ดังนี้

1. การกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรงจะลดลงและหายไปในที่สุด

2. ในการกระทำการเสริมแรงที่เปลี่ยนแปลงทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่คงที่หรือตายตัว
3. การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็วและลืมเร็ว
4. การให้แรงเสริมหรือให้รางวัลเมื่อมีการกระทำพฤติกรรมที่ต้องการได้จะสามารถช่วยปรับหรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้

การนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

- การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) กระทำต่อเมื่อมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมจิตสาธารณะ

- การเสริมแรงทางลบ (negative reinforcement) เป็นการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมคงที่หรือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเสริมแรงทางลบของผู้สอนควรปฏิบัติ คือ ทำทันทีหรือเร็วที่สุดเมื่อพฤติกรรมที่ไม่ต้องการเกิดขึ้น ควรให้มีความรุนแรงพอเหมาะไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ควรให้ผู้ถูกลงโทษรู้ว่าพฤติกรรมใดที่ถูกลงโทษและเพราะเหตุใด ควรใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์ ควรใช้การลงโทษควบคู่กับการเสริมแรงบวก ผู้ลงโทษต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน และการลงโทษควรเป็นวิธีสุดท้าย ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ควรใช้การลงโทษ

หลักสำคัญของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ คือ เราสามารถควบคุมการตอบสนองได้ด้วยวิธีการเสริมแรง กล่าวคือ เราจะให้การเสริมแรงเฉพาะเมื่อมีการตอบสนองที่ต้องการ เพื่อให้กลายเป็นนิสัยติดตัวต่อไป อาจนำไปใช้ในการปลูกฝังบุคลิกภาพของบุคคลให้มีพฤติกรรมตามแบบที่ต้องการได้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การนำแนวคิดของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการของสกินเนอร์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สามารถทำได้ดังนี้ 1) ในระหว่างที่มีการเรียนการสอน ผู้สอนควรให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนทันทีเมื่อผู้เรียนสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสมซึ่งจะช่วยเพิ่มอัตราการตอบสนองในการเรียนรู้ให้มากขึ้นเรื่อย ๆ 2) การเปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรงจะช่วยให้การตอบสนองของผู้เรียนคงทน เช่น ถ้าผู้สอนนั้นชมผู้เรียนที่ตอบถูกว่า “เก่งมาก” ทุกครั้ง ผู้เรียนจะเห็นความสำคัญของแรงเสริมน้อยลง ผู้สอนควรเปลี่ยนเป็นแรงเสริมแบบอื่นบ้าง เช่น ยิ้ม พยักหน้า หรือปรบมือให้ 3) การลงโทษที่รุนแรงมีผลเสียมากกว่าผลดี ผู้เรียนอาจไม่ได้เรียนรู้สิ่งที่คุณสอนต้องการเลย ผู้สอนควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรมนั้น เมื่อไม่มีการตอบสนองผู้เรียนจะหยุดพฤติกรรมนั้นไปเองในที่สุด

4) ถ้าต้องการปลูกคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนทันทีเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่ผู้สอนต้องการ เช่น การให้คะแนน การให้คำชมเชย การให้เกียรติ การเชิญให้แสดงตัวหน้าชั้น เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา

นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นวัตกรรมเป็นจุดเริ่มต้นของเทคโนโลยี ถ้าไม่เกิดนวัตกรรมเทคโนโลยีก็ไม่เกิด การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษานั้น จำเป็นที่จะต้องทราบความหมายของนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เข้าใจอย่างชัดเจนเสียก่อน รวมถึงควรทราบขอบข่ายและพัฒนาการของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ประโยชน์ในวงการศึกษาด้วย

2.1 ความหมายของนวัตกรรม

นวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Innovare แปลว่า to renew หรือ to modify มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ “นวัตกรรม” ไว้ดังนี้

ไมลส์ (Miles, 1964: 7) อธิบายว่า นวัตกรรมเป็น การเปลี่ยนแปลงที่มีเป้าหมายแน่นอน เพื่อให้ระบบงานนั้นบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ทอปเลอร์ (Toffler, 1980: 4) ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า นวัตกรรม เป็นการผสมผสาน ระหว่างเครื่องมือกล และเทคนิคต่าง ๆ ที่มี 3 ลักษณะประกอบกันได้แก่ 1) จะต้องเป็นการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ (creative) และเป็นความคิดที่สามารถปฏิบัติได้ (feasible idea) 2) จะต้องสามารถนำไปใช้ได้ผลจริง (practical application) 3) มีการเผยแพร่ออกสู่ชุมชน (Distribution) Hughes (2003) ให้ความหมายของนวัตกรรม (innovation) ไว้ว่าเป็นการนำวิธีการ ใหม่ ๆ มาปฏิบัติ หลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้น ๆ แล้วโดยเริ่มมาตั้งแต่ 1) การคิดค้น (Invention) 2) การพัฒนา (Development) หรือ โครงการทดลองปฏิบัติก่อน (Pilot Project) 3) นำไปปฏิบัติจริง (Implement) โดยสรุปแล้ว นวัตกรรมหมายถึง ความคิดและกระบวนการใหม่ ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นหรือไม่เคยมีมาก่อน หรือการพัฒนาตัดแปลงจากของเดิมให้ดีขึ้นและเมื่อนำมาใช้สามารถทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นิโคลส์ และจอร์จ (Nicholls and George, 1983: 4) กล่าวว่า นวัตกรรมเป็นความคิดใหม่ มี เป้าหมายแน่นอน เพื่อนำมาปรับเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องมากกว่าจะเปลี่ยนแปลงสั้น ๆ เฉพาะจุดและต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ

เสนห์ จุ้ยโต (2558: 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า นวัตกรรม (Innovation) หมายถึงการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และยังสามารถหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การผลิต กระบวนการ หรือองค์กร ไม่ว่าจะการเปลี่ยนนั้นจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาต่อยอด การเปลี่ยนแปลง การประยุกต์หรือกระบวนการ และในหลายสาขา เชื่อกันตรงกันว่า การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็น นวัตกรรมได้นั้น จะต้องมีความใหม่อย่างเห็นได้ชัด และความใหม่นั้นจะต้องเพิ่มมูลค่าสิ่งต่าง ๆ ได้อีก ด้วยโดยเป้าหมายของนวัตกรรมคือการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก เพื่อให้สิ่งต่าง ๆ เกิดเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น นวัตกรรมก่อให้เกิดผลิตผลเพิ่มขึ้น และเป็นที่มาสำคัญของความมั่นคงทางเศรษฐกิจและ สังคมของชาติ (เสนห์ จุ้ยโต, 2558)

นพดล เหลืองภิรมย์ (2558: 13) ได้ให้ความหมายของคำว่า นวัตกรรม (innovation) คือ “สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม” และหมายรวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการใช้ความรู้ความคิดสร้างสรรค์ทักษะ และ ประสิทธิภาพทางเทคโนโลยีหรือการจัดการมาพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการผลิต หรือ บริการใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ตลอดจนการปรับปรุงเทคโนโลยีการแพร่กระจาย เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์และการฝึกอบรมที่นำมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและ ก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะในรูปแบบของการเกิดธุรกิจ การลงทุน ผู้ประกอบการหรือตลาดใหม่ หรือรายได้แหล่งใหม่ รวมทั้งการจ้างงานใหม่ นวัตกรรมจึงเป็นกระบวนการที่เกิดจากการนำความรู้ และความคิดสร้างสรรค์มาผนวกกับความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อสร้างให้เกิดเป็นธุรกิจ นวัตกรรมหรือธุรกิจใหม่ อันจะนำไปสู่การลงทุนใหม่ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ขององค์กรและประเทศ (นพดล เหลืองภิรมย์, 2558)

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ (วัสดุ อุปกรณ์) หรือเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2.2 ความสำคัญของนวัตกรรม

นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลก มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและ สารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้

ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2559 : 20-23) ได้กล่าวถึง นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกันจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองกล่าวโดยสรุป นวัตกรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นตามสาเหตุใหม่ๆ ดังต่อไปนี้ (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2559)

1) การเพิ่มปริมาณของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้นักเทคโนโลยีการศึกษาต้องหา นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อให้สามารถสอนนักเรียนได้มากขึ้น

2) การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว การเรียนการสอนจึงต้องตอบสนองการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วและเรียนรู้ได้มากในเวลาจำกัดนักเทคโนโลยีการศึกษาจึงต้องค้นหานวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อวัตถุประสงค์นี้

3) การเรียนรู้ของผู้เรียนมีแนวโน้มในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ตามแนวปรัชญาสมัยใหม่ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นวัตกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยตอบสนองการเรียนรู้ตามอัตราความสามารถของแต่ละคน เช่นการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI (Computer Assisted Instruction) การเรียนแบบศูนย์การเรียน

4) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีโทรคมนาคม มีส่วนผลักดันให้มีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เช่น เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทำให้คอมพิวเตอร์ มีขนาดเล็กกลง แต่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นมาก เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดน นักเทคโนโลยีการศึกษาจึงคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ในการประยุกต์ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นฐานในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า “Web-based Learning” ทำให้สามารถเรียนรู้ในเวลาที่ทุกเวลาสำหรับทุกคน (Any where, Any time for Everyone) ถ้าหากผู้เรียนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ การใช้คอมพิวเตอร์ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง ในวงการศึกษาคอมพิวเตอร์มิใช่เพียงแต่สิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงานเท่านั้น แต่ยังใช้เป็นสื่อหรือเป็นเครื่องมือสร้างสื่อได้อย่างสวยงามเหมือนจริง และรวดเร็วกว่าก่อน นักเทคโนโลยีการศึกษาจึงศึกษาวิจัยบทนวัตกรรมทางการผลิตและการใช้สื่อใหม่ ๆ ตามศักยภาพของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เช่น คอมพิวเตอร์กราฟิก ระบบมัลติมีเดีย

ดวงกมล โพธิ์นาค. (2559 : 47) นวัตกรรมการเรียนรู้ทำให้เกิดทักษะด้านสารสนเทศสื่อ และ เทคโนโลยีและทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ในศตวรรษ ที่ 21 การจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงพยายามเปลี่ยนบทบาทผู้สอนจากผู้บรรยายมาเป็นผู้สอนร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้สร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเองผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่านเทคโนโลยีให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า การเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) สำหรับการเรียนรู้ยุคใหม่ ประสบ ความสำเร็จด้วยดีการเรียนรู้ยุคใหม่ใช้ขุมความรู้ที่เรียกว่า World knowledge ซึ่งมีแหล่งความรู้ มากมายกระจายอยู่ทั่วโลก ผู้เรียนต้องเรียนรู้ได้มากและรวดเร็วอีกทั้งสามารถแยกแยะค้นหาข่าวสารตลอดจนการแสวงหาสิ่งที่ต้องการได้ตรงความต้องการ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าศึกษาข้อมูลนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนของผู้เรียน และสามารถนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ดวงกมล โพธิ์นาค, 2559) เมื่อพิจารณาถึงวัตรประจำวันตั้งแต่ตื่นขึ้นมาจนเข้านอนชีวิตในทุกวันนี้แวดล้อมด้วย สื่อ เช่น โทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์สื่อเหล่านี้คือภาพรวมเรียกว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ไม่ว่าจะเรื่องการรับรู้และการใช้ ICT เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในสังคมแห่งความรู้ที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 ประโยชน์ของนวัตกรรม

นวัตกรรมและเทคโนโลยีถือเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษาในปัจจุบัน เพราะการศึกษาในปัจจุบันเป็นการศึกษาที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยเพื่อความสะดวกรวดเร็ว ของผู้เรียนและตัวผู้สอนเอง ซึ่งผู้สอนจะต้องคิด ประดิษฐ์สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยโดยอาศัยเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการผลิตสื่อและคิดค้นนวัตกรรมที่จะใช้ในการจัดการเรียนรู้ เหมาะแก่การเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา สื่อ นวัตกรรมเป็นสื่อที่หลากหลาย เป็นสื่อที่ผลิตขึ้นมาใหม่ หรือนำสื่อของเดิมที่มีคนอื่นใช้อยู่แล้วแต่ใช้ได้ผลดีกับนักเรียนมาใช้กับนักเรียนกลุ่มที่ยังไม่เคยได้ทดลองใช้นวัตกรรมตัวนั้น การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษากับนักเรียนนั้นเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และสามารถเรียนรู้ต่อไปได้โดยไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งการนำไปประยุกต์ใช้กับอาชีพครูจะสามารถสร้างประโยชน์ได้ดังนี้

2.3.1 ประโยชน์สำหรับผู้เรียน

- ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองในการเรียนรู้อย่างเต็มที่
- ผู้เรียนมีโอกาสตัดสินใจในการเลือกเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง
- ทำให้กระบวนการเรียนรู้ก้าวหน้าขึ้น
- ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในทุกเวลา ทุกสถานที่
- ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเสาะหาแหล่งการเรียนรู้
- ฝึกให้ผู้เรียน คิดเป็นและสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

2.3.2 ประโยชน์สำหรับผู้สอน

- ทำให้ประสิทธิภาพของการสอนสูงขึ้น
- ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย
- ทำให้กระบวนการสอนก้าวหน้าขึ้น
- ลดเวลาในการสอนน้อยลง
- สามารถเพิ่มเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการสอนมากขึ้น

- ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาความไม่ถนัดของตนเองได้

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า นวัตกรรมนั้นจะช่วยให้เกิดความคิด การปฏิบัติ หรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วย ประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

2.4 ผลกระทบของนวัตกรรมการเรียนรู้

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ มีผลกระทบโดยตรงต่อการจัดการศึกษา หรือการบริหารจัดการ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ทำให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการศึกษา จำเป็นต้องให้ความสนใจความเปลี่ยนแปลงนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นที่ยอมรับว่า เป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือผลผลิตที่มีคุณภาพ งานวิจัยส่วนหนึ่งได้นำเอานวัตกรรมไปทดลอง ใช้ในชั้นเรียน และพบว่าได้ผลเป็นที่พอใจจึงทำการเผยแพร่ และใช้ในวงกว้างต่อมา เช่น ชุดการสอน และรูปแบบการสอนต่าง ๆ ดังนั้นในการพัฒนาการศึกษา เราจะมีวิธีการอย่างไรที่จะสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ให้คนสนใจ และใครที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพราะ นวัตกรรมการเรียนการสอน มีแนวโน้มที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต เพราะปัจจุบันมีการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เรียนรู้จากประสบการณ์ผู้เรียนจึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายมีความสนใจกระตือรือร้นและเกิดความอยากรู้อยากเห็น สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ ครูผู้สอน ต้องมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมประเภท Multimedia สามารถจัดทำสื่อนวัตกรรมออกมา ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตาม ศักยภาพอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ ผู้เรียนจะต้องสนใจใฝ่เรียนรู้ในเรื่องของการใช้นวัตกรรม ในรูปแบบของไอทีให้มากขึ้น เพื่อจะได้เกิดความคุ้นเคยแล้วสามารถใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง สถานศึกษา ต้องจัดทำสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ ให้พร้อมเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และทำให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ จึงส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการ นำนวัตกรรมการเรียนรู้ไปพัฒนาการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป เมื่อหลากหลายสถาบันหรือ บุคลากรทางการศึกษาได้นำเอานวัตกรรมเข้ามาผนวกกับการศึกษาช่วย ในการพัฒนาการจัดการ เรียนการสอน ที่เรียกว่า "นวัตกรรมการเรียนรู้" ให้เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการ นำเอาแนวคิดวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มาเพื่อพัฒนา ปรับปรุง มาเพิ่มประสิทธิภาพ ให้ การศึกษา ให้มีระบบที่ดียิ่งขึ้น มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

หรือ ประสิทธิภาพสูงขึ้น อันได้แก่ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่คิดขึ้นมาใหม่ทั้งหมด สิ่ง que คิดเพิ่มเติม จากเดิม หรือสิ่งที่เคยนำมาใช้แล้วและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การนำวิธีการใหม่ๆ ที่ดีกว่า มาปรับปรุงแก้ไขวิธีการเดิม ๆ การคิดค้นระบบหรือการจัดการวิธีการ การวิจัยหรืออื่น ๆ แล้วนำมา เผยแพร่กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนแบบโปรแกรม ชุดการสอน เป็นต้น

2.5 กระบวนการเกิดนวัตกรรม

การเกิดนวัตกรรมมีกระบวนการที่สำคัญ 3 ขั้นตอนคือ 1) มีการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่หรือ ปรับปรุงของเก่าให้เหมาะสมกับสภาพงาน 2) มีการตรวจสอบหรือทดลองและปรับปรุงพัฒนา 3) มี การนำมาใช้หรือปฏิบัติในสถานการณ์จริง การที่จะพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นนวัตกรรมหรือไม่ ต้องมี คุณลักษณะผ่านกระบวนการครบทั้ง 3 ขั้นตอนมาตามที่กล่าวมาแล้ว อาทิเช่น การใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นนวัตกรรม เพราะผ่านกระบวนการครบทั้ง 3 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นที่ หนึ่งมีการประดิษฐ์คิดค้น ขั้นที่สองมีการทดลองใช้ และพัฒนามาแล้ว และขั้นที่สามมีการนำมาใช้กัน แล้วในการจัดการเรียนการสอน แต่การโคลนนิ่ง มนุษย์ยังไม่ถือว่าเป็นนวัตกรรมเพราะยังผ่าน กระบวนการไม่ครบ 3 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นที่หนึ่งมีการ คิดค้นวิธีการโคลนนิ่งมนุษย์ขึ้นมา ขั้นที่สอง ผ่านการทดลองปรับปรุงพัฒนาแล้ว แต่ยังไม่ผ่าน ขั้นที่สามคือยังไม่มี การนำวิธีการโคลนนิ่งมนุษย์มา ใช้ในสถานการณ์จริง เพราะกฎหมายยังไม่ยอมให้มีการโคลนนิ่งมนุษย์จึงยังไม่เป็นนวัตกรรม

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการสร้างนวัตกรรม เกิดขึ้นหลากหลายวิธี เช่น ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ความต้องการแก้ปัญหา (Problem) การจัดการและต่อ ยอดองค์ความรู้ (Knowledge Management) และการปรับปรุงและพัฒนา (Improvement) ซึ่งวิธี นี้เป็นที่นิยม เนื่องจากประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ อีกทั้งมีโอกาสสำเร็จ

2.6 สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

จากสภาพปัญหาที่พบของการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาปัญหาการขาด แคลนวัสดุอุปกรณ์งบประมาณเครื่องมือเครื่องใช้ในการศึกษามีไม่เพียงพอต่อความต้องการของ ครูผู้สอนและผู้เรียนนอกจากนี้ปัญหาที่ตามมาคือครูผู้สอนไม่มีโอกาสได้ใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนมีไม่เพียงพอส่งผลให้ครูขาดทักษะความรู้ประสบการณ์และความชำนาญในการใช้ สิ่งเหล่านั้น ซึ่งนำไปสู่ปัญหาในการเรียนการสอนในปัจจุบัน

ณัฐกร สงคราม (2558:70-77) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีทางการศึกษาใช้ในการศึกษา ในประเทศไทยมีประเด็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขและปรับปรุงดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านทัศนคติ โดยปัญหาด้านทัศนคติที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมักจะเกิดจากการที่ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการศึกษาและเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีอิทธิพลแต่มองไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของเทคโนโลยีทางการศึกษาว่าส่งผลต่อความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานอกจากนี้ครูผู้สอนไม่เห็นคุณค่าไม่เข้าใจและไม่มีความชัดเจนในการ ในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอน

2. ปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อราคาสูงเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนารายได้ของประชากรต่อหัวอย่างต่ำจึงส่งผลกระทบต่อประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อนำมาลงทุน การศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้งบประมาณไปในด้านอื่น เป็นเหตุให้ระบบการศึกษาของไทยไม่สามารถนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ได้อย่างเต็มที่

3. ปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา เนื่องจากการออกแบบอาคารและสภาพแวดล้อมไม่ได้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกเพื่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

4. ขาดบุคลากรที่มีความรู้แบบบูรณาการเป็นปัญหาที่ประเทศกำลังพัฒนาประสบอยู่ คือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาอย่างมีประสิทธิภาพ (ณัฐกร สงคราม, 2558)

วิจารณ์ พานิช (2558:23) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาและความต้องการนวัตกรรมทางการศึกษาพบปัญหาด้านครูผู้สอนความรู้ทักษะการใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอนขาดความมั่นใจในการใช้ผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาอบรม (วิจารณ์ พานิช, 2558) การใช้และผลิตสื่อการสอนด้านความต้องการพบว่าครูผู้สอนมีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีลติมีเดียรวมทั้งสื่อการสอนประเภทกิจกรรม

ศศิตา เพลินจิต (2558:15) ปัญหาการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนด้านวัสดุได้แก่ครุคณิตศาสตร์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการสถานที่เก็บไม่เป็นสัดส่วนวัสดุส่วนใหญ่เสียหายและสมัยและขาดการดูแลขาดการปรับปรุงปัญหาด้านการใช้เครื่องมือได้แก่อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการขาดแคลนงบประมาณในการบำรุงรักษาพระครูไม่มีความรู้ในการใช้ปัญหาด้านเทคนิคและวิธีการได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณมีจำนวนจำกัดครูผู้สอนขาดความรู้ในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ ไม่มีเวลาในการจัด เตรียม

สื่อ ไม่เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ศศิตา เพลินจิต, 2558) ปัญหาด้านบุคลากร ได้แก่ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563: 26) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบุคลากรทางนวัตกรรมทางการศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการด้านนวัตกรรมทางการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

2. สื่อและวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

3. ขาดแคลนบุคลากรที่จบการศึกษาด้านนวัตกรรมทางการศึกษาโดยเฉพาะ

4. สื่อการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ล้าสมัย

5. สถานที่ห้องปฏิบัติงานไม่เหมาะสมไม่เพียงพอ

6. บุคลากรขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง

7. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญและขาดการสนับสนุน

8. บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานด้านนวัตกรรมทางการศึกษาต้องทำการสอนและปฏิบัติ

หน้าที่อื่นที่รบกวนหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติงานทางนวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง

9. ขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนวัตกรรมทางการศึกษาโดยเฉพาะ

10. ครูอาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

11. ขาดแหล่งความรู้ข่าวสารในด้านการฝึกอบรมและการพัฒนานวัตกรรม

12. ฝึกอบรมแล้วไม่สามารถนำไปขยายผลได้เพราะมีข้อจำกัดได้งบประมาณและเวลา

ในการดำเนินการ

13. เป็นสถานศึกษาเปิดใหม่ ขาดบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ วัสดุ อุปกรณ์

14. บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

15. ไม่มีการระดมผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชามาจัดทำสื่อ

การเรียนการสอนที่เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

สุทธิชัย ผ่านสุวรรณ (2558:67) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพการใช้ นวัตกรรมทางการศึกษาที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในเขตภาคใต้พบว่าปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์งบประมาณคนและการจัดการอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงทุกด้านซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพของผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสำคัญควบคู่กันทั้งในด้านทรัพยากรและการใช้นวัตกรรมด้านบริหาร การศึกษาและการจัดการเรียนการสอน (สุทธิชัย ผ่านสุวรรณ, 2558)

กล่าวโดยสรุป สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษามีข้อจำกัด เงื่อนไขความไม่พร้อมด้านอาคารสถานที่ ขาดงบประมาณ ผู้บริหารขาดการกำหนดเป็นนโยบายการบริหารของโรงเรียน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ครูผู้สอนขาดความรู้ความสามารถในการใช้ซึ่งในบางครั้งครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมแต่ไม่สามารถนำความรู้ไปขยายผลได้ เนื่องจากมีปัจจัยข้อจำกัดหลายประการเช่นวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ มิใช่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้ครูผู้สอนขาดการฝึกฝนขาดประสบการณ์ ความชำนาญ และการเรียนรู้ในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งจึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน

2.7 ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้

ปัจจัยพื้นฐานคือการสร้างความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีสมรรถนะและจำนวนเพียงพอต่อการใช้งานของผู้เรียน รวมถึงการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถใช้นวัตกรรม การเรียนรู้ได้ตลอดเวลาจะเป็นปัจจัยเบื้องต้นของการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ สิ่งที่สำคัญในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการ และด้านการบริหาร

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2560: 24) กล่าวว่า เป็นความพยายามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่จะเปลี่ยนรูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถส่งเสริมกระตุ้น และจูงใจให้เกิดการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นการนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินเชิงคุณภาพ คือ เป็นการพิจารณาหลักฐานเชิงประจักษ์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยผู้ประเมินจะรวบรวมข้อมูลทั้งจากการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์บุคคล ฯลฯ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ การประเมินเชิงคุณภาพไม่ได้เป็นการปฏิเสธข้อมูลเชิงตัวเลข แต่เป็นการพิจารณาข้อมูลในทุกรูปแบบ ทั้งข้อมูลตัวเลข เอกสารที่เป็นทางการ รวมไปถึงเอกสารหรือข้อมูลไม่เป็นทางการที่ใช้ในการสื่อสารเป็นประจำภายในสถานศึกษา สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการอ้างอิงถึงการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ ตรงนี้จึงเป็นจุดที่สร้างความยืดหยุ่นให้กับสถานศึกษา ในการลดภาระงานเอกสาร สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องทำเอกสารหลักฐานใด ๆ เพิ่มเติม เพียงแต่ให้ความร่วมมือกับผู้ประเมินฯ ในการให้ข้อมูลที่

หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา เห็นภาพกระบวนการทำงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้ตามที่เป็นจริง

2. ด้านการบริหาร ใช้“กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา” เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อดูกลไกการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เน้นพิจารณาความเหมาะสม เช่น 1) ความเหมาะสมในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษานั้น ๆ 2) ความเป็นระบบ เช่น การบริหารงานที่เป็นระบบ มีการวางแผน กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ลงมือปฏิบัติตามแผนงาน รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงแผนการดำเนินงานเดิม 3) ความน่าเชื่อถือ เช่น ผลการดำเนินงานสอดคล้องตามสภาพจริง มีหลักฐานเชิงประจักษ์ และ 4) ประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ส่งผลเชิงบวกแก่ผู้เรียน

3. ด้านการบริการ โดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ไม่มี ได้/ตก หรือ รับรอง/ไม่รับรอง ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเชิงคุณภาพ จำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของผู้ประเมิน (Expert judgment) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเพราะผ่านการอบรมจาก สมศ. จะทำความเข้าใจเหตุผล ที่มาที่ไปและความเชื่อมโยงของข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบ 4 ปีนี้สามารถได้เป็นสองรูปแบบกว้างๆ คือ 1) ระดับคุณภาพ มี 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง และ 2) ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ซึ่งทั้งสองส่วนไม่มีการระบุผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในลักษณะ ได้/ตก หรือ รับรอง/ไม่รับรอง การนำเสนอผลการประเมินจะนำเสนอทั้งสองส่วนคู่กัน โดยสถานศึกษาจะทราบผลการพิจารณาระดับคุณภาพและข้อเสนอเป็นรายด้าน (แบ่งด้านตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานั้น ๆ) ว่าคุณภาพของการดำเนินงานอยู่ในระดับใด และจะสามารถต่อยอดการพัฒนาในแต่ละด้านอย่างไร (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2560)

อัศรา ประเสริฐสิน (2560: 82) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามาใช้เพื่อพัฒนา มีประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการส่งเสริม ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ มีการฝึกอบรมวิธีการประดิษฐ์สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมโดยควรมีการจัดอบรมในทุกปี เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ทันสมัย เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน และกลุ่มวิชาต่าง ๆ ด้านการพัฒนาทักษะ ควรเลือกนวัตกรรมที่เข้ากับวัยและสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดีและส่งเสริมให้ทำ

วิจัยรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อออกแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ และด้านการพัฒนาเจตคติ ควรให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพของสื่อโดยสามารถนำเทคโนโลยีมาต่อยอดพัฒนาให้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้

2. ด้านการบริหาร ระบบการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียน เริ่มต้นจากการจุดประกายให้ครูมีความเข้าใจและสนใจการผลิตสื่อและนวัตกรรม แล้วจึงกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน โดยการดำเนินงานมีการจัดประชุมเพื่อจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาทุกปีการศึกษา โดยผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะการใช้นวัตกรรมหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่กำลังทำนวัตกรรม ส่งเสริมให้ครูมีการเลือกใช้และผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสม มีการจัดอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้มากขึ้น ได้เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ วิธีการผลิตสื่อ ได้ฝึกฝนและทดลองใช้พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนวิธีการและผลการใช้นวัตกรรมซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมเพื่อจัดแสดงและส่งประกวดสื่อการเรียนการสอนและจัดสรรงบประมาณในการทำสื่อ มีการจัดหานวัตกรรมประเภทเทคโนโลยีและสั่งซื้อสื่อการทดลองต่าง ๆ ให้ครูเลือกใช้

3. ด้านการบริการ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามให้มีการใช้นวัตกรรม จะทำให้ครูมีศักยภาพในการจัดทำหรือสร้างนวัตกรรมมากขึ้นและมีการส่งเสริมในด้านการอบรมโดยเชิญวิทยากรให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมและสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ควรพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการสอน ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในการผลิตให้คำแนะนำ เรื่องนวัตกรรมหรือบุคลากรด้านเทคโนโลยีและสื่อที่ให้ความรู้ในการจัดทำนวัตกรรม นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประเมินนวัตกรรม การศึกษาและการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และความร่วมมือในการพัฒนาการใช้นวัตกรรม จากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อออกจำหน่าย (อัจฉรา ประเสริฐสิน, 2560)

ภาณุมาศ ควรครู (2560: 51) กล่าวว่า การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 ที่สัมพันธ์กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรศึกษาลักษณะการบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาในมิติอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น มิติปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ และพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียน เป็นต้น

2. ด้านการบริหาร ควรศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ในศตวรรษที่ 21 กับการใช้นวัตกรรมของสถานศึกษาเป็นรายกรณี เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุที่เป็นปัจจัยกระตุ้นการสร้างและการใช้ นวัตกรรมในสถานศึกษา

3. ด้านการบริการ ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมการสร้างสื่อและนวัตกรรมในชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ ที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อและนวัตกรรมในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ (ภาณุมาศ ควรครู, 2560)

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยเบื้องต้นของการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีการเรียนรู้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการ และด้านการบริหาร ซึ่งทุกด้านต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกันจึงจะสามารถพัฒนาการศึกษาและนำไปต่อยอดสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ ได้

นอกจากนี้ พระมหาสายัญ ธิรปัญญา (ชาญชาติ) (2561: 146) กล่าวว่า การพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนโรงเรียน มีประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการส่งเสริมการใช้ นวัตกรรม การเรียนรู้ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาท ด้านการแสวงหาความรู้มีการ ปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ ผู้เรียนได้ต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตน และช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อมูลที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติ และมีการแสดงผลงานที่ได้ปฏิบัติด้วย โดยเป็นการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ เรียงความ วาดภาพ ฯลฯ และอาจจัดให้มีการประเมินผลงานโดยมีเกณฑ์ที่เหมาะสมมีการตรวจสอบ ความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตน แก่ผู้อื่น เพื่อให้ได้รับประโยชน์พร้อม ๆ กัน

2. ด้านการบริหาร ควรส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง และกิจกรรม ที่มีส่วนทางสังคมผ่านหลายช่องทางประกอบด้วยทาง Internet, YouTube เป็นต้น เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอยู่สังคมเดียวกัน และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มุ่งพัฒนา ความสามารถและความชำนาญรวมทั้งสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะปรับ ประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานและอาชีพได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนการสอนบูรณา การระหว่างความรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เช่น กิจกรรม การเรียนการสอนชั้นนำ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจใน

บทเรียน และอยากจะเรียนเนื้อหาต่อไปกิจกรรมในขั้นนี้ จัดได้หลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมการสนทนา กิจกรรมการใช้คำถาม กิจกรรมทางปัญญา กิจกรรมสาธิต กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมเกมจำลอง สถานการณ์ กิจกรรมอบรมคุณธรรม

3. ด้านการบริการ ผู้เรียนมีความแตกต่างกันด้านสติปัญญา และ ด้านร่างกาย ปัญหาครอบครัวแตกแยก เด็กอาศัยอยู่กับญาติ มีเนื้อหาวิชาที่มาก การเรียนการสอนแต่ ละครั้งไม่ต่อเนื่อง นักเรียนบางคนไม่สบายใจในกิจกรรม และทำไม่จริงจังจึงมีผลต่อการจัดกิจกรรม นักเรียนต้องเข้าคิวรอนานกับนวัตกรรมบางชนิด และสภาพการเรียนการสอน ครูยังยึดวิธีการสอน แบบเดิม คือ บรรยายหน้าชั้นเรียน แต่ส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการพัฒนาที่ดีขึ้น ครูยังไม่มีการนำสื่อ นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง แนวทางการแก้ไข คือ จัดกลุ่มให้เพื่อนช่วย เพื่อน คอยกำกับแนะนำช่วยเหลือ จัดครูเข้าสอนตามประสบการณ์ความถนัด ควรจัดอบรมเพื่อให้ ความรู้ จัดทำนวัตกรรมที่มีโอกาสเป็นไปได้ และสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชน สอนเพิ่มเติมนอกเวลาและจัดการสอนแบบรวมชั้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามช่วงชั้น (พระมหาสายัญ ธิรปญโญ, 2561)

นอกจากนี้ นพรัตน์ หมีพลัด (2560: 133) ได้กล่าวถึง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อ เพื่อส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ว่า มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ที่มีคุณค่ามหาศาล ซึ่งแนวคิดในการเพิ่มคุณค่าของเทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้พอจะสรุปได้ดังนี้ (นพรัตน์ หมีพลัด, 2560)

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรศึกษาเพิ่มเติมในคู่มือสำหรับการใช้บทเรียน เพราะจะทำให้สามารถ ควบคุมการใช้งานในระหว่างเวลาเรียนได้ ควรแนะนำขั้นตอนการใช้งานบทเรียนเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียน แต่สำหรับการจัดกิจกรรมในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก จะมีปัญหา คือ ครูมีน้อยและต้องสอน เกือบทุกรายวิชา ทำให้เวลาในการจัดกิจกรรมมีน้อยและครูไม่มีสื่อการสอนที่ทันสมัย

2. ด้านการบริหาร สถาบันการศึกษาต้องจัดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ (Learning Resources Center) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญประการหนึ่งของศักยภาพของสถาบันที่จะส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของผู้สอนและผู้เรียน นิยมจัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุด จนเกิดคำศัพท์ว่า ห้องสมุดเสมือน (Virtual Library) หรือ ห้องสมุดที่ทันสมัยจะมีคุณประโยชน์ในการมีแหล่งข้อมูล สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าในวิทยาการสาขาต่าง ๆ ทั้งในลักษณะสื่อสำเร็จ เช่น ซอฟต์แวร์บันทึก วีดิทัศน์รวมถึง CD – Rom และ CAI หรือ ชื่อเว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งควรจัดทำระบบ Catalog และดัชนี ให้สะดวกต่อการสืบค้น

3. ด้านการบริการ ควรวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้บทเรียนออนไลน์ หรือกิจกรรมการรู้สารสนเทศ ที่จะทำให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพและ เกิดการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงเนื้อหาได้มากที่สุด จัดเตรียมความพร้อมของเนื้อหาสาระ และเครื่องคอมพิวเตอร์ให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ กับทุกโรงเรียน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในขณะการจัดกิจกรรม เนื่องจากโรงเรียนบางโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก และไม่มีอุปกรณ์ที่เพียงพอให้มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม รวมถึงควรกำหนดเป็นหลักสูตรการรู้สารสนเทศสำหรับเยาวชนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับนักเรียนหรือเยาวชนในศตวรรษที่ 21

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2561: 14) ได้กล่าวถึง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการรูปแบบการจัดการความรู้กับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อทักษะการสอนของครูว่า

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนานวัตกรรมการจัดการความรู้รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้ครบ ทุกบทเรียน ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ เพราะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

2. ด้านการบริหาร โรงเรียนต่าง ๆ จะต้องเรียนผ่านสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย รวมถึงมีรูปแบบการจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ดังนั้น แนวทางการต่อยอดงานวิจัยในอนาคตข้างหน้าควรจะมีการพัฒนานวัตกรรมและการบูรณาการการจัดการความรู้ของโรงเรียนโดยแยกเป็นระดับชั้น เช่น ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาเพื่อจะให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจน รวมถึงเป็นการส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่อไปตามแนวของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการบูรณาการการจัดการความรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

3. ด้านการบริการ โรงเรียนขยายโอกาสหลายแห่งขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการสอน รวมถึงงบประมาณที่สนับสนุนมีน้อยทำให้โรงเรียนขาดความพร้อมด้านสื่อและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ดังนั้นผู้วิจัยควรมีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนให้กับทุกโรงเรียนเพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และโรงเรียนควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลในด้านอุปกรณ์ไอซีทีรวมถึงสนับสนุนส่งเสริมนโยบายการใช้ไอซีทีในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้นและควรปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนให้เป็นปัจจุบัน

ดังนั้น นวัตกรรมการเรียนรู้ (Educational Innovation) คือ การนำสิ่งใหม่ๆ ซึ่ง อาจจะเป็น ความคิด วิธีการ หรือการกระทำหรือสิ่งประดิษฐ์ขึ้น ทั้งในส่วนที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือเป็น

การพัฒนาตั้งแต่เดิมให้ดีขึ้นโดยอาศัยหลักการ ทฤษฎี ที่ได้ผ่านการทดลองวิจัยจน เชื่อถือได้ นำมาใช้บังเกิดผลเพิ่มพูนประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ (วิวัฒน์ มีสุวรรณ, 2561)

สรุปได้ว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยบริการสังคมภายใต้การดูแลของรัฐ ที่ใช้เงินภาษี จากประชาชน ซึ่งรัฐจะต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และต้องสร้างเด็กให้มีคุณภาพด้วย กระบวนการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพใน 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูอาจารย์ต้องมีการผลิตผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น คู่มือการสอน สื่อ การสอน ฯลฯ 2) ด้านการบริหาร ทั้งครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาฝึกอบรม และให้ลดภาระงานของครู/อาจารย์ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาต้อง เพิ่มบทบาทให้ชัดเจนในการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม 3) ด้านการบริการ โดยกำหนดความร่วมมือและช่วยเหลือชุมชน สังคมรอบสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติและ กระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ และสร้างการมีส่วนร่วม จากผู้เกี่ยวข้องต้องโดยมุ่งเน้นที่ชุมชนโดยรอบโรงเรียน และแก้ปัญหาที่ตรงตามความต้องการของชุมชน สถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดเป็นสำคัญ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ สมศ. เพราะ สมศ. เป็นเพียงองค์กรกลางที่จะช่วยยืนยันคุณภาพและสะท้อนข้อมูลเท่านั้น รวมถึง สถานศึกษาและต้นสังกัดต้องจริงจังกับการนำผลการประเมินไปสู่การปรับปรุงพัฒนา จึงจะเกิดผลดี ต่อการยกระดับคุณภาพ

2.8 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมมีอยู่จำนวนมาก และนวัตกรรมก็มีอยู่หลากหลาย ประเภท สำหรับทฤษฎีที่จะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นการนำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นวัตกรรมตามแนวคิดของบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

โมเวอรีและโรเซนเบิร์ก (Mowery, D.C. and Rosenberg N. 1978) ทฤษฎีการเชื่อมโยงใน ห่วงโซ่ (Chain-Link theory) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้เรียนกับ การสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งในการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรมนั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การพัฒนา การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนจนถึงการนำนวัตกรรมไปใช้กับ ผู้เรียนและสรรสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นการจะสร้าง นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยข้อมูลจากหลากหลายด้าน

วอน (E.Von Hippel. 1988) ทฤษฎีความต้องการของตลาดนวัตกรรม (Market pull theory) เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่า ความสำเร็จของการสร้างสรรค์นวัตกรรมเกิดจากการพัฒนานวัตกรรม

นำไปสู่การทดลองใช้และนำไปปรับปรุงพัฒนา ซึ่งการที่จะทำให้งานนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ โดยทฤษฎีนี้ยังคงให้ความสำคัญกับการวิจัยที่เป็นฐานในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงนวัตกรรมให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรและการบริหารจัดการที่เป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรม

บรูซ (Bruce Lundvall. 1990) ทฤษฎีระบบของนวัตกรรม (System of innovation theory) เป็นทฤษฎีที่มีสมมติฐานว่า องค์การนวัตกรรมที่เข้มแข็งจะต้องเชื่อมโยงเข้ากับหน่วยงานต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายความร่วมมือที่มี ลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์การหรือสถาบันภายนอก ทั้งจากผู้เรียน ผู้สอน หน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย ฯลฯ

โบซิแวน (Boissevain J. 1974) ทฤษฎีเครือข่ายทางสังคม (Social network theory) เป็นทฤษฎีล่าสุดที่มีพื้นฐานจาก ทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด โดยเห็นว่าแนวคิดที่ผ่านมาในอดีตนั้น มองนวัตกรรมว่าเป็นเรื่องของวิจัยหรือการมีปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการระหว่างบริษัทกับหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญอื่น ๆ ซึ่งเป็นการอธิบายที่ไม่ครอบคลุมเพียงพอ ทฤษฎีเครือข่ายทางสังคมให้ความสำคัญกับความรู้ในกระบวนการพัฒนานวัตกรรม โดยเห็นว่านวัตกรรมขององค์การเกิดจากการส่งสมความรู้ทางเทคนิคอย่างต่อเนื่องและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อให้กระบวนการแสวงหาความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ปีเตอร์ (Peter Drucker. 1986) ทฤษฎีการผลักดันด้วยเทคโนโลยี (Technology push theory) หรือ อาจเรียกว่า ทฤษฎีวิศกรรมของนวัตกรรม (Engineering theory of innovation) เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่าการสร้างสรรค์นวัตกรรมตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิจัยและพัฒนา ดังนั้นการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมทฤษฎีนี้ได้รับการยอมรับอย่างมากในกลุ่มนักพัฒนานวัตกรรมหรือที่เรียกว่าฝั่งอุปทาน (Supply push) ซึ่งข้อจำกัดของทฤษฎีการผลักดันด้วยเทคโนโลยีคือการที่ไม่สามารถนำองค์ความรู้จากห้องปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติจริงได้เสมอไป และการมุ่งผลิต ตามอุปทานมากเกินไปก็ก่อให้เกิดความไม่สมดุลของตลาด

กล่าวโดยสรุป การผลักดันให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมใหม่นั้นทำได้ 2 ทางคือ 1) การขับเคลื่อนจากภายใน โดยนวัตกรรมอาจถูกขับเคลื่อนจากความคิดของผู้บริหารที่ทำการวิเคราะห์อนาคตและประเมินจำนวนทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนความพร้อมของบุคลากรครูและนักเรียนโดยการขับเคลื่อนในการพัฒนานวัตกรรมขององค์การอาจเกิดจากการร่วมมือกันของบุคลากรใน

สถานศึกษาและ 2) การขับเคลื่อนจากภายนอก มักเกิดจาก องค์กรที่ให้ความสำคัญต่อการนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม ดังนั้น ความรู้ ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจในการดำเนินงานของโรงเรียน ตัวอย่างเช่น ชุมชน ซึ่งมักพบว่า มีทุนทางภูมิปัญญาสูง เนื่องจากเป็นความรู้ความสามารถของบุคลากรในท้องถิ่น และบุคลากรเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการนำความรู้ที่ตนมีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนและสร้างสรรค์ให้เกิดการจัดการนวัตกรรมขึ้นในองค์กรอย่างมืออาชีพ

คาร์เพนเตอร์ และเดล (C.R. Carpenter and Edgar Dale, 1962: 8) ได้ประมวลหลักการและทฤษฎีนวัตกรรมทางการศึกษาในลักษณะของการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ 10 ประการ คือ

1. หลักการจูงใจ สื่อนวัตกรรมทางการศึกษาจะมีพลังจูงใจที่สำคัญในกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะเป็นสิ่งที่สามารถผลักดันจูงใจมีอิทธิพลต่อพลังความสนใจความต้องการของผู้เรียน
2. การพัฒนามโนทัศน์ (Concept) ส่วนบุคคล ช่วยส่งเสริมความคิด ความเข้าใจแก่ผู้เรียนแต่ละคน การผลิตและการใช้วัสดุการเรียนการสอน ควรจะต้องสัมพันธ์กับความสามารถของผู้สอนและผู้เรียน ตลอดถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน
3. กระบวนการเลือกและการสอนด้วยสื่อเทคโนโลยี ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติเกี่ยวกับสื่อจะเป็นแบบลูกโซ่ในกระบวนการเรียนการสอน
4. การจัดระเบียบประสบการณ์นวัตกรรมทางการศึกษา ผู้เรียนจะเรียนได้ดีจากสื่อ นวัตกรรมที่จัดระเบียบเป็นระบบ และมีความหมายตามความสามารถของเขา
5. การมีส่วนร่วมและการปฏิบัติ ผู้เรียนมีส่วนร่วมและการปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุด
6. การฝึกซ้ำและการเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าบ่อย ๆ สื่อที่สามารถส่งเสริมการฝึกซ้ำและมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งเร้าอยู่เสมอ จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจ เพิ่มความคงทนในการจำ
7. อัตราการเสนอสื่อในการเรียนการสอน อัตราหรือช่วงเวลาการเสนอข้อความรู้ต่าง ๆ จะต้องมีความสอดคล้องกับ ความสามารถอัตราการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
8. ความชัดเจน ความสอดคล้อง และความเป็นผล สื่อที่มีลักษณะชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการ ที่สัมพันธ์กับผลที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี
9. การถ่ายโยงที่ดี โดยที่การเรียนรู้แบบเก่าไม่อาจถ่ายทอดไปสู่การเรียนรู้ใหม่ได้อย่างอัตโนมัติ จึงควรจะต้องสอนแบบถ่ายโยงเพราะผู้เรียนต้องการแนะนำในการปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

10. การให้รู้ผลการเรียนรู้จะดีขึ้น ถ้าหากสื่อวัตกรรมการช่วยให้ผู้เรียนรู้ผลการกระทำทันทีหลังจากที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมไปแล้ว

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้จะเป็นผลจากการกระทำของผู้เรียนไม่ใช่กระบวนการถ่ายทอดของผู้สอน หากแต่ผู้สอนเป็นเพียงผู้เตรียมสถานการณ์และจัดระเบียบประสบการณ์ที่ทันสมัยไว้เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่ได้สะดวก ซึ่งหมายถึงว่านวัตกรรมทางการศึกษาจะเป็นตัวการประสานความรู้โดยตรงแก่ผู้เรียน

ฟอสเตอร์ (Foster, 1973, pp.146-147) ให้ความหมายการยอมรับว่า ประชาชนได้ เรียนรู้ โดยผ่านการศึกษา สามารถบรรยายได้โดยผ่านขั้นการเรียนรู้การยอมรับจะเกิดขึ้นได้หากมีเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จะได้ผลดีก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้ทดลองปฏิบัติเมื่อแน่ใจว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นสามารถให้ประโยชน์อย่างแน่นอน เขาจึงกล้าลงทุนซื้อสิ่งประดิษฐ์นั้น

เฟรมมิง (Fleming, 1972: 424) ให้ข้อเสนอแนะว่ากระบวนการรับรู้ยังสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนด้วย มีเหตุผลหลายประการที่นักออกแบบเพื่อการเรียนการสอนจำต้องรู้และนำหลักการของการรับรู้ไปประยุกต์ใช้กล่าวคือ

1. โดยทั่วไปแล้วสิ่งต่าง ๆ เช่น วัตถุ บุคคล เหตุการณ์ หรือสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันถูกรับรู้ดีกว่า มันก็ย่อมถูกจดจำได้ดีกว่าเช่นกัน
2. ในการเรียนการสอนจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการรับรู้ที่ผิดพลาด เพราะถ้าผู้เรียนรู้ข้อความหรือเนื้อหาผิดพลาด เขาก็จะเข้าใจผิดหรืออาจเรียนรู้บางสิ่งที่ผิดพลาดหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง
3. เมื่อมีความต้องการสื่อในการเรียนการสอนเพื่อใช้แทนความเป็นจริงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องรู้ว่าทำอย่างไรจึงจะนำเสนอความเป็นจริงนั้นได้อย่างเพียงพอ

กล่าวโดยสรุป เมื่อมีสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องมีการรับรู้เกิดขึ้นก่อน เพราะการรับรู้เป็นหนทางที่นำไปสู่การแปลความหมายที่เข้าใจกันได้ ซึ่งหมายถึงการรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ถ้าไม่มีการรับรู้เกิดขึ้นการเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ การรับรู้จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดรวบยอด และการใช้วัตกรรมการเรียนรู้จึงจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องให้เกิดการรับรู้ที่ถูกต้องมากที่สุด ซึ่งการที่จะเกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องอาศัยการรับรู้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์ ดังนั้นการมีสิ่งเร้าที่ดีและมีองค์ประกอบของการรับรู้ที่สมบูรณ์ถูกต้อง ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีด้วยซึ่งการรับรู้เป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการรับรู้

จากการทบทวนแนวคิดแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาจึงขอสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากการสังเคราะห์แนวคิดของบุคคลในเรื่องปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของภายในประเทศและแนวคิดต่างประเทศ

ที่	แนวคิดของบุคคล	แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้		
		ด้านการบริหาร	การบริการ	ด้านการจัดการเรียนการสอน
แนวคิดภายในประเทศ				
1	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)	✓	✓	✓
2	อังศรา ประเสริฐสิน (2560)	✓	✓	✓
3	ภาณุมาส ควรรคร (2560)	✓	✓	✓
4	พระมหาสายัญญ์ ธิรปญโญ (ชาญชาติ) (2561)	✓	✓	✓
5	นพรัตน์ หมิมพลัด (2561)	✓	✓	✓
6	วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2561)	✓	✓	
แนวคิดต่างประเทศ				
7	โมเวอรี่และโรเซ็นเบิร์ก (1978)	✓	✓	✓
8	วอน (1988)	✓		✓
9	บรูซ (1990)	✓	✓	✓
10	โบซิแวน (1974)	✓	✓	✓
11	ปีเตอร์ (1986)			✓
12	คาร์เพนเตอร์ และเดล (1962)			✓
13	ฟอสเตอร์ (1973)			✓
14	เฟรมมิง (1972)			✓

จากตารางที่ 1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2560: 24), อัจฉรา ประเสริฐสิน (2560: 82), ภาณุมาศ ควรครุ (2560: 51), พระมหาสายัญญ์ ธิรปญโญ (ชาญชาติ) (2561: 146), นพรัตน์ หมีพลัด (2561: 133) และ วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2561: 14) สามารถสรุปเป็นแนวคิดของทฤษฎีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ คือ พบว่าในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้นั้น ต้องรู้จักสร้างสรรค์ ต้องมีความพร้อมที่จะก้าวไปข้างหน้า เพื่อปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในชั้นเรียนนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ ครู-อาจารย์ จะต้องพยายามค้นคว้าวิธีการใหม่ๆ ที่คิดค้นขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและสามารถจัดทำสื่อนวัตกรรมออกมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ เนื่องผู้เรียนเริ่มมีความสนใจการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมมากขึ้น เพื่อจะได้เกิดความคุ้นเคยแล้วสามารถใช้สื่อได้อย่างถูกต้องและสถานศึกษาต้องจัดทำสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและทำให้การจัดการกระบวนการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ไปพัฒนาการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป 2) ด้านการบริหาร การจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียนนั้นต้องการให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจและสนใจ มีการจัดประชุมการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษา โดยให้ครูและเพื่อนครูมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะการใช้นวัตกรรมหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่กำลังทำนวัตกรรม ส่งเสริมให้ครูมีการเลือกใช้และผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนวิธีการและผลการใช้นวัตกรรมซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่า การพัฒนานวัตกรรมนั้นยังส่งผลให้เกิดการเรียนรู้พัฒนาตนเอง ทั้งต่อตัวครูและบุคลากรผู้ผลิต และต่อผู้เรียนที่ได้รับผลจากการใช้นวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง 3) ด้านการบริการ ให้มีแนวทางในการสนับสนุนนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับครูในด้านหลักสูตรและฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ครูทุกคนควรจะได้รับนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนนอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนให้มีบริการสื่อพิเศษที่ให้บริการความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล ตลอดจนมีการดูแลและสอนบุคลากร หรือพี่เลี้ยงในการทำงานเพื่อพัฒนาและสนับสนุนนวัตกรรมเหล่านี้แก่ผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพ มากขึ้นสามารถเลือก และประเมินนวัตกรรมที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการผู้เรียน สอดคล้องตามเนื้อหาที่เรียนมากที่สุด

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีความชัดเจน เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนออกเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

3.1 ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นั้นเป็นวิชาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร และการอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็น 8 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

3.2 เนื้อสาระในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1. ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนา

ตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

2. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคม ปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

3. เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

5. ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย 5 รายวิชาหลัก ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

3.3 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้จริง ประเมิน ได้จริงกระชับ และจำนวนน้อยแต่สามารถสะท้อนบริบทของ สถานศึกษาและคุณภาพ การศึกษาได้จริงข้อมูลที่ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติดังนั้น การกำหนดมาตรฐาน

การศึกษาจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพครูมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ชาติและข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถใน การอ่าน การเขียน การสื่อสารการคิดคำนวณ การคิด ประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดี ต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบน ความแตกต่างและหลากหลายรวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ เป็นการจักระบบบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และ พันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็น กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ คิดและปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพ การศึกษา มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์รวม การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการได้แก่ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์

เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา นำไปสู่การปรับเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ โดยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติโดยต้องพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม ดังนั้นการพัฒนานวัตกรรมการสอนสังคมศึกษาจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การสอนสังคมศึกษามีสาระความรู้ที่เป็นพื้นฐานของสังคม ได้แก่ สาระวิชาศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม สาระวิชาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระวิชาเศรษฐศาสตร์ สาระวิชาภูมิศาสตร์ และ สาระวิชาประวัติศาสตร์ การจัดกระบวนการเรียนการสอนสังคมศึกษาจึงต้องทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งอาจจะเป็นความคิด แนวคิด แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ สื่อและเทคนิคต่าง ๆ โดยใช้หลักแนวคิดและทฤษฎีการศึกษามาประยุกต์ให้เกิดนวัตกรรมใหม่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมประเภทผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมประเภทรูปแบบ เทคนิค และวิธีการสอน

4. บริบทของพื้นที่ในการศึกษา

จังหวัดกาญจนบุรีนั้นมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยในการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้นาร่อง ได้แก่ การที่มีประชากรหลายชาติพันธุ์อาศัยอยู่ในบริเวณต่าง ๆ ทำให้เกิดภาษาต่าง ๆ ที่ใช้พูดกัน และมีศักยภาพในการท่องเที่ยวระดับสูง เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของภูมิภาคตะวันตก ซึ่งอุดมด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย ทั้งสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แหล่งโบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ มีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อีกทั้งจังหวัดกาญจนบุรีมีสถาบัน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา จำนวน 531 แห่ง ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงแต่งตั้งให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นหนึ่งในพื้นที่พิเศษด้านการศึกษาของประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8, 2558)

4.1 บริบทของจังหวัดกาญจนบุรี

4.1.1 สภาพภูมิศาสตร์

จังหวัดกาญจนบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 129 กิโลเมตร ตามเส้นทางนครปฐม - บ้านโป่ง - กาญจนบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 19,483,148 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12 ล้านไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศรองจากจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดเชียงใหม่

4.1.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดตากและจังหวัดอุทัยธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรีและนครปฐม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศพม่า

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี

4.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกได้ 3 ลักษณะดังนี้

1. เขตภูเขาและที่สูง พื้นที่ทางด้านทิศเหนือของจังหวัด ได้แก่บริเวณอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์และอำเภอไทรโยค มีลักษณะเป็นเทือกเขาต่อเนื่องมาจากเทือกเขาถนนธงชัยถัดไปทางด้านตะวันตกของจังหวัด เทือกเขาตะนาวศรีซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับประเทศเมียนมาร์ทอดยาวลงไปทางด้านใต้ บริเวณนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัด คือแม่น้ำแควใหญ่ และแควน้อย

2. เขตที่ราบลูกฟูก ได้แก่พื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาสลับกับเนินเขาเตี้ย ๆ อยู่บริเวณอำเภอเลาขวัญอำเภอบ่อพลอยและอำเภอพนมทวน

3. เขตที่ราบลุ่มน้ำ ได้แก่พื้นที่ทางด้านใต้ของจังหวัด ลักษณะเป็นที่ราบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ อยู่บริเวณอำเภotáมะกา อำเภอท่าม่วงและบางส่วนของอำเภอพนมทวน อำเภอเมืองกาญจนบุรี

4.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

1. ฤดูร้อน ระหว่าง กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีลมฝ่ายใต้พัดมาปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

2. ฤดูฝน ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ในระยะนี้เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีฝนตกชุกโดยตกชุกที่สุดในเดือนกันยายน

3. ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยในช่วงนี้ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ทำให้อากาศหนาว เย็นและความแห้งแล้งแผ่ปกคลุมจังหวัดกาญจนบุรี

4.1.5 ประชากร

จังหวัดกาญจนบุรี มีประชากรทั้งสิ้น 786,001 คน เป็นชาย 398,639 คน เป็น หญิง 387,362 คน ความหนาแน่นของประชากรประมาณ 25 คน/ตารางกิโลเมตร

4.1.6 เขตการปกครอง

จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 95 ตำบล 905 หมู่บ้าน 220,126 หลังคาเรือน เทศบาล 27 แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล 95 แห่ง (ข้อมูลปี 2544) อำเภอต่าง ๆ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอไทรโยค อำเภอบ่อพลอย อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอหนองปรือ และอำเภอห้วยกระเจา

4.1.7 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี ในปี พ.ศ. 2537 พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 48,740 บาทต่อปี เป็นอันดับที่ 19 ของประเทศ โดยทั้งจังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวม 32,558,273 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรร้อยละ 35.56 คิดเป็นมูลค่า 11,576,268 ล้านบาท รองลงมาเป็นการค้าส่งและการค้าปลีกร้อยละ 20.30 คิดเป็นมูลค่า 6,609,087 ล้านบาท และสาขาอุตสาหกรรมร้อยละ 16.30 คิดเป็นมูลค่า 5,306,130 ล้านบาท อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 4.40 ในปี 2540 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 64,938 บาท

การเกษตรกรรมจังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ 12,176,967 ไร่ เป็นอันดับสามของประเทศแต่สัดส่วนพื้นที่ทำการเกษตรต่อพื้นที่ทั้งหมด ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ อ้อย ข้าว มันสำปะหลัง

การอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงที่สุดของจังหวัดกาญจนบุรี มีอัตรา การขยายตัวกว่าร้อยละ 10 ต่อปี การประกอบอุตสาหกรรมในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อุตสาหกรรมน้ำตาล อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการก่อสร้าง อุตสาหกรรมการผลิตอัญมณี เป็นต้น

การท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงมาก เนื่องจากสมบูรณ์ไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ จึงทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมามากที่สุดในภาคตะวันตก

สาธารณูปโภค มีการประปาส่วนภูมิภาค การประปาของเทศบาลสุขาภิบาล และประปาของเอกชน สำหรับเขื่อนที่ใช้เป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มี 3 แห่ง คือ เขื่อนศรีนครินทร์ เขื่อนเขาแหลม เขื่อนท่าทุ่งนา และการคมนาคมสามารถติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ได้ทั้งทางรถยนต์และรถไฟ

การโทรคมนาคมและการสื่อสาร มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขทุกอำเภอ รวม 16 แห่ง และที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเอกชน จำนวน 26 แห่ง และชุมสายโทรศัพท์ 15 ชุมสาย ชุมสายบริษัทร่วมการงาน (TT&T) 32 ชุมสาย จำนวนคู่สายโทรศัพท์ 17,900 คู่สาย และจำนวนหมายเลขโทรศัพท์ 20,156 เลขหมาย

บริการสาธารณสุข มีโรงพยาบาลภาครัฐ 14 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 5 แห่ง สาธารณสุขชุมชนประจำจังหวัด 2 แห่ง สถานีอนามัย 130 แห่ง หน่วยมาเลเรีย หน่วยโรคเท้าช้าง และหน่วยกามโรค อย่างละ 1 แห่ง

การศึกษาและการศาสนา โดยประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 นั้นเป็นชาวพุทธ สำหรับศาสนสถานต่าง ๆ มีวัดพุทธ 427 แห่ง สำนักสงฆ์ 170 แห่ง ที่พักสงฆ์ 104 แห่ง มัสยิด 3 แห่ง โบสถ์คริสต์ 11 แห่ง การศึกษาในระบบโรงเรียน มีโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 544 แห่ง การศึกษานอกระบบโรงเรียน จำนวน 24 แห่ง

4.1.8 ด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรี

1. ด้านความเชื่อและความนับถือ ตั้งแต่บรรพบุรุษในเรื่องของผีसांग เทวดา เจ้าป่าเจ้าเขา เห็นได้ว่าการนับถือศาสนาและความเชื่อของคนกาญจนบุรีมีลักษณะพิเศษ นอกจากจะกราบไหว้บูชาพระพุทธรูปแล้วยังกราบไหว้บูชาศาลพระภูมิและผีसांगเทวดา และยังมี ความเกี่ยวพันกับพระพุทธรูปอย่างแน่นแฟ้น

2. ด้านวิถีชีวิต การแต่งกาย ชาวจังหวัดกาญจนบุรีโดยทั่วไป จะมี การแต่งกายคล้ายคลึงกับชาวจังหวัดอื่นในภาคกลาง แต่เมื่อเวลาไปงานเลี้ยง งานบุญ งานพิธี ก็จะแต่งกายด้วยชุดประจำเผ่าหรือเสื้อผ้า เช่น พาม่ามอญ กระเหรี่ยง เป็นต้น การกินอยู่ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดกาญจนบุรีเป็นป่าเขา มีแม่น้ำลำธารมากทำให้มีพืชผักของป่าหลายชนิดที่ชาวบ้านรู้จักและนำมาปรุงเป็นอาหารพื้นบ้านรับประทานกันตลอดมา ผักบางชนิดคนจังหวัดอื่นไม่รู้จัก เช่น ผักหวาน

ป่า ผักกูด ผักหนาม ดอกอีหนู ดอกดิน ลูกตาลเสี้ยน เห็ดรวก เห็ดไผ่ อาหารพื้นบ้านมีอยู่หลายชนิดที่เป็นอาหารขึ้นชื่อ เช่น ต้มยำเห็ดโคน ยำเห็ดโคน ต้มยำปลายี่สก ปลารากกล้วยทอด แกงป่าปลาคัง ข้าวต้มมัดใต้ ข้าวหลาม ขนมจีน วุ้นเส้น รำเหยย เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวกาญจนบุรีมาแต่บรรพกาลราว ๆ 500 ปีเศษมาแล้วจะเล่นกันในเทศกาลตรุษสงกรานต์ ปีใหม่ เป็นต้น วิธีการเล่นคือ ฝ่ายชายฝ่ายหญิงยืนล้อมวงกัน มีการร้องนำร้องแก้ และลูกคู่ ร้องรับพร้อมปรบมือเป็นจังหวะจังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือ เขตพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะตามกฎหมายเพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม การบริการ หรือกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบของเขตเศรษฐกิจพิเศษมีหลายประเภท เช่น เขตการค้าเสรี เขตอุตสาหกรรมเสรี เขตปลอดภาษี เขตการค้าชายแดนเสรี และเขตพัฒนาการส่งออก (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี, 2561:1-12)

4.2 ความเป็นมาของพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดกาญจนบุรี

4.2.1 พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ.2562

ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ. 2562 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2562 เนื่องจากต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของ การพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงาน ร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันพัฒนา คุณภาพและประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงกำหนดให้ มีพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นเพื่อสนับสนุนการสร้าง นวัตกรรม การเรียนรู้อันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งมีการขยายผล นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนและวิธีการปฏิบัติที่ดีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น โดยมีระยะเวลาใช้บังคับเจ็ดปี เนื่องจากพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ. 2562 มีขึ้นเพื่อให้เกิดพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับทดลอง การบริหารจัดการศึกษาจึงต้องกำหนดระยะเวลาการทดลองให้ชัดเจน ดังนั้นพระราชบัญญัตินี้จึงมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลาเจ็ดปีและสามารถขยายระยะเวลาออกไปได้อีกหนึ่งครั้ง แต่ไม่เกินเจ็ดปีโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา 2)

4.2.2 ความหมายของพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ (Education Sandbox)

พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลอง นวัตกรรมการเรียนรู้ โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้โดยมีหน่วยงานส่วนกลางให้การสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากร และกลไกการหนุนเสริมแก่โรงเรียนในพื้นที่อย่างเหมาะสมผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาของพื้นที่ โดยมีหลักการสำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

1. กระจายอำนาจให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีอิสระในการบริหารจัดการหลักสูตร บุคลากร และการจัดการเรียนการสอนได้เอง ให้โรงเรียนและพื้นที่สร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ โดยยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่สำคัญ
2. เป็นพื้นที่สำหรับทดลองนวัตกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ตามแนวทางการจัดทำพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้ 1) ใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 ตามบริบทพื้นที่ 2) จัดทำสื่อการสอนรูปแบบใหม่ 3) สร้างภาคีร่วมพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ 4) การสอบและการประเมินผลต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา 5) การบริหารจัดการช่วยลดภาระโรงเรียน

4.2.3 เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต
2. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อน และยากจน
3. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการเรียนรู้ ทั้งเชิงนโยบาย การจัดการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติ และพื้นที่อื่น อาทิ ด้าน หลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสอดคล้องของการบริหารงานด้านต่าง ๆ
4. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษา การพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561:4)

4.2.4 พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้นำร่อง

พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้นาร่อง คือ พื้นที่พิเศษด้านการศึกษาที่เอื้อให้คนในพื้นที่ทุกภาคส่วนรวมพลัง ร่วมจัดการศึกษา สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ต่อบริบทคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและพื้นที่ 3 เป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันและสร้างองค์ความรู้เพื่อการขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้นาร่องจำนวน 6 พื้นที่ใน 6 ภูมิภาค ดังนี้

1. พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดศรีสะเกษ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning หรือ PBL) และ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community หรือ PLC)

2. พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดระยอง (ภาคตะวันออก) โดยมีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การจัดตั้งสถาบันการสอนและการเรียนรู้จังหวัดระยอง (Rayong Teaching and Learning Academy) โครงการผลิตนักเรียนทุนครูศึกษาจังหวัดระยอง หลักสูตรระยอง หรือ Rayong MARCO

3. พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดสตูล (ภาคใต้) มีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญต่าง ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย (Research-Based Learning: RBL) และการจัดการเรียนรู้แก่ครูสามเเล้า ที่ประกอบด้วย ครูโรงเรียน ครูชุมชน ครูผู้ปกครอง การเรียนรู้ภูมิสังคม การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หลักสูตรแกนกลาง

4. พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดเชียงใหม่ (ภาคเหนือ) โดยได้มีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น แนวทางการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์(ทวิ/พหุภาษา) - นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบ Montessori

5. พื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดกาญจนบุรี(ภาคกลาง) มีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การส่งเสริมทักษะอาชีพ การจัดการเรียนรู้แบบพหุศึกษา

4.2.5 นวัตกรรมของพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้จังหวัดกาญจนบุรี (ภาคกลาง)

นวัตกรรมของโรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี เช่น 1) โรงเรียนบ้านท่าแย้โรงเรียนบ้านหนองแกประชาสรรค์คือศูนย์การเรียนรู้โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตทักษะอาชีพให้กับนักเรียน มีนวัตกรรมที่มาจากพื้นฐานความพอเพียง 2) โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง คือ โครงการคุณธรรม “3 ทำนำ 3 จิต” เป็นการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้นักเรียนมีจิตอาสา โดยผ่านกิจกรรมการสร้างคนดี เช่น การเป็นจิตอาสาดูแลผู้ป่วย 3)

โรงเรียนบ้านห้วยน้ำขาว คือ โครงการห้องเรียน QR Code พัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวบรวมสื่อ รูปภาพ วีอีโอ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติจัดหมวดหมู่เก็บไว้ในเซิร์ฟเวอร์ แล้วจัดทำ QR Code แต่ละรายวิชา โดยในแต่ละเรื่องนั้นสามารถให้ผู้เรียนและผู้สนใจได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ผ่านการ Scan QR Code 4) โรงเรียนบ้านตลุงเหนือ คือ ส่งเสริมทักษะด้านกีฬา พัฒนาสู่นักกีฬาอาชีพ (ทีมชาติ) 5) โรงเรียนบ้านหนองกร่าง คือ การนวดแผนไทย 6) โรงเรียนบ้านช่อง คือ เปิดการเรียนการสอน 3 ภาษา ไทย อังกฤษ จีน 7) โรงเรียนอนุบาลสังขละ คือ seven culture(7C) และ School Stay 8) โรงเรียนราษฎร์บำรุงธรรม คือ นวัตกรรมการบริหารโดยใช้ 5Q4P นวัตกรรมการเรียนการสอน LS

4.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 8

จังหวัดกาญจนบุรีมีสถาบัน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา จำนวน 531 แห่งสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดกาญจนบุรี และมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น(สถาบันศึกษาเอกชน) จากการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท ปี 2560 พบว่า ประชากรของจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6) คิดเป็นร้อยละ 45.43 รองลงมาได้แก่ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ. 1 – 3 หรือ ม.1 – 3) คิดเป็นร้อยละ 16.78 จบชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 4 – 5 หรือ ม. 4 – 6 หรือ ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 12.35 จบปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 7.84 ไม่เคยศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.92 ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6) คิดเป็นร้อยละ 5.00 อนุบาลหรือศูนย์เด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 3.3.5 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า หรือ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 2.88 และจบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.45 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8, 2558: 1)

จังหวัดกาญจนบุรี มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดประมาณ 480 โรงเรียน สมัครเข้าโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ จำนวน 41 โรงเรียน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 6 โรงเรียน โรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 33 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 โรงเรียน

4.3.1 วิสัยทัศน์(Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เข้มแข็ง มีคุณภาพ สมัครสมานสามัคคีภายใต้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3.2 พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพนักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้นักเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
6. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
7. ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาไปสู่ Thailand 4.0

4.3.3 เป้าหมาย

1. นักเรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่น การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิด ที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติมีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม
2. นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ
3. นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4. นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่

ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ จรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ และหลักธรรมาภิบาล

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และสถานศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

4.3.7 นโยบาย

1. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ
2. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
5. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

สุวิสาข์ จรัสกมลพงษ์ (2562) ได้ทำการศึกษา การสังเคราะห์รูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบนวัตกรรมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้

ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) การกำหนดขอบเขตข้อมูล 2) การพิจารณาโดยการแบ่งการพิจารณาออกเป็น 6 ส่วนได้แก่ 2.1) พิจารณาปัญหาเพิ่มเติม 2.2) พิจารณาเมื่อแยกแยะ 2.3) พิจารณาเพื่อจัดหมวดหมู่ 2.4) พิจารณาเพื่อขยายความ 2.5) พิจารณาเพื่อคาดการณ์ 2.6) พิจารณาเพื่อค้นหาความแตกต่าง 3) การเชื่อมโยงเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล 4) สรุปผล 5) ประยุกต์ใช้งานเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดประโยชน์ รูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ได้ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สามารถพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4.85 SD=0.10 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี (สุวิสาข์ จรัสกมลพงศ์, 2562)

ยุทธนา ขวัญเมือง และสุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2562) ได้ทำการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมมาเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา 2) เพื่อศึกษานวัตกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา 3) เพื่อเสนอนวัตกรรมเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมีสติตั้งมั่น ความอดทนอดกลั้น ด้านรักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อม ทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม ด้านมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อและด้านมีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด ศึกษานวัตกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูป การศึกษา ได้แก่ รายวิชาสังคมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ เน้นการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ใช้ภาษาไทยให้ ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการพูด แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ รักประเทศชาติ มี คุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี การวัดผล ประเมินผล ได้แก่ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รายวิชาวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) สื่อ/กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาศานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ กลุ่มสำรวจอุปกรณ์ที่ครูเตรียม ระดมความคิดเห็น สรุปผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น การวัดผลประเมินผล ได้แก่ มีความคิดแปลกใหม่รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการสะเต็มศึกษาสู่เศรษฐกิจพอเพียง สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ ครูชี้แจงกิจกรรม STEM อภิปราย ทบทวนความรู้เรื่องหลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติ ด้วยวัสดุที่มีในชุมชน นักเรียนปฏิบัติร่วมลงมือวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทาง เศรษฐกิจ เสนอนวัตกรรมเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ด้านรักประเทศชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม รายวิชาสังคม ศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ เน้นการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อ/ กิจกรรม) ได้แก่ ยินตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการ พูด แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี การวัดผลประเมินผล ได้แก่ นักเรียนมี ความคิดสร้างสรรค์ ด้านมีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และด้านมีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้นใน รายวิชา วิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบ STEM ศึกษา (STEM education) สื่อ/กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาศานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ กลุ่มสำรวจ อุปกรณ์ที่ครูเตรียม ระดมความคิดเห็น สรุปผล ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น การวัดผลประเมินผล ได้แก่ มีความคิด แปลกใหม่ด้านมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการ STEM ศึกษาสู่ เศรษฐกิจพอเพียง สื่อ/กิจกรรมได้แก่ ครูชี้แจงกิจกรรม STEM อภิปราย ทบทวนความรู้เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติด้วยวัสดุที่มีในชุมชน นักเรียน ปฏิบัติร่วมลงมือวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ ได้แก่ มีความ มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทางเศรษฐกิจนวัตกรรมเสริมสร้าง เยาวชนต้นแบบทั้ง 5 ด้านสามารถปฏิบัติได้ตาม CIACE MODEL (ยุทธนา ขวัญเมือง & สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, 2562)

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ ในการพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า 1. องค์ประกอบในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบ

ได้ดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการจัดการเรียนรู้ 2) การออกแบบและวางแผนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ 3) การดำเนินการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 4) การทดสอบ ปรับปรุง แก้ไขนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้งาน และ 5) การประเมินผลการใช้งานนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินองค์ประกอบในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3. โปรแกรมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบดังนี้คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล ผู้วิจัยได้ ออกแบบเนื้อหา ของโปรแกรม โดยเน้นเนื้อหาตามค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีความต้องการอันดับแรก คือ ด้านการทดสอบ ปรับปรุง แก้ไขนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้งาน ด้านการดำเนินการสร้างนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการ ใช้งานนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการออกแบบและวางแผนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตามลำดับวิธีการพัฒนา ดังต่อไปนี้ 1) การฝึกปฏิบัติในงาน 2) การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3) การประชุม อบรม สัมมนา โดยมีกิจกรรมการประเมินความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมและการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม และผลการตรวจสอบความเหมาะสมโปรแกรมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2560)

ภานูมาส ควรรคู (2560) ได้ทำการศึกษา การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 ที่สัมพันธ์กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษา ของผู้บริหารกับครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา 3) หาความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 กับการใช้นวัตกรรม พบว่า

1) การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 กับการใช้นวัตกรรมตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษา ของผู้บริหารกับครูผู้สอนเมื่อจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาโดยรวมไม่ต่างกัน 3) การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการใช้นวัตกรรมในสถานศึกษาในระดับสูง (ภาณุมาศ วรรคครู, 2560)

ปิยะนันท์ หิรัญย์ชโลทร (2559) ได้ทำการศึกษา โครงการศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนเอกชน และ 2) เพื่อทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพของ วัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนเอกชน พบว่า 1) วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีลักษณะเป็นคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ในเล่มคู่มือประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างการนำขั้นตอนและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ และการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ลองทำดูเราทำได้ ขั้นที่ 2 เราจะเรียนรู้อะไรในวันนี้ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์งาน และขั้นที่ 4 นำเสนอผลงานและสะท้อนคิด 2) ผลที่ได้จากการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ไปใช้ ในส่วนของผลที่เกิดขึ้นกับครู พบว่า 1) ครูกลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านความรู้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสูงกว่าครูกลุ่มควบคุม โดยครูกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านความรู้อยู่ในระดับสูง ส่วนครูกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง 2) ครูมีด้านทักษะการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด อยู่ในระดับมาก 3) ครูมีความคิดเห็นต่อนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากในทุกด้าน และในด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยนักเรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านทักษะการคิดอยู่ในระดับสูง ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง และ 2) นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก (ปิยะนันท์ หิรัญย์ชโลทร, 2559)

ธานี ชูกำเนิด (2558) การพัฒนารูปแบบกระบวนการนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากระบวนการนวัตกรรมการเรียนรู้

ของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความ สำเร็จของกระบวนการนวัตกรรมการเรียนรู้ของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้ พบว่า กระบวนการนวัตกรรมการเรียนรู้ของปราชญ์ชาวบ้านมีกระบวนการสำคัญ 3 ขั้นตอนตามลำดับคือกระบวนการสร้างนวัตกรรมซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอนการวิถีชีวิตเปลี่ยนใหม่ให้แปลกกว่าและตั้งทำเตรียมลงใช้ ศูนย์กระบวนการถัดมาคือการนำนวัตกรรมไปใช้ประกอบไปด้วยการลองผิดลองถูก หยุดสมคูลไว้และร่วมใจใช้ร่วมกันส่วนกระบวนการสุดท้ายคือกระบวนการเผยแพร่นวัตกรรม ประกอบไปด้วยขั้นตอนเปิดสังคมการเรียนรู้ประยุกต์ใช้อยู่ในชีวิตแต่ก็ทำต่อกันและถูกผิฉะนั้นร่วมกันประเมินโดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกระบวนการมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนประกอบด้วย การมีทุนชุมชนหนุนแนบ ต้นแบบผู้นำดี วิสัยทัศน์ร่วม วิชาการคู่ภูมิปัญญา พึ่งพาเทคโนโลยีที่เหมาะสม และสังคมยอมรับได้ โครงการพัฒนารูปแบบพบว่ามีความเหมาะสมและเป็นกระบวนการนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (ธานี ชูกำเนิด, 2558)

ปวีรบรรต สมนึก (2558) ได้ทำการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์รายละเอียดของวิธีการสอนเรื่อง “ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว” ด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เป็นหลัก 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เป็นหลัก และ 3) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษา พบว่า 1) วิธีการสอนแบบปกติ มีข้อดีคือ เป็นวิธีสอนที่ใช้เวลาน้อย เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ ใช้กับผู้เรียนจำนวนมากได้ สะดวก ไม่ยุ่งยาก และถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้มาก ส่วนข้อจำกัดคือเป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทน้อย จึงอาจทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการบรรยาย อาศัยความสามารถของผู้บรรยายถ้าผู้บรรยายไม่มีศิลปะในการบรรยายที่ดึงดูดใจผู้เรียน ผู้เรียนอาจขาดความสนใจ และถ้าผู้สอนขาดการเรียบเรียงเนื้อหาสาระอย่างเหมาะสม ผู้เรียนอาจเกิดความไม่เข้าใจ และไม่สามารถซักถามได้ ถ้าผู้บรรยายไม่เปิดโอกาส นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีสอนที่ไม่สามารถสนองตอบความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับวิธีการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เป็นหลัก มีข้อดีคือ ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น สามารถจำได้มากและนานขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้ และช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ส่วนข้อจำกัดคือ การขาดทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเท่ากับการเข้าร่วมกิจกรรมแบบเข้าชั้นเรียนปกติ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์สูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 3) ระดับความพึงพอใจ

ของนักศึกษาที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เป็นหลักอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.79 (ปวีรบรรต สมนึก, 2558)

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2558) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) การบริหารจัดการใช้สื่อการเรียนรู้ที่สำนักงานศึกษา ผลิตและจัดสรรให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน 2) ศึกษาการบริหารงบประมาณตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาผลิตสื่อในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ในด้านการติดตามการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก 2) งบประมาณที่สำนักงานศึกษาจัดสรรให้ตามโครงการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ผลิตสื่อฯ ได้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนอย่างเหมาะสมซึ่งโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีความเพียงพอในการได้รับจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อโดยสถานศึกษามีความต้องการให้สำนักงานศึกษาจัดสรรงบประมาณตามโครงการฯต่อไปและสถานศึกษาได้มีการรายงานผลการใช้งบประมาณและมีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนทั้งโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร, 2560)

วสันต์ สุทธาวาศ (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานศึกษา 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีตัวแปรอิสระจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) เครือข่ายทางสังคม 2) การเปิดกว้างทางความคิด และ 3) ลักษณะการคิดริเริ่ม ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 3 ปัจจัย ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น ซึ่งสามารถนำผลที่ได้นี้มาประยุกต์ใช้ในการวางกลยุทธ์ด้าน การจัดการทรัพยากรบุคคลต่อไป (วสันต์ สุทธาวาศ, 2558)

วุฒินันท์ รัตนสุข (2557) ได้ทำการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านชุดวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบ

การเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า ค่าเฉลี่ยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับความเหมาะสมโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.81 และบทเรียนมีประสิทธิภาพหลังจากการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด .80 เท่ากับ .94 สรุปได้ว่าการเรียนการสอนผ่านบทเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้จากรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 41.00 และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 94.02 เครื่องมือทดสอบนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนผ่านบทเรียนออนไลน์ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ค่าเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 4.20 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี (วุฒินันท์ รัตนสุข, 2557)

วิภาดา นามบ้าน (2557) ได้ทำการศึกษา รูปแบบศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนสาธิตนวัตกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมของศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนสาธิตนวัตกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) เพื่อประเมินรูปแบบ ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนสาธิตนวัตกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า รูปแบบของศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนควรมีลักษณะรูปแบบให้บริการนักเรียนจัดการพื้นที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีองค์ประกอบควบคุมผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยี ประสบการณ์ของผู้เรียนและการเรียนรู้ร่วมกันความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากได้แก่องค์ประกอบด้านนวัตกรรม วัตถุประสงค์การพัฒนาวัตกรรม การพัฒนาวัตกรรม (วิภาดา นามบ้าน, 2557)

นายสมจิตร บุตรทองทิม (2556) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การใช้สื่อและนวัตกรรมในโรงเรียนเดชอุดม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อและนวัตกรรมในโรงเรียนเดชอุดม 2) การพัฒนาศักยภาพครูด้านการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อและนวัตกรรมในโรงเรียนเดชอุดม 3) ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อและนวัตกรรมในโรงเรียน พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเดชอุดม ทำการสอนโดยใช้แผนการสอนที่ตนเองจัดทำขึ้นโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายได้แก่การเรียนรู้โดยใช้โครงงานการเรียนรู้แบบร่วมมือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมการเรียนรู้แบบสวมบทบาทสมมุติการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้การเรียนรู้แบบกระเเทยการเรียนรู้แบบละครวิทยาศาสตร์ ส่วนสภาพการใช้สื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนได้รับการสนับสนุนสื่อและเทคนิควิธีการสอนจากการอบรมตามโครงการและ

โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันที่จัดหาคอมพิวเตอร์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสืบค้นของนักเรียนจำนวน 25 เครื่องครูที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจสามารถสร้างสื่อเพื่อใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ 2) การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อนวัตกรรมดำเนินการ 4 ขั้นตอนคือ 1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการพัฒนา 2 การแต่งตั้งพัฒนา การแต่งตั้งพัฒนาศักยภาพครูด้านการสอนที่เน้นการใช้สื่อนวัตกรรม 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการจัดเวลาว่างของครูให้ตรงกันทั้งกลุ่มสาระในวันจันทร์ตั้งแต่เวลา 13.40 ถึง 15.40 น. เพื่อให้ทุกคนได้อภิปรายจัดทำปรับปรุงสื่อและรายงานความก้าวหน้ารวมทั้งสรุปผลให้ที่ประชุมฟังและ 4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) ผลของการพัฒนาในด้านการจัดทำ E-Book โสมเพจและบทเรียน CAI พบว่าครูสามารถจัดทำสื่อจำนวน 12 เรื่องรวม 36 ชิ้นงานสามารถจำแนกตามสาขาวิชาชีววิทยา 3 เรื่องวิชาฟิสิกส์จำนวน 4 เรื่องวิชาเคมีจำนวน 2 เรื่องวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพจำนวน 3 เรื่องและครุมีความพึงพอใจต่อ เรื่องและครุมีความพึงพอใจต่อ เรื่องและครุมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการทำสื่อนวัตกรรมของคุณโรงเรียนเดชอุดมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีค่าพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด 9 ข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับเรียงจากมากไปน้อยได้แก่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนมีจำนวนคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมและผู้บริหารสนับสนุนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามลำดับ (สมจิต บุตรทองทิม, 2556)

พรทิพย์ ไชยใส (2556) ได้ทำการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้พบว่า จากการศึกษาบริบทในการพัฒนาสมรรถนะนิสิต/นักศึกษาครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูว่าเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูมากน้อยเพียงใดนั้น พบคำตอบของการวิจัยที่ให้ผลสอดคล้องกันสำหรับคำตอบของนิสิต/นักศึกษาครูและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูว่า สถาบันผลิตครูมีการดำเนินงานในระดับมากถึงมากที่สุด อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ นักศึกษาที่กำลังออกปฏิบัติงานครูในโรงเรียนฝากประสบการณ์วิชาชีพลูกกลับมีความเห็นว่า ยังต้องการได้รับการเสริมประสบการณ์ในช่วงก่อนฝึกปฏิบัติงานครูให้ตรงกับสถานการณ์ที่จะออกปฏิบัติงานครูจริงเช่นเดียวกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูยังมีความคิดเห็นว่าสถาบันผลิตครูควรมีการดำเนินการในบริบทต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ในสถาบันผลิตครูได้นำมาเป็นกรอบในการดำเนินงานวิจัยในการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ต่อไปแม้ว่าการศึกษาบริบทในการส่งเสริมสมรรถนะนิสิต/นักศึกษาครูในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการดำเนินงาน

ในช่วงทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษาแล้วก็ตาม แต่ประเด็นของความต้องการให้สถาบันผลิตครูมีการเตรียมนิสิต/นักศึกษาออกนอกปฏิบัติงานครูในโรงเรียน (พรทิพย์ ไชยโส, 2556)

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สติเฟ่นและคณะ (Stéphan et al., 2019: Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง การวัดนวัตกรรมด้านการศึกษา, มีการเปลี่ยนแปลงอะไรในห้องเรียน, ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา พบว่า การวัดนวัตกรรมด้านการศึกษาและความเข้าใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพของภาคการศึกษา การตรวจสอบอย่างเป็นระบบว่าวิธีปฏิบัติที่สอนมีวิวัฒนาการจะเพิ่มฐานความรู้การศึกษา ระหว่างประเทศได้อย่างมาก เราจำเป็นต้องตรวจสอบว่าและวิธีการปฏิบัติที่มีการเปลี่ยนแปลงภายในห้องเรียนและองค์กรการศึกษาและวิธีการที่นักเรียนใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ เราควรรู้มากขึ้นเกี่ยวกับวิธีที่ครูเปลี่ยนวิธีการพัฒนาวิชาชีพของพวกเขาวิธีที่โรงเรียนเปลี่ยนวิธีการที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองและโดยทั่วไปแล้วการเปลี่ยนแปลงขอบเขตและนวัตกรรมเชื่อมโยงกับผลการศึกษาที่ดีขึ้นอย่างไร สิ่งนี้จะช่วยผู้กำหนดนโยบายในการกำหนดเป้าหมายการแทรกแซงและทรัพยากรที่ดีขึ้นและรับข้อเสนอแนะอย่างรวดเร็วว่าการปฏิรูปจะเปลี่ยนวิธีปฏิบัติทางการศึกษาตามที่คาดไว้หรือไม่ สิ่งนี้จะช่วยให้เราเข้าใจบทบาทของนวัตกรรมในการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น (Stéphan et al, 2019)

ดีเล็กซ์และคณะ (Dilek et al., 2016: Abstract) ได้ศึกษาการตระหนักถึงอนาคตที่ปรารถนา: นวัตกรรมด้านการศึกษา พบว่า วันนี้และวันพรุ่งนี้โลกต้องการบุคคลที่สามารถจัดการทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาเป็นทีม ด้วยเทคโนโลยีวิธีการได้รับความรู้สร้างและสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ เมื่อพูดถึงการศึกษามันเป็นคำถามที่ว่าการศึกษาที่มีความสามารถในการสร้างนักคิดที่สำคัญและมีความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในทางกลับกันคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สมาร์ตกำลังคุกคามความสมบูรณ์ของความรู้และการรู้โดยทำลายอำนาจของครูในห้องเรียนที่เปลี่ยนวิธีการรับรู้ของครู ดังนั้นคำศัพท์ต่าง ๆ เช่นโค้ดผู้อำนวยความสะดวกหรือโค้ชจึงเริ่มมีความหมายแทนกันได้กับคำว่าครู มันเป็นความจริงที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางว่าโรงเรียนเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับเด็ก อย่างไรก็ตามไม่แน่ใจว่าพวกเขาเรียนรู้มากเพียงใดและมีเนื้อหารองรับโดย ICT มากน้อยเพียงใด ในยุคสมัยที่ผู้คนถูกล้อมรอบด้วยเทคโนโลยีตลอดเวลาในที่ทำงานในโรงเรียนและทุกที่เครื่องมือเทคโนโลยีและอุปกรณ์สมาร์ตโฟนนั้นมีความก้าวหน้าเร็วเกินไป ความก้าวหน้าของอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้ทุกวันผ่านไปเร็วกว่าความก้าวหน้า

ในการวิจัยทางการศึกษาและแนวทางการสอนซึ่งรวมเทคโนโลยีการศึกษาเข้าด้วยกัน นี่คือการที่นวัตกรรมในกิจกรรมการศึกษาสามารถมั่นใจได้ผ่านความเข้าใจในประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการศึกษา (Dilek et al, 2016) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอว่านวัตกรรมด้านการศึกษาจะได้รับการจัดการอย่างระมัดระวัง บทความนี้จะทบทวนการศึกษาก่อนหน้านี้เกี่ยวกับนวัตกรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่และปรับปรุงกลยุทธ์สำหรับการปรับตัวที่ประสบความสำเร็จของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจึงเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรม โดยสรุปนวัตกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้พร้อมกับหลักสูตรบทบาทของการฝึกอบรมครู

โรซ่าและราฮานบ (Roza and Raushanb, 2014: Abstract) ได้ศึกษา ปัญหา นวัตกรรมในด้านการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ พบว่า กระบวนการนวัตกรรมด้านการศึกษามีความโดดเด่นในประเทศส่วนใหญ่ในยุโรปและอเมริกา คณะศึกษาศาสตร์กำลังก้าวไปสู่การรับรองประกอบจากประเทศที่พัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตาม ปัญหาบางอย่างยังคงปรากฏ บทความนี้จะพิจารณาประเด็นการศึกษาและเศรษฐกิจ คณะศึกษาศาสตร์ไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุอย่างไรก็ตาม จำนวนทุนการศึกษามีขนาดใหญ่และความก้าวหน้าทางนวัตกรรมนั้นช้า (Roza & Raushanb, 2014)

คาร์เตอร์และแอนโทนี (Carter and Anthony, 2014: Abstract) ได้ศึกษา การสร้างแบบจำลองการทำงานร่วมกันและการยอมรับนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู พบว่า การพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเกิดจากการร่วมมือกันจากหลายๆหน่วยงานและบุคลากรแต่ละคนมีความแตกต่างกันอย่างมาก เช่น จำนวนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ จำนวนนักเรียนแตกต่างกัน เป็นต้น (Carter & Anthony, 2014) ผู้วิจัยจึงศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ นวัตกรรม การเรียนรู้ และกระบวนการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สาเหตุเพราะการเพิ่มขึ้นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการค้นพบว่า ทุกคนล้วนมีบทบาทที่สำคัญและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และการนำนวัตกรรมมาใช้ โดยเฉพาะปัจจุบันที่เป็นการเรียนรู้ในยุคออนไลน์

ซาวีนา (Savina, 2014: Abstract) ได้ศึกษาความตั้งใจของครูในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษา พบว่า ข้อมูลที่ได้รับชี้ให้เห็นว่าครูต้องได้รับการฝึกอบรมไม่เพียง แต่จะใช้นวัตกรรม การเรียนรู้ที่พร้อมใช้ แต่ยังสร้างขึ้น การทำงานของครูสมัยใหม่ควรเป็นเชิงรุกมากขึ้น ถึงเวลาแล้วที่เราควรเปลี่ยนจากนวัตกรรมที่สืบทอดผลงานไปเป็นงานสร้างสรรค์ ครูต้องเรียนรู้ไม่เพียงแต่จะใช้ความคิดสำเร็จรูป แต่ยังเพื่อสร้างสิ่งเหล่านั้น ถ้าครูมีความกังวลเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมเท่านั้น การ

เผยแพร่งผลงานของพวกเขาไม่มีความหมาย ครูที่มีความสามารถในการผลิตความคิดจะได้รับอิสระ และเปิดกว้าง นี้จะช่วยให้ครูไม่เพียง แต่จะตอบสนองต่อความต้องการที่กำหนดไว้ในตัวเขา แต่ยังทำงานในล่องหน้าซึ่งจะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาโดยทั่วไป ความท้าทายในการวิจัยของการทำงานในอนาคตของเราในทิศทางนี้คือการเอาชนะความขัดแย้งระหว่าง 1) ความต้องการของโรงเรียนในการทำงานของครูผู้สอนสมัยใหม่ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาที่ชาญฉลาดซึ่งจะช่วยพัฒนานักศึกษาแต่ละคน 2) ความต้องการในการจัดเตรียมครูในอนาคตสำหรับกิจกรรมนวัตกรรมที่สร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงและความไม่ลงรอยกันของเนื้อหาในกระบวนการฝึกอบรมครูและการสอนเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับทั่วไปกับข้อกำหนดนี้(Savina, 2014)

เบเกอร์และลอมเบิร์ต (Backer and Lombaerts, 2014: Abstract) ได้ศึกษาทัศนศิลป์เป็นจุดเริ่มต้นของนวัตกรรมด้านการศึกษาอย่างเป็นทางการและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ครูแต่ละคนและแสดงถึงการปรับโครงสร้างพื้นฐานของการศึกษาในทุกระดับ (ครูโรงเรียนและนโยบาย) (Backer & Lombaerts, 2014) การใช้ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างเต็มรูปแบบเพื่อเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง หมายถึง ผู้มีส่วนได้เสียด้านการศึกษาและผู้กำหนดนโยบายในวงกว้างศิลปะและวัฒนธรรมเป็นเขตข้อมูลการเรียนรู้ที่เต็มเปี่ยมการศึกษาย่อมนำไปสู่การมีคุณภาพสูงขึ้นในการศึกษาศิลปะโดยทั่วไปและอาจทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมในอนาคตโดยผู้ใหญ่ (ผู้ใหญ่) นวัตกรรมทางการศึกษาสามารถเจาะได้อย่างสมบูรณ์เมื่อมีทั้งระบบ, การปฏิรูปร่างอย่างยั่งยืน

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม” ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ นวัตกรรมจัดการเรียน การสอน และข้อมูลสถานศึกษา ผู้วิจัย สามารถสรุปแนวคิดที่นำมากำหนด เป็นกรอบแนวคิดในการ วิจัย ได้ดังนี้

6.1 แนวคิดทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการ พัฒนา และขั้นตอน องค์ประกอบการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ จากนักวิชาการทางการศึกษาต่อไปนี้ ธอร์นไดค์ (Thorndike's,1997: 5), พาฟลอฟ (Pavlov,1997: 5), วัตสัน (Watson,1997: 5), กัทธรี

(Guthrie,1997: 5), สกินเนอร์ (Skinner,1997: 5) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ (Theory Learning) หมายถึง การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

6.2 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการ พัฒนา และขั้นตอนองค์ประกอบการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของนวัตกรรม จากนักวิชาการทางการศึกษาต่อไปนี้ ไมลส์ (Miles, 1964: 7), ทอปเลอร์ (Toffler, 1980: 4), นิโคลส์ และจอร์จ (Nicholls and George, 1983: 4), เสน่ห์ จุ้ยโต (2558: 5), นพตล เหลืองภิรมย์ (2558: 13) ผู้วิจัยจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า สิ่งประดิษฐ์ (วัสดุ อุปกรณ์) หรือเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานมี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลมากขึ้น

2. ความสำคัญของนวัตกรรม จากนักวิชาการทางการศึกษาต่อไปนี้ ชัชพล ทรงสุนทร วงศ์ (2559: 20-23), ดวงกมล โพธิ์นาค. (2559 : 47) ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษามากหลายประการ ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2559), (ดวงกมล โพธิ์นาค, 2559)

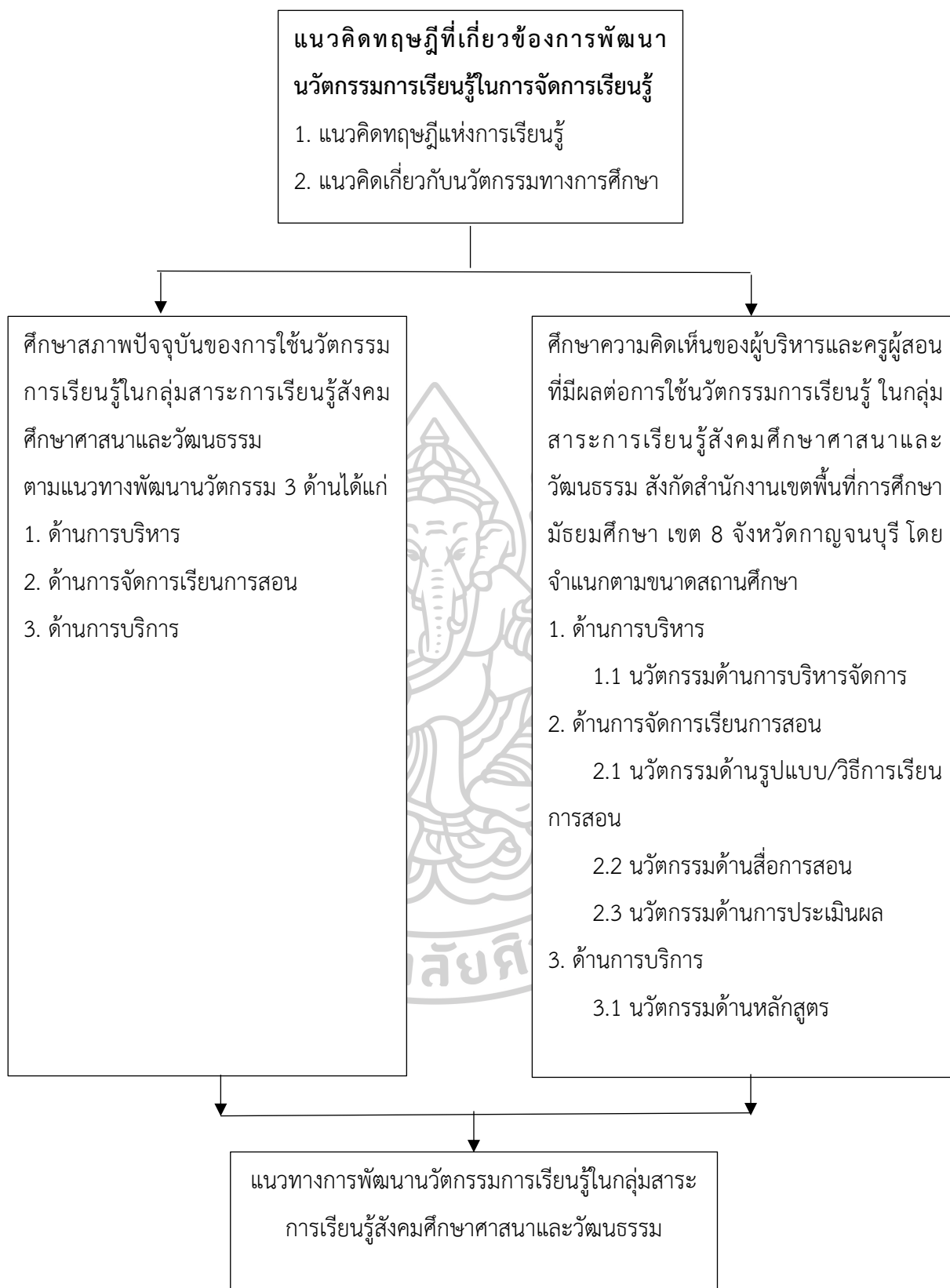
3. สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ณัฐกร สงคราม (2558:70-77), วิจารย์ พานิช (2558:23), ศศิตา เพลินจิต (บทคัดย่อ 2558:15), สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2563: 26), สุทธิชัย ผ่านสุวรรณ (2559:67) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษามีข้อจำกัดเงื่อนไขความไม่พร้อมด้านอาคารสถานที่ ขาดงบประมาณ ผู้บริหารขาดการกำหนดเป็นนโยบายการบริหารของโรงเรียน การนำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ครูผู้สอนขาดความรู้ความสามารถในการใช้ซึ่งในบางครั้งครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมแต่ไม่สามารถนำความรู้ไปขยายผลได้เนื่องจากมีปัจจัยข้อจำกัดหลายประการเช่นวัสดุ อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอนขาดการฝึกฝนขาดประสบการณ์ ความชำนาญ และการเรียนรู้ในการใช้นวัตกรรมทาง

การศึกษาอย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งจึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายในการนำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน (ณัฐกร สงคราม, 2558), (ศศิตา เพลินจิต, 2558), (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

4. ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ จากนักวิชาการทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อไปนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ (2560: 24), อัจศรา ประเสริฐสิน (2560: 82), ภาณุมาศ ควรครู (2560: 51), พระมหาสายัญ ธิรปญโญ (ชาญชาติ) (2561: 146), นพรัตน์ หมิพลัด (2561: 133), วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2561: 14), โมเวอรีและโรเซ็นเบิร์ก (Mowery,D.C. and Rosenberg N.1978), วอน (E.Von Hippel. 1988), บรูซ (Bruce Lundvall. 1990), โบซิแวน (Boissevain J. 1974), ปีเตอร์ (Peter Drucker. 1986), คาร์เพนเตอร์และเดล (Carpenter and Edgar Dale,1962: 8), ฟอสเตอร์ (Foster, 1973, pp.146-147), เฟรมมิง (Fleming ,1972: 424) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยบริการสังคมภายใต้การดูแลของรัฐ ซึ่งรัฐจะต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและต้องสร้างเด็กให้มีคุณภาพด้วยกระบวนการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูอาจารย์ต้องมีการผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น คู่มือการสอน สื่อ การสอน ฯลฯ 2) ด้านการบริหาร ทั้งครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาฝึกอบรม และให้ลดภาระงานของครู โดยคณะกรรมการสถานศึกษาต้องเพิ่มบทบาทให้ชัดเจนในการสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม 3) ด้านการบริการ โดยกำหนดความร่วมมือและช่วยเหลือชุมชน สังคมรอบสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติและกระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง มีระบบและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องต้องโดยมุ่งเน้นที่ชุมชนโดยรอบโรงเรียน และแก้ปัญหาที่ตรงตามความต้องการของชุมชนและนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดี โดยสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดเป็นสำคัญ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ สมศ. เพราะ สมศ.เป็นเพียงองค์กรกลางที่จะช่วยยืนยันคุณภาพและสะท้อนข้อมูลเท่านั้น รวมถึงสถานศึกษาและต้นสังกัดต้องจริงจังกับการนำผลการประเมินไปสู่การปรับปรุงพัฒนา จึงจะเกิดผลดีต่อการยกระดับคุณภาพ และในการนี้ผู้วิจัยขอสรุปผลการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ที่	แนวคิดของบุคคล	แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้		
		ด้านการบริหาร	ด้านการบริการ	ด้านการจัดการเรียนการสอน
1	สุวิสาข์ จรัสกมลพงศ์ (2562)		✓	✓
2	ยุทธนา ขวัญเมือง และสุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2562)	✓	✓	✓
3	ทวี จันทร์เต็ม (2562)	✓	✓	✓
4	ภานุมาส ควรรครู (2560)	✓	✓	
5	ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2559)		✓	✓
6	ธานี ชูกำเนิด (2558)	✓	✓	
7	ปวีรบรรต สมนึก (2558)	✓	✓	✓
8	วสันต์ สุทธาวาศ (2558)	✓	✓	
9	สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2558)	✓	✓	
10	วุฒินันท์ รัตน์สุข (2557)			✓
11	วิภาดา นามบ้าน (2557)		✓	✓
12	สมจิตร บุตรทองทิม (2556)	✓	✓	✓
13	พรทิพย์ ไชยโส (2556)	✓	✓	
14	สตีเฟ่นและคณะ (2019)		✓	✓
15	ดิเล็กซ์และคณะ (2016)	✓	✓	✓
16	โรซ่าและรั้วชาน (2014)	✓	✓	
17	คาเตอร์และแอนโธนี่ (2014)	✓	✓	✓
18	ชาวีน่า (Abstract)	✓	✓	✓

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mix Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยมีระเบียบวิธีวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

เป็นประชากรจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 29 โรงเรียน

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน จำนวน 29 คน
2. ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 102 คน
3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8,398 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane', 1973 : 727-728) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาครั้งนี้ คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาระยะ 1 คน จำนวน 15 คน 2) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 100 คน 3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 382 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยคำนวณหาขนาด ตัวอย่างที่ต้องการทดสอบด้วยวิธีการดังนี้ โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่ต้องการทดสอบด้วยวิธีการดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มประชากร

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน

เท่ากับ 0.05 หรือ 95%

หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่าง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จาก 29 โรงเรียน โดยสุ่มตามขนาดสถานศึกษาในอัตราส่วนที่เท่ากันคือ 1) โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 5 แห่ง 2) โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 5 แห่งและ 3) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 5 แห่ง เพื่อความสะดวกแก่การคิดสัดส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละขนาดโรงเรียน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 102 คน 2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8,398 คน จาก 15 โรงเรียน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกโรงเรียนตามเกณฑ์การจำแนกขนาด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดกลาง, ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

ขั้นที่ 2 สุ่มเลือกโรงเรียนแต่ละขนาด ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็น 15 แห่ง ได้แก่

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวิสุทธรังษี, โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์, โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม, โรงเรียนเทพมงคลรังษี, โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนประชามงคล, โรงเรียนดำนมะขามเตี้ยวิทยา, โรงเรียนพระแท่นดงรัง, โรงเรียนวิทยาคาร, โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา, โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้ากาญจนบุรี

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์, โรงเรียนหนองปรือพิทยาคม, โรงเรียนหนองตากยาตั้งวิริยะราษฎร์บำรุง, โรงเรียนพังตรุราษฎร์รังสรรค์, โรงเรียนหนองขาโก้วพิทยาคม

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างคือ 1) ครูผู้สอน 2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามขนาดโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร (ผู้อำนวยการ)	ประชากร (ครู)	กลุ่มตัวอย่าง (ครู)	ประชากร (นักเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียน)
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ						
1	วิสุทธรังษี	1	19	18	1,995	90
2	กาญจนานุเคราะห์	1	8	8	1,828	83
3	ท่ามะกาพิทยาคม	1	13	12	851	38
4	เทพมงคลรังษี	1	10	10	617	28
5	ท่าม่วงราษฎร์บำรุง	1	8	8	490	22
รวม		5	58	56	5781	261
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่						
6	ประชามงคล	1	6	6	652	29
7	ดำนมะขามเตี้ย วิทยา	1	8	8	354	16
8	พระแท่นดงรัง วิทยาคาร	1	6	6	345	15
9	ทองผาภูมิวิทยา	1	6	6	355	16
10	เทพศิรินทร์ลาด หญ้ากาญจนบุรี	1	6	6	302	14
รวม		5	32	32	2008	90
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง						

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ประชากร (ผู้อำนวยการ)	ประชากร (ครู)	กลุ่ม ตัวอย่าง (ครู)	ประชากร (นักเรียน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (นักเรียน)
11	พนมทวนชนูปถัมภ์	1	5	5	284	13
12	หนองปรือพิทยาคม	1	1	1	129	9
13	หนองตากยาตั้ง วิริยะราษฎร์บำรุง	1	3	3	116	5
14	พังตรุราษฎร์ รังสรรค์	1	1	1	50	2
15	หนองขาวโกวิท พิทยาคม	1	2	2	30	2
รวม		5	12	12	609	31
รวมทั้งหมด		15	102	100	8,398	382

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 3 ฉบับ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.1 แบบสอบถามนักเรียน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ Checklist ประกอบไปด้วย อายุ เพศ ชั้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 ชุด

1. ด้านการบริหาร

1.1 การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 ความพร้อมของอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้าน

วัสดุอุปกรณ์สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร

3. ด้านการบริการ

3.1 ผลการจัดประสบการณ์/การเรียนการสอน

1.2 แบบสอบถามครูหรือนักวิชาการทางการศึกษา เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ Checklist ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับเงินเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมจำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 ชุด ได้แก่

1. ด้านการบริหาร

1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ

1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ

1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4 ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม

1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 กระบวนการประเมินตนเอง

2.2 ผลการประเมินตนเองแต่ละมาตรฐาน/ประเด็น

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร

3. ด้านการบริการ

3.1 ผลการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา

3.3 ผลต่อสภาพแวดล้อม ข้อมูลสารสนเทศ บุคลากร หลักสูตร

การจัดกิจกรรม การแนะแนว ผู้เรียน ชุมชน

3.4 ผลการบริหารจัดการชั้นเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู ที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

1. ด้านการบริหาร

1.1 นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

1.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอน

1.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผล

3. ด้านการบริการ

3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

1.3 แบบสอบถามผู้บริหาร เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ Checklist ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับเงินเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมจำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 ชุด ได้แก่

1. ด้านการบริหาร

1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ

1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ

1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4 ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม

1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 การทำงานเป็นทีมและชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ
- 2.2 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์และการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.3 การมีวิสัยทัศน์ร่วม

3. ด้านการบริการ

- 3.1 การนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมที่ได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา
- 3.3 การวัดประเมินผล การดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.4 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีต่อการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

1. ด้านการบริหาร

- 1.1 นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 1.1 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- 1.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอน
- 1.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผล

3. ด้านการบริการ

- 3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อให้การดำเนินการศึกษาคั้งนี้ สามารถวัดได้ตรงตามกรอบแนวคิดของการศึกษาและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดและประเด็นในการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence หรือ IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ในแต่ละข้อคำถามของแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยการกำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อคำถามดังนี้

คะแนน +1 ถือว่า สอดคล้อง

คะแนน 0 ถือว่า ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

คะแนน -1 ถือว่า ไม่สอดคล้อง

โดยดัชนีค่าความสอดคล้องในเกณฑ์การตัดสินใจด้วยคะแนนตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ในแต่ละข้อคำถามซึ่งคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence)

R หมายถึง ผลรวมของคะแนน

N หมายถึง จำนวนผู้ให้คะแนน

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถาม นั้นวัดได้ตรงวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ หากต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดตรงวัตถุประสงค์ ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ หลังผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามสามารถนำมาใช้วัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกข้อคำถามพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67- 1.00 แต่หากมีข้อคำถามที่ต่ำกว่าเกณฑ์ของค่า (IOC) คำถามนั้นจะนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำ

5. นำผลจากแบบสอบถามที่แก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try-out) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลองที่มีบริบทใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟาของครอนบาช

(Cronbach's Alpha Coefficient) ถ้าการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ซึ่งถือได้ว่าแบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามที่ดีสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ไว้ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถาม พร้อมนำหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัยไปพบผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย พร้อมนัดหมายวัน เวลา เพื่อขอรับแบบสอบถาม
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เรียบร้อยแล้วนั้น ผู้วิจัยจะเข้าขอรับแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วคืนตามวัน เวลา ที่ได้ทำการนัดหมายไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบ และแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ใช้การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งวิชาการ และประสบการณ์ในการทำงานใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ใช้การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริการ โดยผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ

พื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์กำหนดความหมายตามขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best) รายละเอียด ดังนี้ (Best 1981:182)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในสถานศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่า t-test (Independent Samples) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้เกณฑ์แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best & Kahn) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Rating Scales) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) ครูผู้สอน

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้

1. ด้านการบริหาร
 - 1.1 นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
 - 1.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอน
 - 1.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผล
3. ด้านการบริการ
 - 3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best& Kahn) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Rating Scales) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบ และแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในสถานศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่า t-test (Independent Samples) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรมระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากคุรุสภาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม ประจำปี 2563 จำนวน 2 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงของการศึกษาเป็นหลักเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติภายใต้กรอบการศึกษาวิจัยซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.1.1 เป็นบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

1.1.2 เป็นบุคลากรฝ่ายบริหารการศึกษา

1.1.3 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป

1.1.4 สังกัดอยู่ในสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรมระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากคุรุสภา ได้แก่ 1) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี 2) โรงเรียนหนองขาโทวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี

1.2 ครูหรือนวัตกรรมทางการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม ประจำปี 2563 จำนวน 2 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ของการศึกษาเป็นหลักเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติภายใต้กรอบการศึกษาวิจัยซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.2.1 เป็นบุคลากรทางการศึกษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8

1.2.2 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป

1.2.3 สังกัดอยู่ในสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน

1 นวัตกรรมระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากคุรุสภา ได้แก่ 1) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี 2) โรงเรียนหนองขาโทวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี

2. เครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูหรืออำนวยการทางการศึกษา จำนวน 4 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่ทำงาน และประสบการณ์ด้านการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

2.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ และวัฒนธรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการบริการ และ 3) ด้านการบริหาร โดยมีประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. โรงเรียนมีต้นทุนทางนวัตกรรมที่โดดเด่น
2. โรงเรียนมีการบูรณาการนโยบายด้านการศึกษาอย่างกลมกลืน
3. การพัฒนาบุคลากร
4. โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
6. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานระดับจังหวัดส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนอย่างดียิ่ง

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ใช้วิธีการวิเคราะห์ที่โดย การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งคือการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ เมื่อเริ่มต้นเก็บข้อมูล จนถึงเมื่อสิ้นสุดการเก็บข้อมูล ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ใหญ่ ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การจัดระเบียบข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การทำดัชนีหรือกำหนดรหัสของข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การกำจัดข้อมูลหรือสร้างข้อสรุปชั่วคราว

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างบทสรุป

4.2 ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Triangulation Technique) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจดบันทึกมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องเพียงพอและความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าจะสามารถตอบปัญหาของการศึกษาได้อย่างครบถ้วน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการ ตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งจะทำให้การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและตอบปัญหาการวิจัยโดยการตรวจสอบแหล่งข้อมูลพิจารณาใน แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้การตรวจสอบจากแหล่งบุคคลมากที่สุดโดยการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ในคำถามเดียวกัน และจากกลุ่มตัวอย่างคนเดียวกันจากแหล่งบุคคลหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการยืนยันในข้อมูลที่ได้รับว่ามีความถูกต้องกันหรือไม่

4.3 นำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีเป็นการวิจัยแบบผสม (Mix Method) ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามและข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

1. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน)

(n = 382)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	112	29.13
1.2 หญิง	270	70.87
รวม	382	100.00
2. อายุ		
2.1 อายุ 16 ปี	207	54.33
2.2 อายุ 17 ปี	143	37.53
2.3 อายุ 18 ปี	32	8.14
รวม	382	100.00
3. ระดับการศึกษา		
1) มัธยมศึกษาปีที่ 4	117	30.45
2) มัธยมศึกษาปีที่ 5	240	62.99
3) มัธยมศึกษาปีที่ 6	25	6.56
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 70.87 และเพศชาย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.13 และมีอายุ 16 ปี เป็นส่วนใหญ่นักเรียน จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 54.33 รองลงมาคือ อายุ 17 ปีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.53 และ อายุ 18 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.14 สำหรับระดับการศึกษา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ส่วนใหญ่

เป็นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 62.99 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.45 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.56

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของครู

(n = 100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	12	11.76
1.2 หญิง	88	88.24
รวม	100	100.00
2. อายุ		
2.1 อายุไม่เกิน 30 ปี	12	11.76
2.2 อายุ 31 – 40 ปี	39	39.22
2.3 อายุ 41 – 50 ปี	21	20.59
2.4 อายุ 51 ปีขึ้นไป	28	28.43
รวม	100	100.00
3. สถานภาพสมรส		
3.1 โสด	69	68.63
3.2 สมรส	31	31.37
3.3 หย่าร้าง	-	-
รวม	100	100.00
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	69	68.63
4.2 สูงกว่าปริญญาตรี	31	31.37
รวม	100	100.00
5. ประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน		
5.1 ทำงานต่ำกว่า 5 ปี	-	-
5.2 ทำงาน 6 – 10 ปี	83	82.35
5.3 ทำงาน 11 – 15 ปี	-	-
5.4 ทำงาน 16 ปีขึ้นไป	17	17.65

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
รวม	100	100.00
6. ขนาดโรงเรียนที่สอน		
6.1 กลาง	12	11.76
6.2 ใหญ่	31	31.37
6.3 ใหญ่พิเศษ	57	56.86
รวม	100	100.00
ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
7. สถานภาพการทำงาน		
7.1 ครูอัตราจ้าง	28	28.43
7.2 พนักงานราชการครู	-	-
7.3 ข้าราชการครู	72	71.57
รวม	100	100
8. วิทฐานะ		
8.1 ไม่มีวิทฐานะ	80	79.41
8.2 ครูชำนาญการ	20	20.59
8.3 ครูชำนาญการพิเศษ	-	-
8.4 ครูเชี่ยวชาญ	-	-
8.5 ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	-	-
รวม	100	100

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 88.24 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และมีอายุในช่วง 31 – 40 ปี เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.22 รองลงมาคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.43 และอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 68.63 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.37 และส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 68.63 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.37 ในด้านประสบการณ์การทำงานในด้านการ

สอน พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน 6 – 10 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 โดยส่วนใหญ่สอนอยู่ในโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 56.86 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.37 และ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และสถานภาพการทำงานส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครู จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 71.57 ครูอัตราจ้าง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.43 วิทยฐานะส่วนใหญ่ไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 79.41 รองลงมาคือครูชำนาญการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59

ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้อำนวยการ

(n = 15)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	11	77.33
1.2 หญิง	4	26.67
รวม	15	100.00
2. อายุ		
2.1 อายุไม่เกิน 30 ปี	-	-
2.2 อายุ 31 – 40 ปี	-	-
2.3 อายุ 41 – 50 ปี	8	53.33
2.4 อายุ 51 ปีขึ้นไป	7	46.67
รวม	15	100.00
3. สถานภาพสมรส		
3.1 โสด	4	26.67
3.2 สมรส	11	73.33
3.3 หย่าร้าง	-	-
รวม	15	100.00
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	-	-
4.2 สูงกว่าปริญญาตรี	15	100

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
รวม	15	100.00
5. ประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน		
5.1 ทำงานต่ำกว่า 5 ปี	-	-
5.2 ทำงาน 6 – 10 ปี	-	-
5.3 ทำงาน 11 – 15 ปี	8	53.33
5.4 ทำงาน 16 ปีขึ้นไป	7	46.67
รวม	15	100.00
6. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา		
6.1 ต่ำกว่า 5 ปี	-	-
6.2 6 – 10 ปี	3	20.00
6.3 11 – 15 ปี	6	40.00
6.4 16 ปีขึ้นไป	6	40.00
รวม	15	100.00
7. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
6.1 กลาง	5	33.33
6.2 ใหญ่	5	33.33
6.3 ใหญ่พิเศษ	5	33.33
รวม	15	100.00
8. สถานภาพการทำงาน		
7.1 รองผู้อำนวยการ	1	6.67
7.2 ผู้อำนวยการ	14	93.33
รวม	15	100.00
9. วิทฐานะ		
8.1 รองผู้อำนวยการชำนาญการ	-	-
การ	1	6.67

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
8.2 รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	3	20.00
8.3 รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ	9	60.00
8.4 ผู้อำนวยการชำนาญการ	-	-
8.5 ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	1	6.67
8.6 ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ	1	6.67
8.7 ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ		
รวม	15	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 77.33 เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และส่วนใหญ่มีอายุ อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน 11 – 15 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 16 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 11 – 15 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชำนาญการ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 และรองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 สำหรับวิทยฐานะ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ส่วนใหญ่ผู้ชำนาญการชำนาญการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาคือรองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีของนักเรียน มีผลดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหาร

(n = 382)

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
1. ด้านการบริหาร					
1.1 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
1	โรงเรียนมีวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบัน เช่น วีดีโอ PowerPoint website เป็นต้น	3.41	0.97	ปานกลาง	5
2	โรงเรียนมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาทางการเรียนรู้ของนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน และการจัดอาคารเรียน ให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.43	0.95	ปานกลาง	4
3	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน	3.49	1.00	ปานกลาง	1
4	โรงเรียนมีการปรับปรุง ดูแลรักษา สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียน	3.45	1.07	ปานกลาง	3
5	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องเรียน อาคารสถานที่ ให้มีความสะอาด สะอาด มั่นคง ปลอดภัย เช่น การจัดซื้อซ่อมบำรุง วัสดุ อุปกรณ์ ภายในห้องเรียน อาคารเรียน	3.48	1.11	ปานกลาง	2

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
	เพื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ				
6	โรงเรียนมีการดูแลซ่อมบำรุง อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อยืดอายุการใช้งาน	3.39	1.03	ปานกลาง	6
1.2 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ					
7	โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูล สารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น	3.27	0.98	ปานกลาง	9
8	โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ทันสมัย เป็นระบบและมี ประสิทธิภาพ	3.35	1.01	ปานกลาง	8
9	โรงเรียนมีระบบสืบค้นความรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษา ทางอินเทอร์เน็ต	3.36	0.99	ปานกลาง	7
10	โรงเรียนมีการนำระบบ การเรียนออนไลน์ (e- Learning) มาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาสังคม ศึกษา เช่น การเรียนทางโทรทัศน์ การเรียนการสอน ทางไกล การเรียนทางเว็บไซต์ การเรียนผ่านเครือข่าย แบบเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น	3.39	1.00	ปานกลาง	6
11	โรงเรียนมีการสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษา ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนหรือ รายวิชาสังคมศึกษา	3.36	0.98	ปานกลาง	7
12	โรงเรียนมีการเก็บข้อมูลหลังจากการเรียนรู้โดยใช้สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นต้น	3.43	0.98	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย		3.40	0.85	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของ นักเรียน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.00) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการพัฒนาห้องเรียน อาคารสถานที่ ให้มีความสะดวก สะอาด มั่นคง ปลอดภัย เช่น การจัดซื้อ ซ่อมบำรุง วัสดุ อุปกรณ์ ภายในห้องเรียน อาคารเรียน เพื่อให้ใช้งานได้ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.11) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และ ระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์ รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.98)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการจัดการเรียนการสอน

(n = 382)

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D.)		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้					
13	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ ครูใช้ ช่วยพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน	3.33	0.89	ปานกลาง	7
14	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ ครูใช้ มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและ จุดมุ่งหมายในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา	3.49	0.96	ปานกลาง	1
15	มีการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อและนวัตกรรมการ เรียนรู้ที่ทันสมัยและเพียงพอมาใช้ประกอบการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.44	0.99	ปานกลาง	3
16	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ครูใช้มีความหลากหลาย น่าสนใจ	3.43	0.97	ปานกลาง	4
17	มีการประเมินและติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบ	3.48	0.98	ปานกลาง	2

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
	คำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการ ทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อและ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา				
18	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ ครูใช้ มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของ ผู้เรียน	3.44	0.98	ปานกลาง	3
2.2 ประสพการณ์จากการเรียนรู้					
19	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วย ให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่ยาก ซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น	3.31	0.97	ปานกลาง	8
20	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วย ให้เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น	3.33	0.99	ปานกลาง	7
21	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับนักเรียน	3.35	1.01	ปานกลาง	6
22	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิด ประสพการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน	3.35	1.00	ปานกลาง	6
23	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ยิ่งขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์	3.37	0.94	ปานกลาง	5
24	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้นักเรียนได้รับประสพการณ์ตรงโดยครูผู้สอนที่ นำสื่อมาใช้ในการสอนและจากสิ่งแวดล้อมรอบไปถึง ทางสังคมและวัฒนธรรม	3.37	1.00	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย		3.39	0.86	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษาที่ครูใช้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.96) รองลงมา คือ มีการประเมินและติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.98) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.97)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริการ

(n = 382)

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D.)		
3. ด้านการบริการ					
3.1 การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
25	โรงเรียนมีการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ทาง การเรียน อย่างสม่ำเสมอ	3.32	0.96	ปานกลาง	8
26	โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาของ สังคมในยุคปัจจุบัน	3.40	1.00	ปานกลาง	4
27	โรงเรียนจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล เพื่อให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลประกอบการเรียน การสอนในรายวิชาสังคมศึกษาและโรงเรียนยังจัดให้มี แหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับ นักเรียน	3.39	0.99	ปานกลาง	5

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
28	โรงเรียนสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การจัดทำเอกสาร ประกอบการเรียนการสอน ใบความรู้ เป็นต้น	3.50	0.98	มาก	1
29	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการให้บริการ กับนักเรียน เช่น โต๊ะเรียน กระดานดำ	3.43	0.99	ปานกลาง	3
3.2 ความพร้อมของอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์สภาพแวดล้อมและ บรรยากาศ					
30	โรงเรียนมีอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการใช้วัตกรรมการ เรียนรู้ เพียงพอต่อการเรียนรู้ เช่น เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง	3.33	0.99	ปานกลาง	7
31	โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดที่ให้บริการนักเรียนทั้งในส่วน การยืม-คืนหนังสือ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ และ การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสืบค้นข้อมูล ให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้และสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน	3.45	1.03	ปานกลาง	2
32	โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้อย่าง รอบโรงเรียนเพื่อใช้เรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น หลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.43	0.98	ปานกลาง	3
33	โรงเรียนจัดให้มีแหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกให้กับนักเรียนในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้องอินเทอร์เน็ต	3.40	1.03	ปานกลาง	4
34	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคาร สถานที่เหมาะสมและปลอดภัย	3.37	0.99	ปานกลาง	6
35	โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สี เขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ	3.37	1.07	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย		3.40	0.89	ปานกลาง	4

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการบริการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบความรู้ เป็นต้น (\bar{X} = 3.50, S.D. = 0.98) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดที่ให้บริการนักเรียนทั้งในส่วนการยืม-คืน หนังสือ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสืบค้นข้อมูลให้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน (\bar{X} = 3.46, S.D. = 1.03) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ทางการเรียน อย่างสม่ำเสมอ (\bar{X} = 3.32, S.D. = 0.96)

ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียน

สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียน	ระดับ		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. ด้านการบริหาร	3.40	0.85	ปานกลาง
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.39	0.86	ปานกลาง
3. ด้านการบริการ	3.40	0.89	ปานกลาง
ผลรวม	3.40	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.40, S.D. = 0.87) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริการ อยู่ในระดับมากปานกลาง (\bar{X} = 3.40, S.D. = 0.89)รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหาร อยู่ในระดับมากปานกลาง (\bar{X} = 3.40, S.D. = 0.85) และ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากปานกลาง (\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.86) เป็น ลำดับสุดท้าย

1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของครู มีผลดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหาร

(n = 100)

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
1. ด้านการบริหาร					
1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ					
1	ท่านมีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น สื่อการสอน ชุดกิจกรรม	3.99	0.69	มาก	12
2	ท่านมีการประเมินผลจากการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.11	0.58	มาก	9
3	ท่านมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอน เช่น ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน	4.23	0.82	มาก	6
1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ					
4	ท่านได้มีการร่วมกำหนดเป้าหมาย ของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มวิชาการกับครูและผู้บริหารสถานศึกษา	4.35	0.48	มาก	4
5	ท่านมีการดำเนินการตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.99	0.69	มาก	12

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
6	ภายในโรงเรียนมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัด การประเมินผล และการสะท้อนผลการปฏิบัติของครู เพื่อหาแบบอย่างวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น การประชุมครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก	11
1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา					
7	ท่านได้เข้าร่วมอบรมในโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนา วัตกรรมการเรียนรู้	4.21	0.76	มาก	7
8	ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ วัตกรรมการเรียนรู้มาพัฒนางานในการเรียนการสอนใน รายวิชาสังคมศึกษาให้บรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	4.09	0.71	มาก	10
9	ท่านได้เข้ารับการฝึก/อบรม วิธีการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.89	มาก	15
1.4 ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม					
10	ท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนา วัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนอย่าง เพียงพอ	3.91	0.89	มาก	13
11	ท่านมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่ ี้อำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคม ศึกษา เช่น บอร์ดให้ความรู้	4.39	0.64	มาก	2
12	ท่านมีการสร้างหรือผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบัน	4.48	0.50	มาก	1

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ					
13	ท่านมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการทำงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา	4.36	0.48	มาก	3
14	ท่านมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ตอบสนองตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น แบบสอบถาม บันทึกหลังการสอน	4.24	0.43	มาก	5
15	ท่านได้ใช้ห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	4.15	1.01	มาก	8
	รวมเฉลี่ย	4.15	0.43	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครูเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ท่านมีการสร้างหรือผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ท่านมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น บอร์ดให้ความรู้ ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้เข้ารับการฝึก/อบรม วิธีการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.89)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการจัดการเรียนการสอน

(n = 100)

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
2.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน					
16	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม ศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย ก่อน การเรียนการสอน แก่นักเรียน	4.59	0.49	มากที่สุด	1
17	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม ศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย หลัง การเรียนการสอน แก่นักเรียน	4.36	0.48	มาก	2
18	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม ศึกษา ในการทบทวนความรู้ของนักเรียน	4.24	0.43	มาก	3
19	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม ศึกษาในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลังเรียน	4.00	0.70	มาก	8
2.2 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้					
20	ท่านเห็นว่านวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของผู้เรียน	4.23	0.92	มาก	4
21	ท่านนำนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาใน รายวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มาใช้ในการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	4.15	1.01	มาก	5
22	ท่านมีการออกแบบการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้	3.91	0.28	มาก	9

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร					
23	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.24	0.43	มาก	3
24	ท่านมีการนำวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน	4.36	0.48	มาก	2
25	ท่านมีทักษะการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย	4.11	0.77	มาก	7
26	ท่านมีความสามารถในการออกแบบวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการเรียนการสอนได้	4.24	0.43	มาก	3
2.4 ผลการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน					
27	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ให้สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์	4.14	0.55	มาก	6
28	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาและมีการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายอย่างกว้างขวาง	3.91	0.28	มาก	10
29	ท่านมีการกระตุ้นให้เกิดการขยายผลในการสร้างนวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษา ในกลุ่มครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา	4.14	0.55	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.19	0.38	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ครูมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย ก่อน การเรียนการสอนแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.49$) รองลงมา คือ ครูมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย หลัง การเรียนการสอนแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.48$) และ ครูมีการนำวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษา มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.48$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาและมีการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายอย่าง กว้างขวาง ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.28$)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริการ

(n = 100)

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
3. ด้านการบริการ					
3.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม					
30	ท่านมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ของโรงเรียนในการจัดทำแผนกลยุทธ์	4.49	0.65	มาก	1
31	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด เป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์	4.14	0.89	มาก	3
32	ท่านได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และสังคมโลก โดยเน้นการ มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	4.30	0.75	มาก	2

ข้อ	สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
3.2 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างวัตกรรมการเรียนรู้					
33	ท่านได้รับการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.59	0.92	มาก	6
34	ท่านได้รับการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนตรงตามความต้องการ	3.84	0.86	มาก	5
35	ท่านได้รับการจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้วัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดี เป็นต้น อย่างเพียงพอ	4.13	0.97	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	4.08	0.70	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการบริการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครูเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ครูมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.65$) รองลงมา คือ ครูได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และสังคมโลก โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.75$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูได้รับการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.59, S.D. = 0.92$)

ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของครู สรุปรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียน	ระดับ		
	\bar{X}	(S.D)	แปลผล
1. ด้านการบริหาร	4.15	0.43	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.19	0.38	มาก
3. ด้านการบริการ	4.08	0.70	มาก
ผลรวม	4.15	0.51	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.51) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.38) รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหาร อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.43) และ ด้านการบริการ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.70) เป็นลำดับสุดท้าย

1.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริหาร

(n = 15)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
1. ด้านการบริหาร					
1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ					
1	ท่านมีการติดตามการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง เช่น การประเมินความพร้อมในการ	4.60	0.50	มากที่สุด	2

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
	จัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา				
2	ท่านมีการนิเทศการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การนิเทศการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
3	ท่านมีการนำผลการประเมินมาช่วยเหลือครูในการใช้วัตกรรมการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น นำผลการนิเทศ มาใช้สร้างพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย	4.60	0.50	มากที่สุด	2
1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ					
4	บุคลากรของโรงเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาหรือกลุ่มวิชาการกับครู	5.00	0.00	มากที่สุด	1
5	บุคลากรของโรงเรียนมีการดำเนินการตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การประชุมครูและบุคลากรโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
6	ท่านส่งเสริมให้ภายในโรงเรียนมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น การประชุมครูและบุคลากรโรงเรียน การประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา					
7	ท่านส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การจัดอบรม การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้	4.60	0.50	มากที่สุด	2

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
8	ท่านจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาพัฒนางานในการเรียนการสอนให้บรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
9	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูฝึกอบรม วิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
1.4 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
10	ท่านจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ในสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	4.60	0.50	มากที่สุด	2
11	ท่านจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	4.60	0.50	มากที่สุด	2
12	ท่านส่งเสริมให้มีการจัดทำทะเบียนนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนอย่างเป็นปัจจุบัน	4.60	0.50	มากที่สุด	2
1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ					
13	โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการทำงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น การสร้างและจัดเก็บข้อมูลนวัตกรรมเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาประจำปีการศึกษา	4.60	0.50	มากที่สุด	2
14	โรงเรียนมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ตอบสนองตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้	4.60	0.50	มากที่สุด	2
15	โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
รวม		4.78	0.27	มากที่สุด	

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารสถานศึกษาหรือ กลุ่มวิชาการกับครู ร่วมกำหนดเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และบุคลากรของโรงเรียนมีการดำเนินการตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุง นวัตกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ภายในโรงเรียนมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาพัฒนางานในการเรียนการสอนและ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูฝึกอบรม วิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการเรียนรู้อย่าง สม่าเสมอ โดยโรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ ที่ทันสมัย เป็นระบบและมี ประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อติดตามการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อการเรียนการสอนของครู อย่างต่อเนื่องและนำผลการ ประเมินมาช่วยเหลือครูในการใช้วัตกรรมการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และ ส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษา โดยจัดสรรงบประมาณ แหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการ สอนในรายวิชาสังคมศึกษา อีกทั้งโรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อ การทำงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยส่งเสริมให้มีการจัดทำทะเบียนนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษา เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนอย่างเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการจัดการเรียนการสอน

(n = 15)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
2.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน					
16	โรงเรียนเห็นความสำคัญของการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
17	โรงเรียนมีความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านเทคนิควิธีการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
18	โรงเรียนมีความต้องการการจัดทำเอกสารคู่มือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อพัฒนาการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	4.60	0.50	มากที่สุด	2
19	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินจากการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ	4.60	0.50	มากที่สุด	2
20	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ระดับชั้น หรือ เนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.60	0.50	มากที่สุด	2
21	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ระบบการศึกษาทางไกล	4.60	0.50	มากที่สุด	2
2.2 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
22	โรงเรียนมีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สอดคล้อง กับสภาพปัญหา และความต้องการ มีความเป็นไปได้ และสามารถวัดได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
23	โรงเรียนมีการบูรณาการทรัพยากร บุคลากร กระบวนการ และองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
24	โรงเรียนมีการออกแบบการพัฒนานวัตกรรมที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุม กระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
25	โรงเรียนมีการนำบทเรียนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา มาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	5.00	0.00	มากที่สุด	1
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร					
26	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้สามารถใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
27	ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้และออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของ ผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
28	ครูผู้สอนมีความสามารถในการออกแบบนวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาและเข้าใจบทบาท ของผู้สอนและผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
29	ครูผู้สอนมีทักษะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด	1
30	นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาสามารถ แก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง	5.00	0.00	มากที่สุด	1

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
31	การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นมีการเผยแพร่เพื่อแบ่งปันนวัตกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
32	นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา/กระบวนการพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้พัฒนา/ผู้เกี่ยวข้องศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจนสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
	รวม	4.91	0.11	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนเห็นความสำคัญของการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและมีความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านเทคนิควิธีการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาโดยโรงเรียนมีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สอดคล้อง กับสภาพปัญหา และความต้องการ มีความเป็นไปได้และสามารถวัดได้ โดยมีการบูรณาการทรัพยากร บุคลากร กระบวนการ และองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ซึ่งโรงเรียนได้มีการออกแบบการพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้ โรงเรียนมีการนำบทเรียนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษามาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนั้นครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ โดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน มีความสามารถในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้และมีทักษะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้และเมื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นได้มีการเผยแพร่เพื่อแบ่งปันนวัตกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} = 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ระดับชั้น หรือเนื้อหาสาระการเรียนรู้

และมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย และมีการนำผลการประเมินจากการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพนอกจากนั้น โรงเรียนยังมีความต้องการการจัดทำเอกสารคู่มือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อพัฒนาการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการบริการ

(n = 15)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
3. ด้านการบริการ					
3.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม					
33	โรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจากฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีบทบาทในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
34	โรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง องค์กร หรือผู้ผลิตสื่อ กระทรวงศึกษาธิการ ในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
35	มีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด	1

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
36	โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม ให้มีการใช้นวัตกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด	1
37	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการศึกษาในรายวิชา สังคมศึกษาให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยการ นำนวัตกรรมทางการเรียนรู้ เข้ามาปรับประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
3.2 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้					
38	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรทรัพยากร งบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา อย่างเพียงพอ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
39	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี เพื่อ การเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้แก่ สถานศึกษาตรงตามความต้องการ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
40	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุน การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนใน รายวิชาสังคมศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เป็นต้น ให้แก่สถานศึกษาอย่างเพียงพอ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
41	มีการส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้นวัตกรรมจาก ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชา สังคมศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	1
	รวม	5.00	0.00	มากที่สุด	

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการบริการ โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ โรงเรียนมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียน ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาโดยได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม จากฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ครู

นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อ กระทรวงศึกษาธิการให้มีบทบาทในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา และมี นโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามและพัฒนาระบบการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาให้ เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยการนำนวัตกรรมทางการเรียนรู้ เข้ามาปรับประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงาน ส่วนในด้านการสนับสนุนจากภายนอกนั้น หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการจัดสรรทรัพยากร งบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคม ศึกษาอย่างเพียงพอและมีการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี การจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้นวัตกรรมการ เรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้แก่สถานศึกษาอย่างเพียงพอ และมีการส่งเสริม ให้เกิดการประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา

($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปเป็นรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน	ระดับ		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. ด้านการบริหาร	4.78	0.27	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.91	0.11	มากที่สุด
3. ด้านการบริการ	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลรวม	4.90	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.13) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.11) และ ด้านการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.27) เป็นลำดับ สุดท้าย

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Least Significant Different :LSD)

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร

(n = 15)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
1. ด้านการบริหาร					
นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ					
1.1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา	3.73	0.70	มาก	3
1.2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคณะอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น รายงานสถานะบุคลากร, กราฟสรุปผลของบุคลากรผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา	3.86	0.74	มาก	1
1.3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	3.80	0.77	มาก	2

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
1.4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา	3.73	0.70	มาก	3
	รวม	3.78	0.72	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีด้านการบริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.78, S.D. = 0.72$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชา สังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.74$) รองลงมา คือ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคณะอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น รายงานสถานะบุคลากร, กราฟสรุปผลของบุคลากรผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.70$) และมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.70$)

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.675	2	1.803	4.500	0.035
ภายในกลุ่ม	4.802	12	4.002		
รวม	8.433	14			

จากตารางที่ 20 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แตกต่างกันในระดับนัยยะทางสถิติ .05

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)

ขนาดสถานศึกษา	ความแตกต่าง		
	ขนาดกลาง $\bar{(X)}=4.4$	ขนาดใหญ่ $\bar{(X)}=3.2$	ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{(X)}=3.8$
ขนาดกลาง $\bar{(X)}=4.4$	-	1.2000*	.60000
ขนาดใหญ่ $\bar{(X)}=3.2$	-1.20000*	-	-.60000
ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{(X)}=3.8$	-.60000	.60000	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

(n = 15)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ	ระดับ	ลำดับ	ข้อ
		(\bar{X})	(S.D)		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
2.1 นวัตกรรมด้านรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1	มีการส่งเสริมให้ใช้การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกความคิดเห็น โดยผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปราย นำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับ	3.87	0.99	มาก	2
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ การอภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม	3.73	0.88	มาก	4
3	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เช่น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันตั้งปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	3.87	0.99	มาก	2
2.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1	มีการส่งเสริมให้ใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง สังคมประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.87	0.99	มาก	2
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line	3.87	0.99	มาก	2

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ	ระดับ	ลำดับ	ข้อ
		\bar{X}	(S.D)		
3	มีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล(Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้	4.00	1.00	มาก	1
4	มีการส่งเสริมให้จัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้	4.00	1.00	มาก	1
2.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1.	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาคลังข้อสอบ เช่น ระบบจัดการคลังข้อสอบออนไลน์	3.80	0.94	มาก	3
2.	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม	4.00	0.94	มาก	1
3.	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของสถาบันศึกษาโดยใช้บัตรสมาร์ทการ์ด เช่น บริการห้องสมุด	3.73	0.88	มาก	4
	รวม	3.87	0.85	มาก	

จากตารางที่ 22 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.85$) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า มีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล(Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเรียนรู้และมีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล(Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมให้จัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้ และมีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.94$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ การอภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม และมีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของสถาบันศึกษาโดยใช้บัตรสมาชิกการ์ด เช่น บริการห้องสมุด ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.88$)

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	4.933	2	2.467	7.400	0.008
ภายในกลุ่ม	4.000	12	0.333		
รวม	8.933	14			

จากตารางที่ 23 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยยะทางสถิติ .05

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)

ขนาดสถานศึกษา	ความแตกต่าง		
	ขนาดกลาง $\bar{(X)}=4.60$	ขนาดใหญ่ $\bar{(X)}=3.20$	ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{(X)}=4.00$
ขนาดกลาง $\bar{(X)}=4.60$	-	-.80000	-1.80000*
ขนาดใหญ่ $\bar{(X)}=3.20$.80000	-	-1.00000*
ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{(X)}=4.00$	1.80000*	1.00000*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ

(n = 15)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ	ระดับ	ลำดับ	ข้อ
		ติ $\bar{(X)}$			
3. ด้านการบริการ					
3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร					
1.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.73	0.96	มาก	3

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ	ระดับ	ลำดับ	ข้อ
		\bar{X}	(S.D)		
2.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.66	0.89	มาก	4
3.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	4.00	0.92	มาก	1
4.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.86	0.63	มาก	2
	รวม	3.81	0.79	มาก	

จากตารางที่ 25 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.92) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.89)

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	4.558	2	2.279	6.435	0.013
ภายในกลุ่ม	4.250	12	.354		
รวม	8.808	14			

จากตารางที่ 26 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แตกต่างกัน ที่ระดับนัยยะทางสถิติ .05

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)

ขนาดสถานศึกษา		ความแตกต่าง		
		ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		$\bar{X}=3.03$	$\bar{X}=3.75$	$\bar{X}=4.68$
ขนาดกลาง	$\bar{X}=3.03$	-	-.65000	1.35000*
ขนาดใหญ่	$\bar{X}=3.75$.65000	-	-.70000
ขนาดใหญ่พิเศษ	$\bar{X}=4.68$	1.35000*	.70000	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โรงเรียน

ขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง (\bar{X})=3.03 กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (\bar{X})=4.68 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Least Significant Different :LSD)

ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร

(n = 100)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
1. ด้านการบริหาร					
นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ					
1.1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้อยู่มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา	4.34	0.47	มาก	1
1.2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้อยู่มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลบุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เช่น กราฟสรุปผลการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	3.77	0.41	มาก	2
1.3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้อยู่มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	3.43	0.49	ปานกลาง	4

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
1.4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น เนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ได้แก่ การสอนนักเรียน-ธรรมชาติศึกษา, การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance learning information technology : DLIT) เป็นต้น	3.65	0.47	มาก	3
รวม		3.80	0.19	มาก	

จากตารางที่ 28 พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลบุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.41) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.49)

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.965	2	1.482	154.04	.000
ภายในกลุ่ม	0.953	99	0.010		
รวม	3.917	101			

จากตารางที่ 29 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยยะทางสถิติ .05

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริหาร เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)

ขนาดสถานศึกษา	ความแตกต่าง		
	ขนาดกลาง $\bar{X}=4.00$	ขนาดใหญ่ $\bar{X}=3.85$	ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{X}=3.50$
ขนาดกลาง $\bar{X}=4.00$	-	.14113*	.50000*
ขนาดใหญ่ $\bar{X}=3.85$	-.14113*	-	.35887*
ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{X}=3.50$	-.50000*	-.35887*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 30 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

(n = 100)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
2.1 นวัตกรรมด้านรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1	มิใช่การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกความคิดเห็น โดยผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิดอภิปราย นำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับ	3.74	0.43	มาก	6
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ การอภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม	4.00	0.00	มาก	2
3	มีการใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เช่น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันตั้งปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	3.82	0.70	มาก	4
2.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1	มีการใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องสังคมประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.96	1.02	มาก	3
2	มีการใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line	4.07	1.14	มาก	1
3	มีการใช้ การศึกษาทางไกล(Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้	2.49	1.37	น้อย	8

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
4	มีการจัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้	3.81	0.39	มาก	5
2.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1.	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาคลังข้อสอบ เช่น ระบบจัดการคลังข้อสอบออนไลน์	3.81	0.39	มาก	5
2.	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม	4.00	0.00	มาก	2
3.	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของสถาบันศึกษาโดยใช้บัตรสมาชิกการ์ด เช่น บริการห้องสมุด	3.62	0.78	มาก	7
รวม		3.73	0.18	มาก	

จากตารางที่ 31 พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า มีการจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 1.14) รองลงมา คือ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการใช้ การศึกษาทางไกล(Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 1.37) ตามลำดับ

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

(n = 100)

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.101	2	0.050	1.429	0.245
ภายในกลุ่ม	3.492	99	0.035		
รวม	3.593	101			

จากตารางที่ 32 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยยะทางสถิติ .05

ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ

(n = 100)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		(\bar{X})	(S.D)		
3. ด้านการบริการ					
3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร					
1.	มีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.81	0.39	มาก	2
2.	มีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.81	0.39	มาก	2

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	(S.D)		
3.	มีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	4.19	0.73	มาก	1
4.	มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับ ศิลปะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	3.81	0.39	มาก	2
รวม		3.90	0.45	มาก	

จากตารางที่ 33 พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.90$, $S.D. = 0.45$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า มีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 4.19$, $S.D. = 0.43$) รองลงมา คือ มีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับ ศิลปะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ($\bar{X} = 3.81$, $S.D. = 0.39$)

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.969	2	0.984	5.232	0.007
ภายในกลุ่ม	18.630	99	0.188		
รวม	20.599	101			

จากตารางที่ 34 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แตกต่างกัน ที่ระดับนัยยะทางสถิติ .05

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการบริการ เป็นรายคู่ด้วยวิธี (Least Significant Difference :LSD)

ขนาดสถานศึกษา	ความแตกต่าง		
	ขนาดกลาง $\bar{X}=4.00$	ขนาดใหญ่ $\bar{X}=3.97$	ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{X}=3.65$
ขนาดกลาง $\bar{X}=4.00$	-	.02016	.34783*
ขนาดใหญ่ $\bar{X}=3.97$	-.02016	-	.32766*
ขนาดใหญ่พิเศษ $\bar{X}=3.65$	-.34783*	-.32766*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 35 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการบริการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

การศึกษา “แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี” ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 4 คน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อศึกษานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากสถานศึกษาต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม ระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากคุรุสภา ได้แก่ 1) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรีและ 2) โรงเรียนหนองขาโทวิทพิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา กาญจนบุรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า ในสถานศึกษานั้น มีบุคลากรที่มีความพร้อม ความเชี่ยวชาญและความถนัดในด้านต่างๆ รวมทั้งมีการจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร ส่วนในการนำนโยบายจากภาครัฐไปปฏิบัติ ทางสถานศึกษานั้นได้เล็งเห็นความสำคัญ และนำมาประยุกต์ให้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของสถานศึกษาได้ นอกจากนี้สถานศึกษายังมีการส่งเสริมให้มีอิสระในการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่คล่องตัวเพื่อให้ครูได้ใช้เวลาในการพัฒนานักเรียนอย่างเต็มที่ โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะ มีการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับบริบท และสามารถนำไปเผยแพร่ยังสถานศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ได้ เพื่อทำให้เกิดการคิดค้น และพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษา และการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาของผู้เรียน ส่วนในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษานั้น เนื่องจากในปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น นวัตกรรมการเรียนรู้จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ปัจจุบันผู้บริหารจึงมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรม

การเรียนรู้ เนื่องจากผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง และนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบัน การขับเคลื่อนการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ล้วนมีการพัฒนา และต่อยอดอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้นำจึงต้องนำนวัตกรรมต่างๆ หรือนำสิ่งใหม่มาผลิต คิดค้น และ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารจัดการในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในหลายปัจจัย ได้แก่

1.1 โรงเรียนมีต้นทุนทางนวัตกรรมที่โดดเด่น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า ต้นทุนที่ส่งเสริม สนับสนุน ในพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษานั้น จะแบ่งออกเป็น 1) ต้นทุนด้านบุคลากร โดยการสถานศึกษาต่างมีบุคลากรที่มีทักษะในการทำงานที่แตกต่างกัน โดยแต่ละบุคคลต่างก็มีพื้นฐานความรู้ตลอดจนความคิดเห็นในลักษณะที่ต่างกันอย่างอีกด้วย ดังนั้นบุคลากรของสถานศึกษา จึงมีความหลากหลายทางความคิด การแสดงความคิดเห็น วิธีการจัดการ ตลอดจนความสามารถที่ต่างกันอย่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษา ที่หลากหลาย 2) ต้นทุนด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานศึกษานั้นมีความพร้อมทั้งอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยังได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย ทำให้สามารถพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ดังความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

“เนื่องจากศูนย์วิทยาศาสตร์เป็นศูนย์ที่มีความพร้อม ทั้งอาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เงินทุน เทคโนโลยี และศักยภาพของบุคลากร ทำให้สามารถจัดโครงการ หรือ กิจกรรม ต่างๆในรายวิชาสังคมศึกษา ได้อย่างหลากหลาย ซึ่งทางสถานศึกษา ต้องรับผู้ให้บริการทั้งในระบบและนอกระบบที่เข้ามาศึกษาดูงาน หรือมาร่วมกิจกรรมต่างๆ โดยให้บริการทั้งเด็กและผู้ใหญ่โดยไม่เฉพาะเจาะจงเลือกคนเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การให้บริการจึงเน้นให้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึง” (ดร.ณิ ไบบัว สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“หากพูดถึงต้นทุนของสถานศึกษานั้น จะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ต้นทุนด้านบุคลากร เนื่องจากมีบุคลากรที่เรียนจบจากที่ต่างกันทำให้การทำงานต่างกันและมีความถนัดที่หลากหลาย 2) ต้นทุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยสนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์สำหรับโครงการและโปรเจกต์ต่างๆในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โดยทุกอย่างเป็นโครงสร้างที่ถูกกำหนดมาในแต่ละเรื่องหรือในแต่ละกิจกรรมหรือในแต่ละฐานการเรียนรู้” (พลธนวัฒน์ วังวงศ์ทอง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

1.2 โรงเรียนมีการบูรณาการนโยบายด้านการศึกษาของโรงเรียนกับภาครัฐอย่างกลมกลืน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาได้มีการนำ นโยบายปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งหนึ่งในนโยบายพัฒนาการศึกษาของภาครัฐ ซึ่งจะประกอบไปด้วย การลดความเหลื่อมล้ำ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการกระจายอำนาจและเพิ่มอิสระ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ ผลผลิต/พัฒนา/ขยายผล/นวัตกรรมการเรียนรู้ โดยกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับภาคีเพื่อการศึกษาไทย (สพฐ) และ Thailand Education Partnership (TEP) หรือภาคีเครือข่ายเพื่อการศึกษาไทยได้สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจ ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และขับเคลื่อนนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริง อันนำไปสู่การประกาศพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ พ.ศ. 2562 ส่งผลให้ไปสู่การพัฒนา สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การรับนโยบายจาก กระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายจากจังหวัด โดยนำนโยบายนโยบายปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ มาถอดและประยุกต์ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมต่างๆในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น โครงการในพระราชดำริ โรงเรียนได้มีการจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ต่างๆที่ทันสมัยและน่าสนใจเพื่อดึงดูดให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้อีกมากขึ้น เช่น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โมเดลจำลองเกี่ยวกับโครงการในพระราชดำริที่สร้างจากเครื่องปริ้น 3D และเป็นวิทยากรในการอบรมให้ความรู้กับเครือข่ายหน่วยงานต่างๆที่ร้องขอ” (ดร.ณิ ไบบัว สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“นโยบายหลักๆของทางโรงเรียนจะเป็นการนำนโยบายต่างๆที่ส่วนกลางมอบหมายมาประยุกต์และจัดทำเป็น นวัตกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆในรายวิชาสังคมศึกษา” (พลธนวัฒน์ วังวงศ์ทอง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

1.3 โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยจะช่วยให้บุคลากรสามารถพัฒนาหรือยกระดับทักษะ, ความรู้และความสามารถที่มีอยู่ของแต่ละตัวบุคคลได้ นอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรยังเป็นโอกาสสำคัญในการช่วยขยายฐานความรู้ของบุคลากรได้ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ การปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน จึงเกิดการประสานงานร่วมกันของทุกหน่วยงานในโรงเรียน นอกจากนี้ได้มีการส่งเสริม สนับสนุนและกระตุ้นให้บุคลากรได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ทักษะ และประสบการณ์การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของบุคลากร นำไปสู่การสร้างสร้งนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ดีต่อไป ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ความสำเร็จในการร่วมมือกันทำงานเกิดจาก ความรู้ความสามารถจากทุกคน หากเกิดความบกพร่องในคุณภาพของบุคลากรเพียงส่วนเดียวอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของงานได้ ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้บริหารการศึกษาที่กำหนดให้ ครูประจำรายวิชาสังคมศึกษา ไปการสอนใน รายวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งครูผู้นั้นไม่เคยศึกษาอบรมมาก่อน อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนและอาจสร้างเจตคติที่ผิดพลาดบางประการแก่ผู้เรียนได้ กรณีดังกล่าวอาจประเมินได้ว่าบุคลากรที่ควรได้รับการพัฒนาได้แก่ ผู้บริหารและครู” (ดร.ณิ ไบบัว สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“มีการตั้งโจทย์โดยให้บุคลากรไประดมสมองและรวบรวมข้อมูล เพื่อจะสร้างให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์และมีการแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน” (พลธนวัฒน์ วังวงศ์ทอง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า ในหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานั้น ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม คือ การมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะสามารถนำพาองค์กรให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันและนำไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษาใหม่ๆได้ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ในสภาวะการณ์ที่โลกกำลังเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วหากต้องการประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษาได้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้กลเม็ดการคิดเชิงกลยุทธ์ โดยผู้บริหารต้องมีความสามารถในการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุด ภายใต้สภาวะต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษาได้” (ตรุณี ไบบัว สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“ในปัจจุบันเทคโนโลยีพัฒนาไปอย่างรวดเร็วเราจึงต้องปรับตัวตามให้และนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา” (พลธณวัฒน์ วัจวงศ์ทอง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีปัจจัย ที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในหลายปัจจัย ได้แก่

2.1 โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ คือได้ลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด วิเคราะห์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ การเรียนรู้แบบนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและยังทำให้เกิดความรู้ที่คงทนมากกว่าการเรียนรู้ที่เป็นการป้อนให้ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว โดยครูจะมีบทบาท บทบาทในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการจัดกิจกรรม หรือแม้กระทั่งการเตรียมสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ทางสถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และโครงการต่างๆที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมโครงการในพระราชดำริ และมีทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน จากการร่วมกิจกรรม เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาต่อไป

“การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ เป็นประเด็นที่น่าสนใจมากเลยทีเดียว เพราะเป็นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อ การเรียนรู้ คือได้ลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด วิเคราะห์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ การเรียนรู้แบบนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและ ยังทำให้เกิดความรู้ที่คงทนมากกว่าการเรียนรู้ที่เป็นการป้อนให้ผู้เรียนเพียงอย่าง เดียว การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้ หมายความว่าครูไม่มีบทบาท ครูยังมีบทบาท แต่จะเป็นบทบาทในการจัดการเรียน การสอน การวางแผนการจัดกิจกรรม หรือแม้กระทั่งการเตรียมสื่อวัตกรรมการ เรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้” (ดร.ณิ ไบบัว สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“ทางสถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และโครงการต่างๆที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมโครงการในพระราชดำริ และมีทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน จากการร่วมกิจกรรม เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาต่อไป” (พลธนวัฒน์ วั งวงศ์ทอง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

3. ด้านการบริการ ในการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีปัจจัยที่เอื้อ ต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในหลายปัจจัย ได้แก่

3.1 โรงเรียนมีเครือข่ายข้อมูลที่เข้มแข็ง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า ทาง สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทำให้มีความพร้อมในการให้บริการทั้งใน ด้าน นโยบาย วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ความรู้ ทำให้สามารถดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการ

การเรียนรู้ใหม่ๆ สอดคล้องกับยุคสมัยอยู่เสมอ และมีการอบรม ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ นวัตกรรม การเรียนรู้ แก่บุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ดึงข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำสถานศึกษาในกรณี ที่พบ ปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับนวัตกรรม การเรียนรู้ ในรายวิชา สังคมศึกษา ช่วยเหลือและสนับสนุนด้านวิชาการ เช่น การนิเทศ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ” (ดร.ณิ ไบบัว สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“ทางเราได้รับการสนับสนุนส่วนกลางเป็นอย่างดี ซึ่งทางเราได้นำมาใช้ในการ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา โดยการจัดทำเป็นโครงการ ซึ่งจะไม่มีการ ขอเงินสนับสนุนจากส่วนอื่น แต่ใช้การทำข้อตกลงร่วมกันกับหน่วยงานต่างๆ เช่น สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.), สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยทางหน่วยงานเหล่านี้จะจัดเนื้อหา นิทรรศการให้ ส่วนทางเราจะมีหน้าที่เตรียมสถานที่และอำนวยความสะดวก เช่น กิจกรรมการให้บริการฉายภาพยนตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์ให้กับโรงเรียนทั้งในระบบ และนอกระบบ โดยทำหนังสือส่งไปเพื่อสอบถามความต้องการของหน่วยงานและ สถานศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ประเทศของเราได้เผชิญกับสถานการณ์ covid-19 ทางเราจึงมีการแจกจ่ายข้อมูลสื่อการเรียนรู้ต่างๆ แบบระบบออนไลน์ เพื่อให้ทางโรงเรียนต่างๆ นำไปใช้ในการเผยแพร่ในการเรียนการสอนแก่เด็กต่อไป” (พลธวัช วัฒนวิวงศ์ทอง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

3.2 การศึกษาการพัฒนา นวัตกรรม การเรียนรู้ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนหนองขาวโกวิทพิทยาคม

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีความ พร้อมด้านอุปกรณ์ และมีเครื่องมือสำคัญที่ใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนหลาย เครื่องมือ มีการ เปิดโอกาสให้เพื่อนครู ผู้ปกครอง ชุมชน ศึกษา นิเทศก์ เข้ามาร่วมเรียนรู้ การปฏิบัติ การสอน และ สะท้อนผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน ส่วนในบูรณาการทุกนโยบายต่างๆ การ ดำเนินการ นำนโยบายสู่การปฏิบัติ นั้นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอน

ที่ต้องใช้เวลา ทรัพยากรและความสามารถของบุคคลผู้ที่นำไปปฏิบัติ โดยในการดำเนินการอาจมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดหาทรัพยากรต่างๆ เช่น คน งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนในการพัฒนาบุคลากร ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการพัฒนาผู้เรียน ณ สถานศึกษา ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ให้ครูได้เรียนรู้เทคนิควิธีการ และเครื่องมือสำคัญต่างๆ ให้ได้เรียนรู้จากหน่วยงานของตนเองผ่านการปฏิบัติการที่สำคัญจากงานในหน้าที่ เรียนรู้ร่วมกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีการรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมสังเกต ร่วมเรียนรู้การสอน สะท้อนผล และปรับปรุงส่วนในเรื่องการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เนื่องจาก โลกในยุคปัจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างกว้างไกล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ หรือ เทคโนโลยี ครูจึงต้องมีความเข้าใจ ในการเลือกใช้สิ่งเหล่านี้ ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและสถานการณ์ที่หยิบยกขึ้นมาสอนในห้องเรียน โดยครูจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือหรือผู้ที่ให้การสนับสนุนในการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนในด้านหน้าที่ของผู้บริหารนั้น ในการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในยุคปัจจุบัน จะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคของเทคโนโลยีในการ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน นวัตกรรมการเรียนรู้จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาบทบาทสำคัญในการ กำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดภายใต้สภาวะต่างๆ เพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ และส่วนในด้าน ส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ/หน่วยงานต้นสังกัด ได้มีนโยบายการสนับสนุนช่วยเหลือให้สถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้ โดยมีการจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากรการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับบริบทความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา นอกจากนี้หน่วยงานระดับพื้นที่ได้มีการ สนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวก และร่วมแก้ปัญหาต่าง ๆ กับสถานศึกษาให้สามารถจัดการ เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1.ด้านการบริหาร ในการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีปัจจัย ที่เอื้อต่อการ พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในหลายปัจจัย ได้แก่

1.1 โรงเรียนมีต้นทุนทางนวัตกรรมที่โดดเด่น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีความพร้อมต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ๆ โดยมีบุคลากรที่มีความรู้ เนื่องจากมีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ มีกิจกรรมโครงการต่างๆที่เอื้อต่อการพัฒนา และมี

ความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ นำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสม ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“โรงเรียนมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีเครื่องมือสำคัญที่ใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนหลายเครื่องมือ เช่น PLC, Lesson Study, Open Class เป็นการเปิดโอกาสให้เพื่อนครู ผู้ปกครองชุมชน ศึกษานิเทศก์ เข้ามาร่วมเรียนรู้การปฏิบัติการสอนและสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน” (เมธาวี ศศิโรจน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“โรงเรียนมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ในการพัฒนานักเรียนด้านนวัตกรรม สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเป็นอย่างดี” (เจษฎา ศรีนวล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

1.2 โรงเรียนมีการบูรณาการนโยบายด้านการศึกษาของโรงเรียนกับภาครัฐอย่างกลมกลืน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติตามนโยบาย โดยพิจารณาจาก สถานศึกษามีขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านทรัพยากร คือมีอัตรากำลังคน เครื่องมือ เครื่องใช้ และงบประมาณ ให้เพียงพอต่อการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้สามารถนำนโยบายไปพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“โรงเรียนมีการจะปฏิบัติตามนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาได้จากปัจจัย 3 ด้านคือ 1) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน คือการที่หน่วยงานมีโครงสร้างเล็ก ใหญ่ ขนาดใด หรือ บทบาท ภารกิจกว้าง แคบเพียงใด โครงสร้างหน่วยงานจะเป็นศักยภาพพื้นฐานที่ช่วยให้หน่วยงานสามารถจะรับนโยบายมาปฏิบัติได้กว้างแคบแค่ไหน 2) ปัจจัยความพร้อมด้านทรัพยากร คือการที่หน่วยงานมีอัตรากำลังคน เครื่องมือ เครื่องใช้ตลอดจนงบประมาณเพียงพอ แค่นั้น สำหรับการรับนโยบายมาปฏิบัติตนเอง 3) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการจัดการ คือความสามารถของหน่วยงาน ที่จะทำนโยบายไปประยุกต์ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมายสำเร็จของนโยบายนั่นเอง” (เมธาวี ศศิโรจน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“น่านโยบายมาพัฒนาและปรับให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาอย่างยั่งยืน” (เกษฎา ศรีนวล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2558)

1.3 โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า ในการ พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดีได้นั้น บุคลากรเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งแต่ละคนใน สถานศึกษา ต่างมีความรู้ความสามารถและความถนัดที่หลากหลาย ดังนั้นการส่งเสริมเพื่อ พัฒนาให้ความสามารถของแต่ละบุคคลจะเพิ่มขึ้น โดยให้โอกาสหรือจัดการพัฒนา ความสามารถของบุคลากรอย่างเหมาะสม จะส่งผลให้การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดี ต่อไป ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะน่านวัตกรรมการ มาปรับใช้ในสถานศึกษา” (เมธาวี ศศิโรจน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“ประสิทธิผลของระบบงานขึ้นอยู่กับทักษะของสมาชิกแต่ละคนใน สถานศึกษา โดยความสามารถของแต่ละบุคคลจะเพิ่มขึ้น ถ้าให้โอกาสหรือจัดการ พัฒนาความสามารถของบุคลากร” (เกษฎา ศรีนวล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า ผู้บริหาร มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งในเรื่อง เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ผู้ที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและการนำใช้ได้ อย่างสม่าเสมอนั้น ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการ แก้ไข ป้องกันปัญหา และพัฒนานวัตกรม การเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาต่อไป ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“ผู้บริหารต้องดูแลแก้ปัญหา และป้องกันปัญหา พัฒนางค์กรให้เหมาะสม สอดคล้องกับสังคม เหตุการณ์สถานการณ์และบุคคล จึงต้องมีความสามารถในการ

ปรับตัวและมีความยืดหยุ่นในการบริหาร” (เมธาวิ ศศิโรจน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“ผู้บริหารเป็นผู้นำในการนำมาปฏิบัติและให้ความสำคัญกับการนำนวัตกรรมมาใช้ในสถานศึกษา” (เจษฎา ศรีนวล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีปัจจัย ที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในหลายปัจจัย ได้แก่

2.1 โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ นั้นต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ต้องใช้เทคนิค วิธีการ และเครื่องมือ รวมทั้งนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นนวัตกรรมการเรียนรู้จึงมีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนผู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประเด็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกวิธีสอนเนื่องจากวิธีสอนมีหลายวิธี ทุกวิธีมีประโยชน์ในการนำมาใช้สอนทั้งสิ้น ข้อสำคัญในการนำมาใช้ต้องเลือกให้เหมาะสมจึงจะได้ผล การเลือกวิธีสอนจึงเป็นมีความสำคัญ ผู้ใช้ควรพิจารณาอย่างรอบคอบหลายครั้งที่การจัดการเรียนการสอนล้มเหลว เพราะวิธีการสอนไม่เหมาะสมแก่ผู้เรียนครูจึงควรให้ความสำคัญกับบริบทของโรงเรียน และตัวนักเรียนการจัดการสอนสอดคล้องกับตัวผู้เรียน จะช่วยให้การเรียนสัมฤทธิ์ผล” (เมธาวิ ศศิโรจน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“การจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เพื่อให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกสิ่งที่สนใจ และการวัดผลประเมินผลขึ้นกับตัวผู้เรียน” (เจษฎา ศรีนวล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

3. ด้านการบริการ ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีปัจจัย ที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในหลายปัจจัย ได้แก่

3.1 โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนมีการประสานการระดมทรัพยากร โดยประสานทุกภาคส่วนเพื่อระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งในด้านแนวทาง นโยบาย หรือข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อ การพัฒนา การปรับปรุงคุณภาพในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา รวมถึงการระดมงบประมาณ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น สนับสนุนให้สถานศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดโดยพิจารณา สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน และลักษณะของพื้นที่ของโรงเรียน” (เมธาวิ ศศิโรจน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

“หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานระดับจังหวัดส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเป็นอย่างดีเป็นประจำทุกปี เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ จัดประกวดสื่อและแผนการจัดการเรียนรู้” (เจษฎา ศรีนวล สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564)

3.3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 2 แห่ง

จากการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 2 แห่ง พบว่ามีประเด็นสำคัญที่มีความแตกต่างและสอดคล้องกันในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ดังแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 36 ตารางสรุปประเด็นสำคัญในเรื่องการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 2 แห่ง

ประเด็นสำคัญในการพัฒนา	ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษากาญจนบุรี	โรงเรียนหนองขาโทวิทพิทยาคม
ด้านการบริหาร		
1. โรงเรียนมีต้นทุนทางนวัตกรรมที่โดดเด่น	โรงเรียนมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ทำให้สามารถพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาได้	โรงเรียนมีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ ในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
2. โรงเรียนมีการบูรณาการนโยบายด้านการศึกษาของโรงเรียนกับภาครัฐอย่างกลมกลืน	มีการรับนโยบายต่างๆ การกระทรวงศึกษามาบูรณาการกับการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	มีการรับนโยบายต่างๆ การกระทรวงศึกษามาบูรณาการกับการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา โดยมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
3. โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร	บุคลากรทุกคน มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	บุคลากรทุกคนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา
4. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ผู้บริหารมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา โดยการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้เกิดพัฒนาการ นวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การประกวดสื่อ นวัตกรรม การเรียนรู้และแผนการสอน	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ มาใช้ในสถานศึกษา โดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทของโรงเรียน เช่น มีการติดตามให้มีการพัฒนา พัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ และมีการนำผลลัพธ์จากการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้ มาใช้ในการช่วยเหลือครูในการปรับปรุงหรือพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้

ประเด็นสำคัญในการพัฒนา	ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษากาญจนบุรี	โรงเรียนหนองขาโทวิทพิทยาคม
ด้านการจัดการเรียนการสอน		
4. โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น นวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย จึงมีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมโครงการในพระราชดำริและมีทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนจากร่วมกิจกรรม	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นหลัก และมีการวัดและประเมินผลจากการใช้นวัตกรรม เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป เช่น การใช้วิธีสอนแบบกรณี ตัวอย่าง โดยใช้สื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ประกอบ
ด้านการบริการ		
6. โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง	โรงเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุน จากหน่วยงานภายนอกในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการสนับสนุนด้านวิชาการต่างๆ เช่น ได้รับภาพยนตร์สั้นจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มาใช้ในการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานระดับจังหวัดในด้านต่างๆ เช่น สนับสนุนให้สถานศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

จากตารางสรุปประเด็นสำคัญในเรื่องการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 2 แห่ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ในด้านการบริหาร โรงเรียนทั้ง 2 แห่งมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยทางโรงเรียนได้มีการรับนโยบายต่างๆ การกระทรวงศึกษาธิการ การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา โดยมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเห็นความสำคัญการพัฒนาบุคลากร โดยมีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ซึ่งในจะการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมนั้นผู้บริหารมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนา โดยการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้เกิดพัฒนาการนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาและมาใช้ในสถานศึกษาโดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทของโรงเรียน

2) ในด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนทั้ง 2 แห่งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นหลัก และมีการวัดและประเมินผลจากการใช้นวัตกรรม เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป เช่น การจัดกิจกรรมโครงการในพระราชดำริและมีทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนจากการร่วมกิจกรรม

3) ในด้านการบริการ โรงเรียนทั้ง 2 แห่งได้รับการส่งเสริม สนับสนุน จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือจากหน่วยงานภายนอก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล, หน่วยงานระดับจังหวัด เป็นต้น โดยได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการสนับสนุนด้านวิชาการต่างๆ เช่น ได้รับภาพยนตร์สั้นจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มาใช้ในการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์, การสนับสนุนให้สถานศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.4 แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

จากผลการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากข้อมูลเชิงปริมาณในการศึกษาสภาพปัจจุบันทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ในขั้นตอนที่ 1 และ

การศึกษาการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากสถานศึกษาต้นแบบทั้ง 2 แห่ง ในขั้นตอนที่ 2 จึงได้แนวทางการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านการบริการ สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อ การสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหาร

1.1 สถานศึกษาควรมีต้นทุนทางนวัตกรรมที่ดีและครบครัน ได้แก่

- 1.1.1 ควรส่งเสริมให้มีจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศต่อการเรียนรู้ เช่น เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น
- 1.1.2 ควรส่งเสริมให้มีจัดทำบทเรียนออนไลน์ที่ประกอบด้วย 5 กลุ่มสาระ รายวิชา คือ ศาสนา ศีลธรรม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และ ภูมิศาสตร์ เพื่อให้สะดวกต่อการที่ครูผู้สอนได้เลือกนำไปใช้ค้นคว้า และพัฒนาวัตกรรมการสอนของตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น บทเรียนออนไลน์ live worksheet
- 1.1.3 นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประเมินนวัตกรรม เช่น แบบสอบถาม ความพึงพอใจหลังจากการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้
- 1.1.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการใช้นวัตกรรมจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อออกจำหน่าย
- 1.1.5 ควรมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ให้เพียงพอหรือเหมาะสม เช่น เว็บไซต์ โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น
- 1.1.6 ควรนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อ นักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้ นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา และ
- 1.1.6 ควรมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้าน การเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือ โครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

1.1.7 ควรนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคณะอาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น รายงานสถานะบุคลากร, กราฟสรุปผลของบุคลากรผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา และมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรมีนโยบายที่สามารถสนับสนุนการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนและนำนโยบายมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

1.2.1 เน้นการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนทั้งสถานศึกษา หน่วยงานภายนอก ชุมชน เพื่อมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ยกระดับสถานศึกษาให้มีลักษณะความเป็นนิติบุคคลที่สามารถบริหารจัดการตนเองได้มีอิสระและความคล่องตัวมากขึ้น

1.2.2 ควรมีการขับเคลื่อนในด้านการสร้างความรอบรู้และเข้าใจแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้เรียนหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้ปกครอง ชุมชน

1.2.3 ควรมีภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมกันสร้างพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้

1.2.4 ควรมีการดำเนินการในพื้นที่พิเศษเพื่อทดลอง เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้การสร้างและการใช้นวัตกรรมร่วมกันของชุมชนโดยเน้นตอบสนองพื้นที่ของตนเอง

1.2.5 ควรมีจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

1.3 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนและมีการพัฒนาพัฒนาบุคลากร

1.3.1 จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูและบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ต้องเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรม Application ต่างๆสำหรับการใช้งาน

1.3.2 มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา เช่น การอบรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัย (Project based Learning) , การจัดการเรียนรู้ด้วยเกมเป็นฐาน (Game based Learning), การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้

ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Learning Management)
เป็นต้น

1.3.3 สถานศึกษาควรมีจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนในการ
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา
สังคมศึกษา

1.3.4 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการใช้การสร้างหรือผลิตนวัตกรรม
การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบันและนำผลการ
ประเมินหรือการนิเทศการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการ
ช่วยเหลือครู

1.4 สถานศึกษาต้องมีผู้นำที่เข้มแข็ง ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา
นวัตกรรมการเรียนรู้ และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในการใช้นวัตกรรม ได้แก่

1.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่ริเริ่มสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนำ
นวัตกรรมการเรียนรู้เรียนรู้มาใช้ภายในสถานศึกษา

1.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ที่มองเห็นความสอดคล้อง
ระหว่างนวัตกรรมการเรียนรู้และบริบทของโรงเรียนที่ตอบสนอง
ความต้องการของสภาพสังคมในพื้นที่

1.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม
ให้มีการใช้นวัตกรรม จะทำให้ครูมีศักยภาพในการจัดทำหรือสร้าง
นวัตกรรมมากขึ้นและมีการส่งเสริมในด้านการอบรมโดยเชิญ
วิทยากรให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมและสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 สถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้
นวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษา ได้แก่

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งเสริมสมรรถนะของ
ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีกระบวนการเทคนิคที่สำคัญคือการสอน
แบบ Active Learning ซึ่งเป็นการสอนเนื้อหาวิชาที่ลดน้อยลง

2.1.2 ให้ความสำคัญสำหรับการลงมือปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อส่งเสริม
สมรรถนะหลักของผู้เรียนให้เด่นชัดประกอบไปด้วยความสามารถ
ด้านการคิด ความสามารถด้านการสื่อสาร ความสามารถด้านการใช้

เทคโนโลยี ความสามารถด้านการแก้ไขปัญหา และความสามารถ
ด้านทักษะชีวิต

2.1.3 ส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาโดย
นำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีความสอดคล้องกับ
สภาพปัญหาและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

2.1.4 ส่งเสริมให้เกิดการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ไป
ต่อยอดจนสามารถสร้างเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ได้

2.1.5 ส่งเสริมให้มีใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการ
แนะนำ/อธิบาย ก่อน การเรียนการสอนแก่นักเรียน

2.1.6 ควรส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล (Distance Learning) เช่น
DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการ
เรียนรู้และมีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล (Distance
Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมให้จัดการสอนผ่านทาง
ระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน
(LMS: Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบ
ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้

2.1.6 ควรส่งเสริมให้มีการใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและ
แอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube,
แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line และ มีการนำนวัตกรรม
การเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนเรียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์
และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้
นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ได้แก่

2.2.1 กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีการสร้างผลงานชิ้นงานที่เกี่ยวกับสื่อการ
เรียน ซึ่งจากเดิมที่ผู้เรียนเป็นเพียงผู้เรียนรู้หรือผู้ใช้สื่อการเรียน
เท่านั้น โดยเพิ่มบทบาทให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเป็นผู้ร่วมในการเป็น
ผู้สร้างสื่อการเรียนรู้ด้วย เช่น ชิ้นงาน, จัดบอร์ดให้ความรู้ เป็นต้น

2.2.2 นำสื่อและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยที่ผู้เรียน
สามารถร่วมกันสร้างสรรค์ออกมาเป็นชิ้นได้ เช่น อินโฟกราฟิกส์,
Live Worksheets, Canva เป็นต้น

- 2.2.3 การสร้างนวัตกรรมควรสอดคล้องกับบทเรียน เลือกนวัตกรรมให้เข้ากับวัยและสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี โดยผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมใช้นวัตกรรมนั้น ๆ
- 2.2.4 การเลือกใช้นวัตกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน ตรงกับจุดมุ่งหมาย และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและก่อนที่จะนำสื่อเหล่านี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะต้องทำการตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้
- 2.2.5 ส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ครูมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่

- 2.3.1 การสร้างสังคมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาแนวทางการสำคัญคือกระบวนการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ในการสร้างเครือข่ายร่วมกันและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มครูด้วยกันเองโดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามประเด็นปัญหาหรือวิธีการที่คล้ายคลึงกันมีส่วนร่วมกันตั้งแต่สำรวจปัญหา ออกแบบ ดำเนินการ แก้ไขปัญหา นำไปสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้
- 2.3.2 การนำไปเผยแพร่เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายครูหรือกลุ่มอื่นที่แตกต่างหลากหลาย
- 2.3.3 ให้ครูทุกกลุ่มสาระผลิตนวัตกรรมและนำเสนอแลกเปลี่ยนกัน มีการจัดมุมสื่อและมุมนวัตกรรมและมีการประกวดการจัดนวัตกรรมทุกปี
- 2.3.4 สนับสนุนส่งเสริมการเตรียมความพร้อมขั้นเรียนในการใช้นวัตกรรม โดยมีการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น การติดตั้งอินเทอร์เน็ต โปรเจคเตอร์
- 2.3.5 ส่งเสริมให้มีการพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาและมีการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายอย่างกว้างขวาง

2.4 สถานศึกษาควรมีหลักสูตรที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่

- 2.4.1 ควรมีแผนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำสื่อและการวิจัยในชั้นเรียน

- 2.4.2 ควรมีการนำผลการประเมินจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดจนของออกจากบันทึกหลังการสอนนำมาวิเคราะห์ในกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและวิชาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2.4.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาการใช้หลักสูตรรายวิชาที่สอนเป็นรายปีการศึกษาหรือแต่ละภาคเรียนอยู่เสมอ
- 2.4.4 พัฒนาหลักสูตรและวิชาให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยและบริบทของพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้
- 2.4.5 ควรมีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้นกระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา

3. ด้านการบริการ

3.1 สถานศึกษาควรมีความพร้อมทางด้านวัสดุ/อุปกรณ์ในการส่งเสริมการใช้และการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อย่างครบครัน ได้แก่

- 3.1.1 ควรมีการปรับปรุง จัดซื้ออุปกรณ์ให้มีคุณภาพและทันสมัย
- 3.1.2 ควรมีการปรับปรุง จัดซื้ออุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้
- 3.1.3 ควรมีวัสดุอุปกรณ์ให้เลือกใช้ได้อย่างเพียงพอและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
- 3.1.4 ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก เพื่อปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามกิจกรรมที่สามารถใช้งานได้ทั้งแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว
- 3.1.4 ควรมีการสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบความรู้

3.2 สถานศึกษาควรมีความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการใช้และพัฒนา นวัตกรรมเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่

3.2.1 มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการลงทุนในการพัฒนาด้านแหล่งเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เช่น ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ สารสนเทศ องค์กรความรู้ที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ที่รวบรวมหลักฐานและจัดแสดงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์

3.2.2 มีห้องปฏิบัติการภูมิศาสตร์ที่มีเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่สามารถทดลองใช้ในการศึกษา

3.2.3 มีห้องจริยธรรมที่มีพื้นที่สำหรับการฝึกปฏิบัติ

3.2.4 มีศูนย์การเรียนรู้อาเซียนที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษาข้อมูลของอาเซียน

3.3 สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือเป็นภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

3.3.1 การหาแหล่งทุนและการสนับสนุน ทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น โครงการส่งเสริมด้านการจัดการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

3.3.2 การเสนอยื่นโครงการพัฒนานวัตกรรมกับสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท.)

3.3.3 มีการขอการสนับสนุนงบประมาณที่มาจากภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจต่างๆ

3.3.4 หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีเป็นการวิจัยแบบผสม (Mix Method) ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา จำนวน 102 คนและนักเรียน จำนวน 8,398 คน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จาก 15 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ครูผู้สอน จำนวน 100 คน 2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 382 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี 2) ครูผู้สอน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จากโรงเรียนต้นแบบที่ผ่านเกณฑ์การประเมินได้รับรางวัล 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม ระดับประเทศ ประจำปี 2563 จากครูสภาในการจัดการนวัตกรรมการเรียนรู้ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี และ 2) โรงเรียนหนองขาโทวิทพิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 3 ฉบับ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) แบบสอบถามนักเรียนหรือผู้ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ 2) แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน 3) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Least Significant Different : LSD) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

1.1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับ 1 ด้านการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.85) ลำดับ 2 คือด้านการบริการ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.89) และลำดับ 3 คือด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.86)

1.2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับ 1 คือด้านการบริการ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.38) ลำดับ 2 คือด้านการบริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.43) และลำดับ 3 คือด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.70)

1.3 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับ 1 คือด้านการบริการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ลำดับ 2 คือด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.11) และลำดับ 3 คือด้านการบริหาร อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.27)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2.1 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2.1.1 ด้านการบริหาร พบว่า โดยที่ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่

2.1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โดยที่ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.1.3 ด้านการบริการ พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.2 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2.2.1 ด้านการบริหาร พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

2.2.3 ด้านการบริการ พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง กับครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

3. แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี โดยแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้ง 3 ด้าน ประกอบไปด้วย

1. ด้านการบริหาร การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในด้านการบริหารนั้นเน้นการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาพัฒนา บุคลากรโดยจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเป็นผู้สร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและการสร้างเครือข่ายครูด้วยกระบวนการ PLC และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยนำผลการประเมินหรือผลการวิจัยมาใช้

3. ด้านการบริการ จัดให้มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพทันสมัยที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน จัดสรรงบประมาณและลงทุนพัฒนาด้านแหล่งเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและการหาแหล่งทุนทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

แนวทางพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม บริบทของพื้นที่ในการศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาให้ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎี เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม โดยแนวคิดที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาพัฒนาเป็นแนวคิดที่เหมาะสมและพิจารณาแล้วว่า สามารถนำไปปฏิบัติใช้ในการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's connectionism) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขของวัตสัน (Watson's Conditioning Learning) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่อง (Contiguous conditioning) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการ (Operant Conditioning) ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาจึงนำมาสู่แนวคิดของผู้วิจัยและจากการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปราย โดยจะขออภิปรายตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

นักเรียน มีความคิดเห็นว่า ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาจากโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นเพราะว่า การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นมีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ และเป็นปัจจัยที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจศรา ประเสริฐสิน (2560) ได้ศึกษา การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู พบว่า การเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ทำให้ลดเวลาในการทำ ความเข้าใจด้วยตนเองทำให้การจัดการเรียนการสอนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนมากขึ้น มีส่วนทำให้ผลการเรียนดีขึ้น มีข้อมูลข่าวสารตามความต้องการ ทันโลก ทันเหตุการณ์ การเรียนโดยใช้สื่อมีความจำ เป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนและผู้สอนควรมีเจตคติที่ดีต่อการใช้สื่อ(อัจศรา ประเสริฐสิน, 2560) ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ลับเบอร์ส (Lubbers, 2014) ที่ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ และรวบรวมมาในประเด็นของเสนอแนะให้มีแนวทางในการสนับสนุนนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับครู พบว่าในด้านหลักสูตรที่เป็นดิจิทัลและการสนับสนุนด้านห้องสมุดสาธารณะและฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ครูทุกคนจะได้รับนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์นอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนให้มีบริการสื่อประสมพิเศษที่ให้บริการความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล ตลอดจนมีการดูแลและสอนบุคลากรหรือพี่เลี้ยงในการทำงานเพื่อพัฒนาและสนับสนุนนวัตกรรมเหล่านี้แก่ผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเลือก และประเมินนวัตกรรมที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการผู้เรียนสอดคล้องตามเนื้อหาที่เรียนมากที่สุด (Lubbers, 2014)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าคุณภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยครูมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ อธิบายก่อนการเรียนการสอนแก่นักเรียน เมื่อวิเคราะห์ถึงผลการศึกษาดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นว่าเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ง่ายขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการแนะนำ อธิบาย เพื่อทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายได้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อัจฉรา ประเสริฐสินและคณะ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัย พบว่า การสร้างเจตคติและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาให้กับอาจารย์ผู้สอนนั้น จะช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจได้รวดเร็วยิ่งขึ้นเพราะเป็นการพัฒนาทักษะและประหยัดเวลาในการ อธิบาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแบบฝึกหัด หนังสือส่งเสริมอ่านเสริม เอกสาร แผ่นพับ ผังความรู้ หรือ สื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ เป็นต้น (อัจฉรา ประเสริฐสิน, เทพสุตา จิวตระกูล, จอย ทองกลมศรี, 2560) และสอดคล้องกับ ฤทธิไกร ไชยงาม, กัญยรัตน์ ไวกำ & หทัย ไชยงาม (2561) ในการศึกษาและแนวทางการแก้ไขเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะในการจัดการเรียนการสอนของครูสามารถพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนการสอนของครูได้ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลประชุม อภิปราย เสนอแนะ บูรณาการความรู้ต่างๆร่วมกัน (ฤทธิไกร ไชยงาม, กัญยรัตน์ ไวกำ, & หทัย ไชยงาม, 2561)

ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างโรงเรียน ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัด

การศึกษาโดยได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจากฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรภายใน โรงเรียนและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อ กระทรวงศึกษาธิการให้มีบทบาทในการกำหนด ทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนา วัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามและ พัฒนาระบบการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยการนำนวัตกรรม ทางการเรียนรู้ เข้ามาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ส่วนในด้านการสนับสนุนจากภายนอกนั้น หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้วัตกรรมการ เรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเพียงพอและมีการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี การ จัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้วัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้แก่ สถานศึกษาอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากทรัพยากร ในท้องถิ่นเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เมื่อวิเคราะห์ถึงผลการศึกษาดังกล่าวนั้นแสดง ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียน การสอนในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารินทร์ แก้วอุไร (2560) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ พบว่า ความ ต้องการในการพัฒนาตนเองของครูในเรื่องวัตกรรมการเรียนรู้เป็นจำนวนมากจึงได้นำข้อมูลดังกล่าว มาปรับปรุงหลักสูตรในรอบปีนี้ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูที่จะประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัย พัฒนาเป็นผลงานวิชาการบูรณาการเข้าด้วยกัน จึงได้นำเสนอหลักสูตรพัฒนาครูประจำการใน โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการเรียนรู้สร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ และนำไปใช้จัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active learning) และ การพัฒนาแบบองค์รวมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในลักษณะการสร้างเครือข่ายครูในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ ด้านการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะและ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การผลิตและการใช้วัตกรรมการพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ และ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาชาติต่อไป (วารินทร์ แก้วอุไร, 2560)

ส่วนด้านที่พบว่าต้องการพัฒนาเป็นอย่างมาก ได้แก่ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม ศึกษาที่ครูใช้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษาน้อย

เนื่องจากการสร้างสื่อการเรียนรู้และนั่นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมว่าสื่อที่จะใช้นั้นเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอนหรือไม่ เช่น ในรายวิชา ภูมิศาสตร์ เรื่องแผนที่และเข็มทิศ ที่ต้องใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ แผนที่ เข็มทิศ แผนที่แบบราบ แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ภาพถ่าย เป็นต้น ดังนั้นการเลือกสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยในการเลือกสื่อผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนให้แน่นอนเสียก่อน เพื่อใช้วัตถุประสงค์นั้นเป็นตัวชี้้นำในการเลือกสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษาที่ตรงตามความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน สอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559) ได้ศึกษา สภาพปัญหาการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ พบว่า ขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญคือ ในการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นสภาพที่หลักสูตรคาดหวังให้เกิดขึ้น แต่ในสภาพที่เป็นจริงผู้เรียนไม่ได้เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง คือ ยังไม่บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร หรืออาจกล่าวได้ว่า สภาพที่เกิดขึ้นจริงไม่สอดคล้องกับสภาพที่คาดหวัง หรือมีความแตกต่าง สภาพการณ์เช่นนี้เรียกว่า เกิดปัญหาการเรียนรู้นั้นปัญหาการเรียนรู้อุปกรณ์ ถ้าพิจารณาในระดับหลักสูตรคือ สภาพของความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลการจัดการศึกษากับจุดหมายของหลักสูตร ถ้าพิจารณาในระดับชั้นเรียนก็คือ สภาพของความไม่สอดคล้องกันระหว่างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2559)

และนอกจากนี้ยังพบว่า ครูได้รับการจัดสรรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ เนื่องด้วยโรงเรียนเป็นหน่วยงานของรัฐบาล การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี ต้องเขียนโครงการเสนอเพื่อขอของบประมาณในการจัดซื้อตามระบบ ระเบียบทางราชการ ซึ่งโอกาสในการได้รับการจัดสรรค่อนข้างช้า ส่งผลให้วัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอกับความต้องการ วัสดุส่วนใหญ่ชำรุดเสียหาย ล้าสมัย และขาดการบำรุงดูแลและปรับปรุง อุปกรณ์มีไม่เพียงพอกับความต้องการและยังขาดงบประมาณในการจัดซื้อเทคโนโลยีและขาดงบประมาณสำหรับการจัดทำนวัตกรรม สอดคล้องกับ วารินทร์ แก้วอุไร (2560) ได้ศึกษาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอต่อการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ แต่โรงเรียนขนาดกลางมีความเห็นว่าต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุน ที่มีความสะดวกต่อการใช้งาน รองลงมาคือโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความต้องการอุปกรณ์ที่

สนับสนุนฯ ที่มีความสะดวกต่อการใช้งานแต่โรงเรียนขนาดกลางมีความเห็นว่าการอุปกรณ์ที่สนับสนุนฯ ให้เพียงพอต่อการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้และทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการอุปกรณ์ที่สนับสนุนฯ ที่มีความคงทน แข็งแรง ดูแลรักษาง่าย (วาริรัตน์ แก้ววูไร, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี แดปรเมศคามัย (2561) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนระดับช่วงชั้นที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ครูผู้สอนขาดงบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน (สุภาวดี แดปรเมศคามัย, 2561)

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารสถานศึกษายังขาดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อติดตามการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู อย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาช่วยเหลือครูในการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ และยังขาดการส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนาวัตกรรมการเรียน นอกจากนี้ยังขาดงบประมาณ แหล่งเรียนรู้และอาคารสถานที่ ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา สอดคล้องกับวิจัยของ ศิริจันทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ (2556) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการติดตาม และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ศิริจันทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ, 2556) และสอดคล้องกับ สมชาย เทพแสง (2552) ได้กล่าวถึง อุปสรรคและปัญหาที่ใช้เทคโนโลยีไม่ประสบผลสำเร็จในสถานศึกษาได้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรจะต้องมีการติดตามประเมินผลใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (สมชาย เทพแสง & อรจิรา เทพแสง, 2552) และสอดคล้องกับ สุพรรณ วอศิริ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามและประเมินผลการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสีชมพูจังหวัดขอนแก่น มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการติดตาม นิเทศและประเมินผลอยู่เสมอ (สุพรรณ วอศิริ, 2553)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยพิจารณาจากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการ

บริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริการ พบว่า โดยรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ขนาดของสถานศึกษาส่งผลต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่ได้สอนนักเรียนระดับชั้นเดียวหรือสอนประจำชั้นที่เป็นนักเรียนกลุ่มเดียวส่วนครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่แม้จะสอนระดับชั้นเดียวนักเรียนกลุ่มเดียวแต่ต้องรับผิดชอบสอนหลายห้องเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษต้องรับผิดชอบสอนนักเรียนหลายระดับหรือเป็นครูประจำชั้นหลายห้องเรียนนักเรียนหลายกลุ่มจึงทำให้ความรับผิดชอบในการจัดทำเอกสารและสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้และการเตรียมการสอนต่างๆที่จะแสดงถึงร่องรอยในการสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินมีปริมาณและความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี กฤษวงค์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่า การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันเมื่อขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะได้มีการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางดำเนินงาน เพื่อร่วมมือกันพัฒนา คุณภาพการศึกษาและมีหน้าที่ประสานให้โรงเรียนภายในกลุ่มร่วมมือสนับสนุนกันในด้านวัสดุ อุปกรณ์ กำลังคนตลอดจนทรัพยากรอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการสอนร่วมกันได้อย่างมี คุณภาพ โดยไม่จำกัดขนาดสถานศึกษา (ราตรี กฤษวงค์, 2551) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพิมพ์ ภูษมศรี (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามขนาดของโรงเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันทั้งนี้เกิดจากประสบการณ์และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนครูผู้สอนเกิดจากความรับผิดชอบในการสอนของนักเรียนที่ระดับอายุระดับชั้นและปริมาณนักเรียนต่างกันจึงควรพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินใหม่เหมาะสมกับธรรมชาติการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนแต่ละขนาดหรือสภาพความรับผิดชอบของครูผู้สอนในแต่ละสาขาวิชา (บุญพิมพ์ ภูษมศรี, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านแนวทางการพัฒนาด้านเทคนิค/วิธีการ (Techniques/Methods) ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก มีความต้องการพัฒนาด้านวิธีการสอน โดยนำเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนมาใช้เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการคิด โรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการพัฒนาด้านเทคนิค และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยีในชั้นเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการพัฒนาด้านทักษะการสื่อสารในการ

ถ่ายทอดความรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการพัฒนาด้านวิธีการสอนโดยนำเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน มาใช้เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ทักษะ และกระบวนการคิด แต่โรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา สภาพปัจจุบันและตัวนักเรียน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2560)

นอกจากนี้ยังพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ขนาดของสถานศึกษาไม่ส่งผลต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line และมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ คมเดช ราชเหนือ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ความต้องการของบุคลากรในการพัฒนาตนเองด้านการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองด้านการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่สูงมาก มีผลโดยตรงต่อการพัฒนาระบบการเรียนการสอนสมัยใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องช่วยสนับสนุน (คมเดช ราชเหนือ, 2558)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากประเด็นที่สำคัญในการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทำให้สามารถอภิปรายในเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม เพื่อสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหาร

1.1 สถานศึกษาควรมีต้นทุนทางนวัตกรรมที่ดีและครบครัน

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยมีความต้องการส่งเสริมให้มีจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศต่อการเรียนรู้ เช่น เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น และต้องการส่งเสริมให้มีจัดทำบทเรียนออนไลน์ที่ประกอบด้วย 5 กลุ่มสาระรายวิชา คือ ศาสนา ศีลธรรม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และ ภูมิศาสตร์ เพื่อให้สะดวกต่อการที่ครูผู้สอนได้เลือกนำไปใช้ค้นคว้าและพัฒนาบทเรียนการสอนของตนเองได้อย่างเหมาะสม เช่น บทเรียนออนไลน์ live worksheet โดยให้นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประเมินนวัตกรรม เช่น แบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากการใช้บทเรียนการเรียนรู้ และมีต้องการในการส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการใช้บทเรียนจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีความต้องการในการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ให้เพียงพอหรือเหมาะสม เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น ควรนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา และนำมาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา และสร้างฐานเป็นข้อมูลคณะอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น รายงานสถานะบุคลากร, กราฟสรุปผลของบุคลากรผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา และมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณฯ กลิ่นนาค (2562) ได้ศึกษา สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม พบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ เกิดจากจากโรงเรียนที่มีต้นทุนที่ดี มีนวัตกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพได้จริง เช่น โรงเรียนอยู่ในโครงการ SQIP หรือโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง (School Quality Improvement Program) มีภาคร่วมพัฒนาหลายองค์กร มีทีมโค้ชเข้ามาช่วยพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มีเครื่องมือสำคัญที่ใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนหลายเครื่องมือ เช่น PLC, Lesson Study, Open Class เป็นการเปิดโอกาสให้เพื่อนครู ผู้ปกครองชุมชน ศิษยานุศิษย์ เข้ามาเรียนรู้การปฏิบัติการสอนและสะท้อนผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน (สุวรรณฯ กลิ่นนาค, 2562) และสอดคล้องกับ สำนัก

บริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553) พบว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาถึง ปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งอาจรวมถึงปัจจัยของการศึกษาและปัจจัยที่เฉพาะเจาะจงของ องค์กร โดยพิจารณาจากขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากร ความพร้อมของทรัพยากร เทคโนโลยี ความรู้สมรรถนะหลักขององค์กร (core competencies) ระบบงานอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553)

1.2 สถานศึกษาควรมีนโยบายที่สามารถสนับสนุนการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ ชัดเจนและนำนโยบายมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

นโยบายเป็นส่วนสำคัญโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนทั้งสถานศึกษา หน่วยงานภายนอก ชุมชน เพื่อมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ยกระดับสถานศึกษาให้มีลักษณะความเป็นนิติบุคคลที่สามารถบริหารจัดการตนเองได้มีอิสระ และความคล่องตัวมากขึ้น และ ควรมีการขับเคลื่อนในด้านการสร้างความรอบรู้และเข้าใจแก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้เรียนหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และ ควรมี ภาศิเครือข่ายเพื่อร่วมกันสร้างพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ และ ควรมีการดำเนินการในพื้นที่ พิเศษเพื่อทดลอง เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้การสร้างและการใช้นวัตกรรมร่วมกันของ ชุมชนโดยเน้นตอบสนองพื้นที่ของตนเอง และ ควรมีจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อ ต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เทพ สุตา จิตรระกุล (2561) ได้ศึกษาการศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ไปใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู พบว่า นโยบายในการสนับสนุน เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาของทางโรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีนโยบาย สนับสนุนให้มีการจัดทำ นวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษาให้แก่ นักเรียน มีแผนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำสื่อและการวิจัยในชั้นเรียน เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครูผู้สอนให้ได้เรียนรู้ และพัฒนานวัตกรรมอยู่เสมอ โดยให้ครูได้ทำนวัตกรรมทางการศึกษาที่ตรงกับเนื้อหาที่สอน และเป็นสื่อที่ใช้ได้จริงอย่างน้อยปีละ 1 ชิ้นนำมาทดลองใช้ในห้องเรียน (เทพสุตา จิตรระกุล, 2561) และสอดคล้องกับ สุวรรณ กลิ่นนาค (2562) ได้ศึกษา สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม พบว่าโรงเรียนควรหลอมรวมนโยบายต่างๆ ของหน่วยงานต้นสังกัด และภาคีเครือข่าย ต่างๆ ที่ร่วมทำงานด้วยกัน มาบูรณาการเป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อลดภาระงานครู (สุวรรณา กลิ่นนาค, 2562)

1.3 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนและมีการพัฒนาพัฒนาบุคลากร

เพราะบุคลากรถือเป็นปัจจัยสำคัญโรงเรียนจึงควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูและบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ต้องเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรม Application ต่างๆสำหรับการใช้งาน และมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพโดยการสนับสนุนวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษา เช่น การอบรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัย (Project based Learning) , การจัดการเรียนรู้ด้วยเกมเป็นฐาน (Game based Learning), การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Learning Management) เป็นต้นและสถานศึกษาควรมีจัดระบบประมาณให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการใช้การสร้างหรือผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบันและนำผลการประเมินหรือการนิเทศการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการช่วยเหลือครู ซึ่งสอดคล้องกับ Kuratko (2012) ทำการวิจัยนวัตกรรมกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คือนวัตกรรมที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู จากผลการวิจัย พบว่า การออกแบบการทำงานแบบทีมนวัตกรรม (Innovative Team) ซึ่งผู้บริหารจะต้องพัฒนาบุคลากรในระหว่างปฏิบัติงาน (On the Job Training) กล่าวคือการมุ่งมั่นสร้างทีมนวัตกรรม ผู้บริหารต้องกระตุ้นการสร้างและมอบหมายงานให้แก่ทีม เพื่อให้สมาชิกภายในทีมได้ใช้ศักยภาพในการผลิตผลงานเชิงนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมนวัตกรรมนี้จะส่งผลให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จด้วย สอดคล้องกับแนวคิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Team Working) ที่เน้นรูปแบบการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม ซึ่งจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างยืดหยุ่น (Kuratko, 2012) และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ หากครูมีคุณภาพที่สามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพแล้ว ก็ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คุณภาพของผู้เรียนจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นสำคัญ “ครูคือผู้สร้างคุณภาพผู้เรียนตัวจริง” ครูจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการทำหน้าที่ครู (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

1.4 สถานศึกษาต้องมีผู้นำที่เข้มแข็ง ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ และเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงในการใช้นวัตกรรม

ผู้นำเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีบทบาทเป็นผู้ที่ริเริ่มสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้เรียนรู้มาใช้ ภายในสถานศึกษา ต้องมีวิสัยทัศน์ที่มองเห็นความสอดคล้องระหว่างนวัตกรรมการเรียนรู้ และบริบทของโรงเรียนที่ตอบสนองความต้องการของสภาพสังคมในพื้นที่และผู้บริหาร สถานศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามให้มีการใช้นวัตกรรม จะทำให้ครูมี ศักยภาพในการจัดทำหรือสร้างนวัตกรรมมากยิ่งขึ้นและมีการส่งเสริมในด้านการอบรมโดย เชิญวิทยากรให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมและสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ปานชนก ด้วงอุดม (2562) การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหลายบทบาทขึ้นอยู่กับภารกิจและกิจ กรรมการบริหารซึ่งการบริหารให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง การบริหารงานการศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคของเทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆของทุก ภูมิภาคของโลกโดยการบริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่และใช้กลยุทธ์เทคนิคการ บริหารระดับสูงสนับสนุนให้นวัตกรรมได้รับการยอมรับและนำมาใช้ในการผลิตการเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพจึงจะสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความสำเร็จ (ปานชนก ด้วงอุดม , 2562) และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ญัฐกานต์ พวงไพบูลย์ (2555) ได้ศึกษารูปแบบ การจัดการนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมของคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่าเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการ สอน ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ในการพัฒนานวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา (ญัฐกานต์ พวงไพบูลย์, 2555)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 สถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้ นวัตกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา

ควรจัดให้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีกระบวนการเทคนิคที่สำคัญคือการสอนแบบ Active Learning ซึ่งเป็ นการสอนเนื้อหาวิชาที่ลดน้อยลงให้ความสำคัญสำหรับการลงมือปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อส่งเสริม สมรรถนะหลักของผู้เรียนให้เด่นชัดประกอบไปด้วยความสามารถด้านการคิด ความสามารถ ด้านการสื่อสาร ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี ความสามารถด้านการแก้ไขปัญหา

ความสามารถด้านทักษะชีวิต และส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาโดยนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและตรงตามความต้องการของผู้เรียนและส่งเสริมให้เกิดการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ไปต่อยอดจนสามารถสร้างเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ได้และส่งเสริมให้มีใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย ก่อน การเรียนการสอนแก่นักเรียนและควรส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล (Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเรียนรู้และมีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล (Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมให้จัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS: Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้ และส่งเสริมให้มีการใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line และ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551) ได้ศึกษา หลักการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา พบว่า ในจัดการเรียนรู้สังคมศึกษานั้นควรจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ การบูรณาการตั้งแต่หลักสูตร หัวข้อที่เรียนโดยเชื่อมโยงเหตุการณ์พัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกันบูรณาการความรู้ทักษะค่านิยม และจริยธรรมสู่การปฏิบัติจริงด้วยการใช้แหล่งความรู้ สื่อ และเทคโนโลยีต่าง ๆ และสัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ (ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551) และสอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2555) ได้ศึกษา การประเมินผลการใช้งานนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้นั้น การประเมินและปรับปรุงแก้ไขบทเรียน เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะได้นำข้อมูลจากการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขบทเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการใช้งานครั้งต่อไปก่อนที่จะเผยแพร่บทเรียน (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2555) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนสิทธิ์ คุณทา (2551: 41) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่องการศึกษาการสอนแบบ Active learning เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ลงเรียนในรายวิชาบัณฑิตอุดมคติไทย พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ของนักศึกษา กลุ่ม ตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายอยู่ในระดับดี มาก ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ผลของการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับดีมาก และผลการศึกษา ความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก (ธนสิทธิ์ คณทา, 2551)

2.2 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา

กิจกรรมต้องมีความหลากหลายและเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีการสร้างผลงานที่เป็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ ซึ่งจากเดิมที่ผู้เรียนเป็นเพียงผู้เรียนรู้หรือผู้ใช้สื่อการเรียนเท่านั้น จึงเพิ่มบทบาทให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเป็นผู้ร่วมในการเป็นผู้สร้างสื่อการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน โดยสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถร่วมกันสร้างสรรค์ได้นั้น เช่น อินโฟกราฟิกส์, Live Worksheets, Canva และการสร้างนวัตกรรมสอดคล้องกับบทเรียน โดยเลือกนวัตกรรมให้เข้ากับวัยและสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี โดยผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมใช้นวัตกรรมนั้นๆ และเลือกใช้นวัตกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน ตรงกับจุดมุ่งหมาย และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและก่อนที่จะนำสื่อเหล่านี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะต้องทำการตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้และส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจารย์ พานิช (2555) ได้ศึกษา สังคมศึกษากับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่าครูสังคมศึกษาต้องตระหนักอยู่เสมอว่าผู้เรียนยุคนี้เป็น เจเนอเรชัน แซด ครูจึงต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (วิจารย์ พานิช, 2555) และสอดคล้องกับ มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ (2557: 21) ได้ศึกษา การสร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ครูสังคมศึกษายุคนี้จึงต้องให้ความสำคัญในการจัดห้องเรียนที่นำเอาเทคโนโลยีมาเสริมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แรงจูงใจ มีการแข่งขันมีรางวัล จะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้น ในการเรียนรู้และครูต้องปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป (มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, 2557) และสอดคล้องกับ วิทยา วาโย (2563) ได้ศึกษา การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน พบว่าสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา สื่อการสอนที่ดีจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาขณะที่เรียนได้ สื่อที่ใช้ในการสอนควรที่มีความแปลกใหม่ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้เช่น วิดีโอ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว สถานการณ์จำลอง บทความวิชาการ เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้สอนควรเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม เช่น ขนาดตัวหนังสือ สี ความคมชัดของรูปภาพ ความถูกต้องของข้อมูล รวมทั้งสื่อที่นำมาใช้ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้แหล่งเรียนรู้ (Resources) ได้แก่ หนังสือ ตำรา E-book E-Journal ห้องสมุด เป็นทางเลือกที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ ด้วยการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ควรมีความหลากหลายให้ผู้เรียนสืบค้นได้อย่างเพียงพอ ทำให้ผู้สอนไม่จำเป็นต้องใส่เนื้อหาในบทเรียนทั้งหมด (วิทยา วาโย, 2563)

2.3 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ครูมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ครูและบุคลากรเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องได้รับการพัฒนาโดยการสร้างสังคมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาแนวทางสำคัญคือกระบวนการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ในการสร้างเครือข่ายร่วมกันและพัฒนารจัดการเรียนรู้ของกลุ่มครูด้วยกันเองโดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามประเด็นปัญหาหรือวิธีการที่คล้ายคลึงกันมีส่วนร่วมกันตั้งแต่สำรวจปัญหา ออกแบบ ดำเนินการแก้ไขปัญหา นำไปสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้ และการนำไปเผยแพร่เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายครูหรือกลุ่มอื่นที่แตกต่างหลากหลายให้ครูทุกกลุ่มสาระผลิตนวัตกรรมและนำเสนอแลกเปลี่ยนกัน มีการจัดมุมสื่อและมุมนวัตกรรมและมีการประกวดการจัดนวัตกรรมทุกปีและสนับสนุนส่งเสริมการเตรียมความพร้อมขั้นเรียนในการใช้นวัตกรรมโดยมีการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น การติดตั้งอินเทอร์เน็ต โปรเจคเตอร์ และส่งเสริมให้มีการพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาและมีการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับ จอย ทองกลมศรี (2560) ได้ศึกษาการศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัย พบว่า สถานศึกษามีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามให้มีการใช้นวัตกรรม จะทำให้ครูมีศักยภาพในการจัดทำ หรือสร้างนวัตกรรมมากขึ้นและมีการส่งเสริมในด้านการอบรมโดยเชิญวิทยากรให้ความรู้เรื่องนวัตกรรมและสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ควรพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในการผลิตให้คำแนะนำ เรื่องนวัตกรรมหรือบุคลากรด้านเทคโนโลยีและสื่อที่ให้ความรู้ในการจัดทำนวัตกรรม (จอย ทองกลมศรี, 2560) สอดคล้องกับ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้ช่องทางติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอนและนักเรียนโดยผ่านระบบเครือข่าย โดยมีเว็บไซต์ของโรงเรียน ซึ่งสามารถให้นักเรียนหรือครูผู้สอนสามารถเข้าไปเรียนรู้ผ่านทางเว็บไซต์ หรือดูความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ดูข้อมูลข่าวสารที่โรงเรียนจะสื่อสารไปยังนักเรียน เช่น การแจ้งผลการเรียนของนักเรียน หรือผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีการแจ้งนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรทุกคนทราบก็สามารถมีช่องทางติดต่อสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์

ของโรงเรียนได้และสถานศึกษาต้องการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ หรือการแก้ปัญหาด้วยการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โดยการจัดให้ทุกกลุ่มสาระมีการสอนความรู้พื้นฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีการบูรณาการในทุกกลุ่มสาระ โดยส่งเสริมให้ครู นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน มีการคิดวิเคราะห์หรือแก้ปัญหาด้วยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เช่น การใช้ คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลร่วมกันระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนเพื่อตอบโจทย์ หรือ ปัญหาในวิชาเรียนในห้องเรียน เป็นต้น และควรนำสาระการเรียนรู้หรือความรู้เพื่อให้นักเรียนสืบค้นโดยผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2560)

2.4 สถานศึกษาควรมีหลักสูตรที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ จึงต้องมีการปรับปรุงและ พัฒนาการใช้หลักสูตรรายวิชาที่สอนเป็นรายปีการศึกษาหรือแต่ละภาคเรียนอยู่เสมอ โดยนำ ผลการประเมินจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดจนของออกจากบันทึกหลังการสอนนำมา วิเคราะห์ในกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและวิชาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีความเหมาะสมกับยุคสมัยและบริบทของพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ และควรมีการจัดทำ หลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และ โรงเรียนมีการ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของ ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา สอดคล้องกับ พระพิระ ยุทธ จีมะลี (2557) ได้ศึกษาการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 พบว่า แนว ทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการ การศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร 1) ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร ควรสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร 2) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ควรจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มี ความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้กับ แผนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการสนับสนุนการใช้หลักสูตร ควรสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาครูและบุคลากรและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอนที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำนวัตกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ 4) ด้านการ นิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร มีการจัดทำแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ โดยเน้น

บรรยากาศการนิเทศอย่างเป็นทางการ กัลยาณมิตร มีการกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนและการใช้نواتกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน 5) ด้านการประเมินการใช้หลักสูตร จัดให้มีการประเมินหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้ มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการศึกษา และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดีต่อไป (พระพิระยุทธ จี มะลิ, 2557)

3. ด้านการบริการ

3.1 สถานศึกษาควรมีความพร้อมทางด้านวัสดุ/อุปกรณ์ในการส่งเสริมการใช้ และการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรมอย่างครบครัน

วัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญมากต่อการพัฒนา จึงต้องมีการปรับปรุงซื้ออุปกรณ์ให้มี คุณภาพและทันสมัย ที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้และมีวัสดุอุปกรณ์ให้เลือกใช้ได้อย่าง เพียงพอและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อให้เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ที่นั่ง สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก เพื่อปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามกิจกรรมที่สามารถใช้งานได้ทั้ง แบบกลุ่มและแบบเดี่ยว และควรมีการสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของ นักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบความรู้ สอดคล้อง กับความคิดเห็นของ สุวิทย์ เจริญพานิช (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารศูนย์ เทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่าในด้านเทคโนโลยีต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก มีบุคลากรด้าน เทคโนโลยีทางการศึกษาในจำนวน ที่เหมาะสม มีเทคโนโลยีที่มีคุณภาพดี มีความทันสมัย ก็ จะทำให้การจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สุวิทย์ เจริญพานิช, 2550) และ สอดคล้องกับ กุลชา สีภาพันธุ์ (2554) ได้ศึกษา การพัฒนาการบริหารงานเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ในด้านงบประมาณและซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการ ดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน ประการสำคัญโรงเรียนควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ต้องการและสอดคล้องกับข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการ ดำเนินงานระบบสารสนเทศในโรงเรียน (กุลชา สีภาพันธุ์, 2554) สอดคล้องกับความคิดเห็น ของ วาสนา ทวีกุลย์ทรัพย์ (2563) ได้ศึกษาการออกแบบระบบการผลิตและการใช้สื่อการ สอนสำหรับครู พบว่าการจัดกิจกรรมให้บริการทางด้านนวัตกรรมการเรียนรู้นั้น ต้องได้รับ การสนับสนุนด้านงบประมาณที่เพียงพอ และจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้แก่อาจารย์ผู้สอน

เพื่อให้มีความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ตลอดจนมีความเข้าใจหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์, 2563)

3.2 สถานศึกษาควรมีความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการใช้และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม

อาคารสถานที่เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรม จึงควรมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการลงทุนในการพัฒนาด้านแหล่งเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม เช่น ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ สารสนเทศ องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ที่รวบรวมหลักฐาน และจัดแสดงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ และมีห้องปฏิบัติการภูมิศาสตร์ที่มีเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่สามารถทดลองใช้ในการศึกษา และมีห้องจริยธรรมที่มีพื้นที่สำหรับการฝึกปฏิบัติ และมีศูนย์การเรียนรู้อาเซียนที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษาข้อมูลของอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับ เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรและโดยบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ (เลิศศักดิ์ คำปลิว, 2551)

3.3 สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือเป็นภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง

ควรมีภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งและการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกนั้นเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาจึงควรมีการหาแหล่งทุนและการสนับสนุน ทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการเสนอยื่นโครงการพัฒนานวัตกรรมกับสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท.) และการขอการสนับสนุนงบประมาณที่มาจากภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจต่างๆ และหน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Kay (2011); Wiggins and McTighe (2007); Apple Classrooms of Tomorrow –Today (2008) ที่กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและกำหนดเป็นพันธกิจของสถานศึกษา (Kay, 2011) ดังนั้นผู้บริหารจะต้องสื่อสารถึงความสำคัญของสมรรถนะนวัตกรรม

และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรต่างๆเพื่อร่วมกันสร้างระบบนิเวศน์นวัตกรรมหรือพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งจะกลายเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สำคัญของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมในนวัตกรรมการบริหาร และระบบและกลไกการบริหารตามผลการวิจัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Wiggins, G. P., McTighe, & J, 2007)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. โรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะ ด้านการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้และสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการฝึกอบรมแกนนำ และให้นำไปถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียน การสอนในหน่วยงานเดียวกันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการใช้งานและการจัดการศึกษาต่อไป
2. โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการพัฒนาและจัดระบบการบริหารจัดการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น ปัญหาการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ หรืออุปกรณ์ชำรุด เสียหาย ควรดำเนินการแก้ไขหรือจัดหาทดแทน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน พร้อมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมการดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือที่เป็นสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและสามารถ นำมาใช้ประโยชน์ได้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการยอมรับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ของครูในสถานศึกษาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าต่อการลงทุนมากที่สุด

รายการอ้างอิง

- Backer, & Lombaerts. (2014). An investigation into information literacy of undergraduate students: A case study of the Faculty of Arts, Vrije Universiteit Brussel, Department of Educational Sciences, Pleinlaan 2, Brussels 1050, Belgium,. 2, 32.
- Carter, & Anthony. (2014). Peer modeling and innovation adoption among teachers in online professional development, School of Education, University of California, Davis, One Shields Avenue, Davis, CA 95616, USA,. 27.
- Dilek et al. (2016). Realization of a Desired Future: Innovation in Education. (Faculty of Education, Yildiz Technical University, Turkey,. 72.
- Kay, K. (2011). Seven steps to becoming a 21st century school or district. Retrieved February 20, 2020, Retrieved from <https://www.edutopia.org/blog/21st-century-leadership-overview-ken-kay>.
- Kuratko, D. F. (2012). Innovation acceleration: Transforming organizational thinking. Boston: Pearson.
- Lubbers, C. (2014). Supporting innovation in education, Public Libraries. 53(3) 36-41.
- Roza, & Raushanb. (2014). Innovation issues in the educational field of Kazakhstan, Abai Kazakh National Pedagogical University, Kazakhstan” Candidate of philosophical sciences, lecturer, Al-Farabi Kazakh National University, Al-Farabi 61, Almaty, Kazakhstan, University of Sheffield. 8.
- Savina. (2014). The Teachers’ Willingness To Create Highly Intelligent Educational Innovations, Elabuga Institute of Kazan Federal University, Kazanskayast., 89, Elabuga 423600, Russia. 7.
- Stéphan et al. (2019). Measuring innovation in education 2019 : what has changed in the classroom (Educational Research and Innovation, OECD Publishing, Paris. 272.
- Wiggins, G. P., McTighe, & J. (2007). Schooling by design: Mission, action, and achievement. Alexandria, VA:ASCD.
- เทพสุดา จิวตระกูล. (2561). การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู. บรรณศาสตร์ มศว.
- เลิศศักดิ์ คำปิลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- เสนห์ จุ้ยโต. (2558). การบริหารนวัตกรรมแนวใหม่. นนทบุรี: โครงการส่งเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโอเดียนสโตร์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2555). เทคโนโลยีการศึกษา : ทฤษฎีการวิจัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์รัตน์. (2559). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา ใน การศึกษา 4.0 เป็น ยิ่งกว่าการศึกษา, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 5.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี. กาญจนบุรี: กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี.
- กุลชา สีภาพันธุ์. (2554). การพัฒนาการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียน เทศบาล 2 หนองบัว. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- คมเดช ราชเหนือ. (2558). การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จอย ทองกลมศรี. (2560). การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัย. วารสารบรรณศาสตร์ มศว. 10(2), 78-89.
- ชัชพล ทรงสุนทรวงค์. (2559). นวัตกรรมบริการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 20-23.
- ณัฐกร สงคราม. (2558). การออกแบบและพัฒนาโมดูลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 70-77.
- ณัฐกานต์ พวงไพบูลย์. (2555). รูปแบบการจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพฯ. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ดวงกมล โพธิ์นาค. (2559). นวัตกรรมบริการ : กลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรธุรกิจบริการ. การจัดการสมัยใหม่. 5(2), 47.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ธนสิทธิ์ คณทา. (2551). การศึกษาการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ลงเรียนในรายวิชาบัณฑิตอุดมคติไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์: นครสวรรค์., 41.
- ธานี ชูกำเนิด. (2558). การพัฒนารูปแบบกระบวนการนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของปราชญ์ชาวบ้านภาคใต้. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุขสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นพดล เหลืองภิรมย์. (2558). การจัดการนวัตกรรม: การพัฒนาตัวแบบความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นพรัตน์ หมี่พลัด. (2560). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศของเยาวชนในศตวรรษที่ 21. พัฒนาการเรียนการสอน. 11(1), 26-38.

บวร เทศารินทร์. (2560). บวร เทศารินทร์. (2560). ประเทศไทย 4.0 โมเดลเศรษฐกิจใหม่. Retrieved เข้าถึงเมื่อ 11 พฤษภาคม 2563 สืบค้นจาก <http://www.drborworn.com/article/detail.asp?id=16223>

บุญพิมพ์ ภูขมศรี. (2558). เรื่องการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน. มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ปวีรรต สมนึก. (2558). “การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ผลลัพธ์การทอ่งเที่ยว. ศิลปวัฒนธรรม. 11(1), 6-16.

ปานชนก ดั่งอุดม. (2562). การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อุทยานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปิยะนันท์ หิรัณย์โชโลทร. (2559). โครงการศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรทิพย์ ไชยโส. (2556). การพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระพิระยุทธ จีมะลี. (2557). การบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และ

วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0. เชียงราย: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. .

พระมหาสายัญ ธิรปญโญ. (2561). การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย., 146.

พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2559). เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุทยานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 1.

ภาณุมาศ ควรงค์. (2560). การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 ที่สัมพันธ์กับการใช้วัตกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา. มหาวิทยาลัยนครพนม. 6(3), 51.

มนัสนันท์ หัตถศักดิ์. (2557). การสร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน. Retrieved เข้าถึงเมื่อ 21 กันยายน 2563 สืบค้นจาก www.regis.rmutp.ac.th/km_regis/stock/2557/2-57.ppt.

ยุทธนา ขวัญเมือง, & สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. (2562). การพัฒนานวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราตรี กฤษวงค์. (2551). การปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน. มหาวิทยาลัยบูรพา. คณะศึกษาศาสตร์.

ฤทธิไกร ไชยงาม, กันยารัตน์ ไวก้า, & ททัย ไชยงาม. (2561). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนภาษาอังกฤษของชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพครูผู้สอนภาษาอังกฤษ. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

- มหาสารคาม. มหาสารคาม. 52.
- วสันต์ สุทธาวาศ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยศิลปากร. 8(1), 8-20.
- วาริรัตน์ แก้ววูไร. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรม ภูมิ
ปัญญา และการเรียนรู้. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยย่นเรศวร.
- วาสนา ทวีกุลย์ทรัพย์. (2563). รายงานการวิจัยเรื่อง การออกแบบระบบการผลิตและการใช้สื่อการสอนสำหรับครู. หุน
วิจัยของการศึกษาทางไกล สถาบันวิจัยและพัฒนา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). สังคมศึกษากับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. นครปฐม: บริษัท ส เจริญ การพิมพ์ จำกัด.
- วิจารณ์ พานิช. (2558). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. นครปฐม: บริษัท ส เจริญ การพิมพ์ จำกัด., 23.
- วิทยา วาโย. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิด
และการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัย. 6(3), 7-9.
- วิภาดา นามบ้าน. (2567). รูปแบบศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนสาธิตนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ราชชมงคลธัญบุรี.
- วิภาพรรณ พินลา. (2561). การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2561). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการรูปแบบการจัดการความรู้กับเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อทักษะการสอนของครู. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยย่นเรศวร., 14.
- วุฒินันท์ รัตน์สุข. (2557). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านชุดวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. 15.
- ศิรินทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช/นนทบุรี.
- สมจิต บุตรทองทิม. (2556). การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การใช้สื่อนวัตกรรมในโรงเรียน
เดชอุดม. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- สมชาย เทพแสง, & อรจิรา เทพแสง. (2552). ผู้นำยุคใหม่: หัวใจของการปฏิรูป. นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2560). แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. (2558). รายงานผลมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล.
กรุงเทพมหานคร: บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด. 26.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2560). การประเมินคุณภาพภายนอก.

24.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลฉบับ

ปรับปรุง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สุทธิชัย ผ่านสุวรรณ. (2558). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณภาพครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียน

ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 67.

สุพรรณ วอศิริ. (2553). การติดตามและประเมินการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น/ขอนแก่น. DOI.

สุพัตรา ตาดม่วง. (2558). การดำเนินการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัว สำนักงาน

เขตพื้นที่การประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุภาวดี แต่ประเมศามย์. (2561). ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนระดับ

ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย.

สุวรรณ กลิ่นนาค. (2562). สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม, Retrieved เข้าถึงเมื่อ 14 กันยายน 2563 สืบค้น

จาก <https://www.edusandbox.com/22-mar-2019-news/>.

สุวิทย์ เจริญพานิช. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในวิทยาลัยพาณิชยการ.

(วิทยานิพนธ์ดุขภูบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุวิสาข์ จรัสกมลพงศ์. (2562). การสังเคราะห์รูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับ

นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยนครพนม. 8(3), 114-128.

อัจตรา ประเสริฐสิน. (2560). การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา. บรรณศาสตร์ มศว. 2, 86.

อัจตรา ประเสริฐสิน, เทพสุดา จิวตระกูล, & จอย ทองกลมศรี. (2560). การศึกษาแนวทางการ จัดการนวัตกรรมทาง

การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัย. วารสาร บรรณศาสตร์ มศว. 10(2), 78-89.

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทย์ศิริธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ภาคผนวก ข ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือแบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. ด้านการบริหาร						
1.1 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้						
1	โรงเรียนมีนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา อย่างเป็นปัจจุบัน เช่น วิดีโอ PowerPoint website เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาทางการเรียนรู้ของนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน และ การจัดอาคารเรียน ให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	โรงเรียนมีการปรับปรุง ดูแลรักษา สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ในโรงเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องเรียน อาคารสถานที่ ให้มีความสะอาด สะอาด มั่นคง ปลอดภัย เช่น การจัดซื้อ ซ่อมบำรุง วัสดุ อุปกรณ์ ภายในห้องเรียน อาคารเรียน เพื่อให้ใช้งานได้ อยู่เสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
6	โรงเรียนมีการดูแลซ่อมบำรุง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อยืดอายุการใช้งาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ						
7	โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ทันสมัย เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีระบบสืบค้นความรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ทางอินเทอร์เน็ต	1	0	1	0.67	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการนำระบบ การเรียนออนไลน์ (e-Learning) มาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การเรียนทางโทรทัศน์ การเรียนการสอนทางไกล การเรียนทางเว็บไซต์ การเรียนผ่านเครือข่ายแบบเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	โรงเรียนมีการสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนหรือรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	โรงเรียนมีการเก็บข้อมูลหลังจากการเรียนรู้ โดยใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้						
13	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้ ช่วยพัฒนาทักษะการคิดของ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
	นักเรียน					
14	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	มีการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเพียงพอมาใช้ประกอบการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ครูใช้มีความหลากหลายน่าสนใจ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	มีการประเมินและติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้ มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.2 ประสพการณ์จากการเรียนรู้						
19	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วยให้เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
22	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน	0	1	1	1.00	ใช้ได้
23	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง โดยครูผู้สอนที่นำสื่อมาใช้ในการสอนและจากสิ่งแวดล้อมรอบไปถึงทางสังคมและวัฒนธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการบริการ						
3.1 การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน						
25	โรงเรียนมีการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ทางการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาของสังคมในยุคปัจจุบัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	โรงเรียนจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาและโรงเรียนยังจัดให้มีแหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	โรงเรียนสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบความรู้ เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการให้บริการบริการกับนักเรียน เช่น โต๊ะเรียน กระดานดำ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
	3.2 ความพร้อมของอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ					
30	โรงเรียนมีอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้ เพียงพอต่อการเรียนรู้ เช่น เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดที่ให้บริการนักเรียน ทั้งในส่วนการยืม-คืนหนังสือ สื่อการเรียนการ สอนต่างๆ และการบริการเทคโนโลยี สารสนเทศ ในการสืบค้นข้อมูลให้นักเรียนได้ เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้และสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้และนวัตกรรมของ ชุมชนรอบโรงเรียนเพื่อใช้เรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษา เช่น หลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	โรงเรียนจัดให้มีแหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้อง อินเทอร์เน็ต	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่เหมาะสมและปลอดภัย	1	1	0	0.67	ใช้ได้
35	โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับครูผู้สอน

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. ด้านการบริหาร						
1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ						
1	ท่านมีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น สื่อการสอน ชุดกิจกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านมีการประเมินผลจากการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอน เช่น ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ						
4	ท่านได้มีการร่วมกำหนดเป้าหมาย ของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มวิชาการกับครูและผู้บริหารสถานศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	ท่านมีการดำเนินการตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
6	ภายในโรงเรียนมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล และการสะท้อนผลการปฏิบัติของครูเพื่อหาแบบอย่างวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น การประชุมครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา						
7	ท่านได้เข้าร่วมอบรมในโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้มาพัฒนางานในการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
9	ท่านได้เข้ารับการฝึก/อบรม วิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม						
10	ท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	ท่านมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น บอร์ดให้ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	ท่านมีการสร้างหรือผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ						
13	ท่านมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการทำงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา	1	1	0	0.67	ใช้ได้
14	ท่านมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ตอบสนองตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น แบบสอบถาม บันทึกหลังการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	ท่านได้ใช้ห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน						
16	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย ก่อน การเรียนการสอนแก่นักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย หลัง การเรียนการสอนแก่นักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ในการทบทวนความรู้ของนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.2 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา						
20	ท่านเห็นว่าวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
21	ท่านนำนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	ท่านมีการออกแบบการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร						
23	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	ท่านมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	ท่านมีทักษะการใช้นวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	ท่านมีความสามารถในการออกแบบวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการเรียนการสอนได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.4 ผลการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน						
27	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาให้สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
28	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาและมีการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายอย่างกว้างขวาง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	ท่านมีการกระตุ้นให้เกิดการขยายผลในการสร้างนวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษา ในกลุ่มครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการบริการ						
3.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม						
30	ท่านมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการจัดทำแผนกลยุทธ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
31	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด เป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	ท่านได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และสังคมโลก โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	1	0	1	0.67	ใช้ได้
3.2 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา						
33	ท่านได้รับการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	ท่านได้รับการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนตรงตามความต้องการ	0	1	1	0.67	ใช้ได้
35	ท่านได้รับการจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดี เป็นต้น อย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีสำหรับผู้บริหาร

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. ด้านการบริหาร						
1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ						
1	ท่านมีการติดตามการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อการเรียนการสอนของครู อย่างต่อเนื่อง เช่น การประเมินความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านมีการนิเทศการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การนิเทศการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านมีการนำผลการประเมินมาช่วยเหลือครูในการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น นำผลการนิเทศ มาใช้สร้างพัฒนาการเรียนรู้อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ						
4	บุคลากรของโรงเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาหรือกลุ่มวิชาการกับครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	บุคลากรของโรงเรียนมีการดำเนินการตาม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
	กิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องต้อง ร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน ตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุงนวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การ ประชุมครูและบุคลากรโรงเรียน					
6	ท่านส่งเสริมให้ภายในโรงเรียนมีการสร้าง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้ครูได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ เช่น การประชุมครูและบุคลากร โรงเรียน การประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา	1	0	1	0.67	ใช้ได้
1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา						
7	ท่านส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การ จัดอบรม การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ ความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	ท่านจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาพัฒนางานในการเรียนการสอนให้ บรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
9	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูฝึกอบรม วิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง กับนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4 ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม						

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
10	ท่านจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ใน สถานศึกษาอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	ท่านจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในรายวิชา สังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	ท่านส่งเสริมให้มีการจัดทำทะเบียน นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนอย่าง เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ						
13	โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบ ข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการทำงานตามกล ยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น การสร้างและจัดเก็บ ข้อมูลนวัตกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษาประจำปีการศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	โรงเรียนมีระบบการประเมินผลการ ปฏิบัติงานที่ตอบสนองตามกลยุทธ์ที่กำหนด ไว้	1	0	1	0.67	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อ การเรียนรู้ ที่ทันสมัย เป็นระบบและมี ประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน						
16	โรงเรียนเห็นความสำคัญของการนำ นวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการ เรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
17	โรงเรียนมีความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านเทคนิควิธีการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีความต้องการการจัดทำเอกสารคู่มือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อพัฒนาการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินจากการใช้ นวัตกรรมการเรียนรู้ในกระบวนการเรียน การสอนไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาในการใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ใน รายวิชาสังคมศึกษา ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ระดับชั้น หรือเนื้อหาสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ ทันสมัย เช่น การจัดการเรียนการสอนโดย ใช้เทคโนโลยี การเรียนการสอนแบบ ออนไลน์ ระบบการศึกษาทางไกล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.2 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา						
22	โรงเรียนมีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สอดคล้อง กับสภาพปัญหา และความ ต้องการ มีความเป็นไปได้และสามารถวัดได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	โรงเรียนมีการบูรณาการทรัพยากร บุคลากร กระบวนการ และองค์ความรู้ในการ สร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาในรายวิชา สังคมศึกษา	1	0	1	0.67	ใช้ได้
24	โรงเรียนมีการออกแบบการพัฒนา	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
	นวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือ ความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้ เช่น หลักสูตรท้องถิ่น					
25	โรงเรียนมีการนำบทเรียนในเนื้อหารายวิชา สังคมศึกษามาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร						
26	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้สามารถใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้และ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษาที่หลากหลายสอดคล้องกับ ศักยภาพและบริบทของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	ครูผู้สอนมีความสามารถในการออกแบบ นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และเข้าใจบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	ครูผู้สอนมีทักษะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้ตรง ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายเกิด ประโยชน์อย่างกว้างขวาง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา สังคมศึกษาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นมีการ เผยแพร่เพื่อแบ่งปันนวัตกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
32	นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา/ กระบวนการพัฒนานวัตกรรมส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้พัฒนา/ผู้เกี่ยวข้องศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจนสามารถสร้าง นวัตกรรมใหม่ได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการบริการ						
3.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม						
33	โรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม จากฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรภายใน โรงเรียนให้มีบทบาทในการกำหนดทิศทาง ของโรงเรียน เพื่อให้เกิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	โรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง องค์กรหรือ ผู้ผลิตสื่อ กระทรวงศึกษาธิการ ในการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการ จัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	มีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียน ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ใน การจัดการศึกษาและพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามให้มีการใช้นวัตกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
37	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยการนำนวัตกรรมทางการเรียนรู้เข้ามาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.2 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา						
38	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
49	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้แก่สถานศึกษาตรงตามความต้องการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดี เป็นต้น ให้แก่สถานศึกษา อย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	มีการส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับครูผู้สอน

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. ด้านการบริหาร						
1.1ระบบบริหารจัดการคุณภาพ						
1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อ นักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลบุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เช่น กราฟสรุปผลการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น เนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ได้แก่ การสอนนวัตกรรม-ธรรมศึกษา, การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance learning information technology : DLIT) เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 นวัตกรรมด้านรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกความคิดเห็น โดยผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปราย นำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ อภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	มีการใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เช่น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันตั้งปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เรื่องปรากฏการณ์เชิงภูมิศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2	มีการใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องสังคมประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	มีการใช้การประชุมทางไกล (Teleconference) เช่น การจัดการเรียนการสอนออนไลน์	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
4	มีการใช้ชุดการสอน (Instructional Module) เช่น ชุดการเรียนการสอนประกอบคำบรรยาย, ชุดการเรียนการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม, ชุดการเรียนการสอนรายบุคคล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	มีการใช้วีดิทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Video) ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานกันระหว่าง ข้อความ ข้อมูล ตัวเลข ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ตลอดจนระบบโต้ตอบกับผู้ใช้ เช่น วีดิทัศน์จำลองสถานการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาคลังข้อสอบ เช่น ระบบจัดการคลังข้อสอบออนไลน์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของสถาบันศึกษาโดยใช้บัตรสมาชิกการ์ด เช่น บริการห้องสมุด	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการตัดเกรด เช่น โปรแกรม Microsoft excel	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
3. ด้านการบริการ						
3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร						
1	มีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	มีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	0	1	1	0.67	ใช้ได้

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้บริหาร

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. ด้านการบริหาร						
ระบบบริหารจัดการ						
1.1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชา สังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคณะอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น รายงานสถานะบุคลากร, กราฟสรุปผลของบุคลากรผู้สอนในรายวิชา สังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1.4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมายพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 นวัตกรรมด้านรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการส่งเสริมให้ใช้การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกความคิดเห็น โดยผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิดอภิปราย นำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ การอภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เช่น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันตั้งปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการส่งเสริมให้ใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องสังคมประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
3	มีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล (Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ในการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	มีการส่งเสริมให้จัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาคลังข้อสอบ เช่น ระบบจัดการคลังข้อสอบออนไลน์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของสถาบันศึกษาโดยใช้บัตรสมาชิก เช่น บริการห้องสมุด	0	1	1	0.67	ใช้ได้
4	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการตัดเกรด เช่น โปรแกรม Microsoft excel	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. ด้านการบริการ						
3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร						
1	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่าIOC	แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3		
2	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

เรื่อง แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับนักเรียน

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานและหน่วยงานของท่านประการใด และคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา

4. การวิจัยครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความอนุเคราะห์จากท่านและขอความ กรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง และครบสมบูรณ์ทุกข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องใน ตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. ชื่อโรงเรียน
2. เพศ

☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
---------------------------------	----------------------------------
3. อายุ

☐ 1) อายุ 16 ปี	☐ 2) อายุ 17 ปี	☐ 3) อายุ 18 ปี
--	--	--
4. ระดับการศึกษา

☐ 1) มัธยมศึกษาปีที่ 4	☐ 2) มัธยมศึกษาปีที่ 5	☐ 3) มัธยมศึกษาปีที่ 6
---	---	---

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนักเรียนหรือผู้ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
1.1 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้						
1	โรงเรียนมีนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบัน เช่น วีดีโอ PowerPoint website เป็นต้น					
2	โรงเรียนมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาทางการเรียนรู้ของนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน และการจัดอาคารเรียน ให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้					
3	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา และมีประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน					
4	โรงเรียนมีการปรับปรุง ดูแลรักษา สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียน					
5	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องเรียน อาคารสถานที่ ให้มีความสะอาด สะอาด มั่นคง ปลอดภัย โดยการจัดซื้อ ซ่อมบำรุง วัสดุ อุปกรณ์ ภายในห้องเรียน อาคารเรียน เพื่อให้ใช้งานได้อยู่เสมอ					
6	โรงเรียนมีการดูแลซ่อมบำรุง อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อยืดอายุการใช้งาน					
1.2 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ						
7	โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น					
8	โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ทันสมัย เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ					
9	โรงเรียนมีระบบสืบค้นความรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาทางอินเทอร์เน็ต					
10	โรงเรียนมีการนำระบบ การเรียนออนไลน์ (e-Learning) มาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การเรียนทางโทรทัศน์ การเรียนการสอนทางไกล การเรียนทางเว็บไซต์ การเรียนผ่านเครือข่ายแบบเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	โรงเรียนมีการสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนหรือรายวิชาสังคมศึกษา					
12	โรงเรียนมีการเก็บข้อมูลหลังจากการเรียนรู้โดยใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นต้น					
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้						
13	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้ ช่วยพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน					
14	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา					
15	มีการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเพียงพอมาใช้ประกอบการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
16	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ครูใช้มีความหลากหลายน่าสนใจ					
17	มีการประเมินและติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปรายหรือเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนรู้จากสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
18	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้ มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน					
2.2 ประสพการณ์จากการเรียนรู้						
19	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น					
20	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาช่วยให้เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น					
21	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับนักเรียน					
22	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
23	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์					
24	สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงโดยครูผู้สอนที่นำสื่อมาใช้ในการสอนและจากสิ่งแวดล้อมรวมไปถึงทางสังคมและวัฒนธรรม					
3. ด้านการบริการ						
3.1 การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน						
25	โรงเรียนมีการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ ทางการเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
26	โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาของสังคมในยุคปัจจุบัน					
27	โรงเรียนจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาและโรงเรียนยังจัดให้มีแหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน					
28	โรงเรียนสนับสนุนการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบความรู้ เป็นต้น					
29	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการให้บริการกับนักเรียน เช่น โต๊ะเรียน กระจาดานดำ					
3.2 ความพร้อมของอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ						
30	โรงเรียนมีอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ เพียงพอต่อการเรียนรู้ เช่น เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง					
31	โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดที่ให้บริการนักเรียนทั้งในส่วนการยืม-คืน หนังสือ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสืบค้นข้อมูลให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน					
32	โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างครบถ้วนรอบโรงเรียนเพื่อใช้เรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น หลักสูตรท่องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
33	โรงเรียนจัดให้มีแหล่งสืบค้นข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้องอินเทอร์เน็ต					
34	โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่เหมาะสมและปลอดภัย					
35	โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

1. ด้านการบริหาร

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

3. ด้านการบริการ

.....

.....

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีสำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านประการใด และคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาและการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
 4. การวิจัยครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความอนุเคราะห์จากท่านและขอความ กรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง และครบสมบูรณ์ทุกข้อ
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31 – 40 ปี
 3) อายุ 41 – 50 ปี 4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) สมรส 3) หย่าร้าง

4. วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 6 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

6. ขนาดโรงเรียนที่สอน

- 1) เล็ก 2) กลาง
 3) ใหญ่ 4) ใหญ่พิเศษ

7. สถานภาพการทำงาน

- 1) ครูอัตราจ้าง
 2) พนักงานราชการครู
 3) ข้าราชการครู

8. วิจัยฐานะ

- 1) ไม่มีวิทยฐานะ
 2) ครูชำนาญการ
 3) ครูชำนาญการพิเศษ
 4) ครูเชี่ยวชาญ
 5) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ใน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
มากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ						
1	ท่านมีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชา สังคมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น สื่อการสอน ชุดกิจกรรม					
2	ท่านมีการประเมินผลจากการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการ สอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
3	ท่านมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอน เช่น ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน- หลังเรียน					
1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ						
4	ท่านได้มีการร่วมกำหนดเป้าหมาย ของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มวิชาการกับครูและผู้บริหาร สถานศึกษา					
5	ท่านมีการดำเนินการตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนา นวัตกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
6	ภายในโรงเรียนมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล และการสะท้อนผล					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	การปฏิบัติของครูเพื่อหาแบบอย่างวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เช่น การประชุมครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา						
7	ท่านได้เข้าร่วมอบรมในโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา					
8	ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้มาพัฒนางานในการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้บรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้					
9	ท่านได้เข้ารับการฝึก/อบรม วิธีการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
1.4 ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม						
10	ท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนอย่างเพียงพอ					
11	ท่านมีการจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น บอร์ดให้ความรู้					
12	ท่านมีการสร้างหรือผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเป็นปัจจุบัน					
1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ						
13	ท่านมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการทำงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น เว็บไซต์รายวิชาสังคมศึกษา					
14	ท่านมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ตอบสนองตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น แบบสอบถาม บันทึกหลังการสอน					
15	ท่านได้ใช้ห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา					
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน						
16	ท่านมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ/อธิบาย ก่อน การเรียนการสอนแก่นักเรียน					
17	ท่านมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการแนะนำ/					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	อธิบาย หลัง การเรียนการสอนแก่นักเรียน					
18	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ในการทบทวนความรู้ของนักเรียน					
19	ท่านมีการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน					
2.2 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา						
20	ท่านเห็นว่านวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน					
21	ท่านนำนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
22	ท่านมีการออกแบบการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้					
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร						
23	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
24	ท่านมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน					
25	ท่านมีทักษะการใช้วัตกรมในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย					
26	ท่านมีความสามารถในการออกแบบวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาในการเรียนการสอนได้					
2.4 ผลการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน						
27	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาให้สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์					
28	ท่านสามารถการพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาสังคมศึกษาและมีการ					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	เผยแพร่และสร้างเครือข่ายอย่างกว้างขวาง					
29	ท่านมีการกระตุ้นให้เกิดการขยายผลในการสร้างนวัตกรรมในรายวิชา สังคมศึกษา ในกลุ่มครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา					
3. ด้านการบริการ						
3.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม						
30	ท่านมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการ จัดทำแผนกลยุทธ์					
31	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด เป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์					
32	ท่านได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และสังคมโลก โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา					
3.2 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา						
33	ท่านได้รับการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรม การศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
34	ท่านได้รับการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนตรงตามความ ต้องการ					
35	ท่านได้รับการจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้วัตกรรมการเรียนรู้เพื่อ การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดีเป็น ต้น อย่างเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการ
เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1. ด้านการบริหาร

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

3. ด้านการบริการ

.....

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรีสำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านประการใด และคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาและการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

4. การวิจัยครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความอนุเคราะห์จากท่านและขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริงและครบสมบูรณ์ทุกข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31 – 40 ปี
 3) อายุ 41 – 50 ปี 4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) สมรส 3) หย่าร้าง

4. วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 6 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 6 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

7. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

- 1) เล็ก 2) กลาง
 3) ใหญ่ 4) ใหญ่พิเศษ

8. สถานภาพการทำงาน

- 1) รองผู้อำนวยการ
 2) ผู้อำนวยการ

9. วิทยฐานะ

- 1) รองผู้อำนวยการชำนาญการ
 2) รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 3) รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

- 4) ผู้อำนวยการชำนาญการ
- 5) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- 6) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
- 7) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
1.1 ระบบบริหารจัดการคุณภาพ						
1	ท่านมีการติดตามการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนของครู อย่างต่อเนื่อง เช่น การประเมินความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา					
2	ท่านมีการนิเทศการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาเพื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การนิเทศการสอน					
3	ท่านมีการนำผลการประเมินมาช่วยเหลือครูในการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เช่น นำผลการนิเทศ มาใช้สร้างพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย					
1.2 ระบบพัฒนางานวิชาการ						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4	บุคลากรของโรงเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาหรือกลุ่มวิชาการกับครู					
5	บุคลากรของโรงเรียนมีการดำเนินการตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การประชุมครูและบุคลากรโรงเรียน					
6	ท่านส่งเสริมให้ภายในโรงเรียนมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น การประชุมครูและบุคลากรโรงเรียน การประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1.3 ระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา						
7	ท่านส่งเสริมบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น การจัดอบรม การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้					
8	ท่านจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา มาพัฒนางานในการเรียนการสอนให้บรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้					
9	ท่านส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูฝึกอบรม วิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
1.4 การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้						
10	ท่านจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ในสถานศึกษาอย่างเพียงพอ					
11	ท่านจัดหาแหล่งเรียนรู้ และอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา					
12	ท่านส่งเสริมให้มีการจัดทำทะเบียนนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอนอย่างเป็นปัจจุบัน					
1.5 ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ						

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
13	โรงเรียนมีการจัดระบบความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการทำงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เช่น การสร้างและจัดเก็บข้อมูลนวัตกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาประจำปีการศึกษา					
14	โรงเรียนมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ตอบสนองตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้					
15	โรงเรียนมีห้องโสตทัศนศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ ที่ทันสมัย เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา					
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 กระบวนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน						
16	โรงเรียนเห็นความสำคัญของการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา					
17	โรงเรียนมีความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาด้านเทคนิควิธีการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา					
18	โรงเรียนมีความต้องการการจัดทำเอกสารคู่มือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อพัฒนาการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
19	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินจากการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ					
20	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ระดับชั้น หรือเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
21	โรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ระบบการศึกษาทางไกล					
2.2 กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา						
22	โรงเรียนมีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สอดคล้อง กับสภาพปัญหา และความต้องการ มีความเป็นไปได้และสามารถวัดได้					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
23	โรงเรียนมีการบูรณาการทรัพยากร บุคลากร กระบวนการ และองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษา					
24	โรงเรียนมีการออกแบบการพัฒนาวัตกรรมการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา หรือความต้องการ บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาและมีความเป็นไปได้ เช่น หลักสูตรท้องถิ่น					
25	โรงเรียนมีการนำบทเรียนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษามาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เสริมหลักสูตร						
26	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้สามารถใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ					
27	ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน					
28	ครูผู้สอนมีความสามารถในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาและเข้าใจบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน					
29	ครูผู้สอนมีทักษะการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาที่หลากหลาย					
30	นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายเกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง					
31	การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นมีการเผยแพร่เพื่อแบ่งปันนวัตกรรมการเรียนรู้					
32	นวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา/กระบวนการพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้พัฒนา/ผู้เกี่ยวข้องศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจนสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ได้					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3. ด้านการบริการ						
3.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม						
33	โรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจากฝ่ายบริหาร ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีบทบาทในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อให้เกิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา					
34	โรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อ กระทรวงศึกษาธิการ ในการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนในการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
35	มีการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
36	โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามให้มีการใช้นวัตกรรม					
37	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการศึกษาในรายวิชาสังคมศึกษาให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยการนำนวัตกรรมทางการเรียนรู้ เข้ามาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
3.2 ทรัพยากรที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา						
38	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณมาให้สถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาอย่างเพียงพอ					
39	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรสื่อเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษาให้แก่สถานศึกษาตรงตามความต้องการ					
40	หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรอุปกรณ์สนับสนุนการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นดีวีดี เป็นต้น ให้แก่สถานศึกษา อย่างเพียงพอ					
41	มีการส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1. ด้านการบริหาร

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

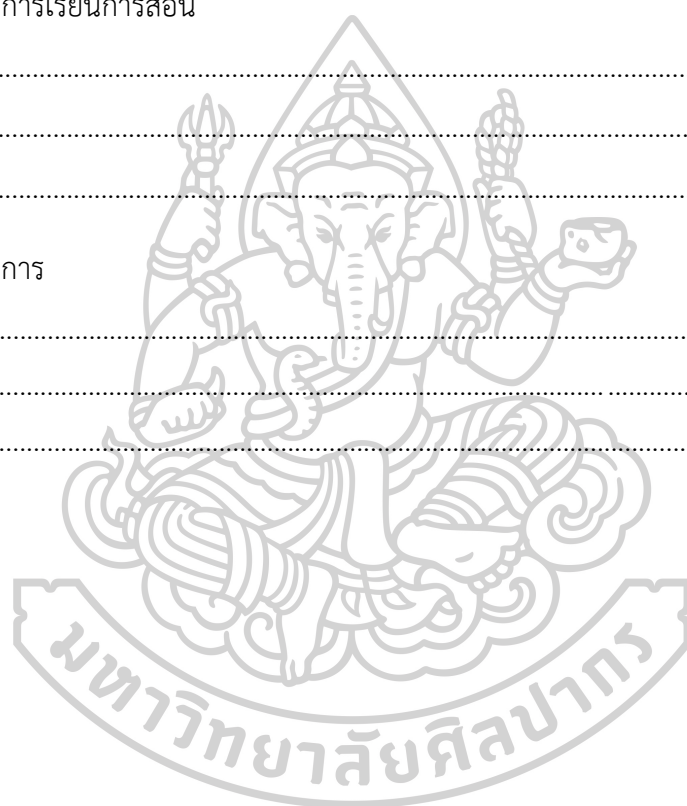
.....

3. ด้านการบริการ

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี
 2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านประการใด
 4. การวิจัยครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความอนุเคราะห์จากท่านและขอความ กรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง และครบสมบูรณ์ทุกข้อ
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31 – 40 ปี
 3) อายุ 41 – 50 ปี 4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) สมรส 3) หย่าร้าง

4. วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 6 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

6. ขนาดโรงเรียนที่สอน

- 1) เล็ก 2) กลาง
 3) ใหญ่ 4) ใหญ่พิเศษ

7. สถานภาพการทำงาน

- 1) ครูอัตราจ้าง
 2) พนักงานราชการครู
 3) ข้าราชการครู

8. วิทยฐานะ

- 1) ไม่มีวิทยฐานะ
 2) ครูชำนาญการ
 3) ครูชำนาญการพิเศษ
 4) ครูเชี่ยวชาญ
 5) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
มากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมาก
ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับปานกลาง
ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อย
ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ						
1.1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปลผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา					
1.2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลบุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เช่น กราฟสรุปลผลการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1.3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น เนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ได้แก่ การสอบนักเรียน-ธรรมศึกษา, การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance learning information technology : DLIT) เป็นต้น					
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 นวัตกรรมด้านรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกความคิดเห็น โดยผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปราย นำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับ					
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ การอภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม					
3	มีการใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เช่น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันตั้งปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล					
2.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องสังคมประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1					
2	มีการใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line					
3	มีการใช้ การศึกษาทางไกล (Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้					
4	มีการจัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1.	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาคลังข้อสอบ เช่น ระบบจัดการคลังข้อสอบออนไลน์					
2.	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม					
3.	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของสถาบันศึกษา โดยใช้บัตรสมาร์ทการ์ด เช่น บริการห้องสมุด					
3. ด้านการบริการ						
3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร						
1.	มีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
2.	มีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดในการจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
3.	มีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
4.	มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

1. ด้านการบริหาร

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

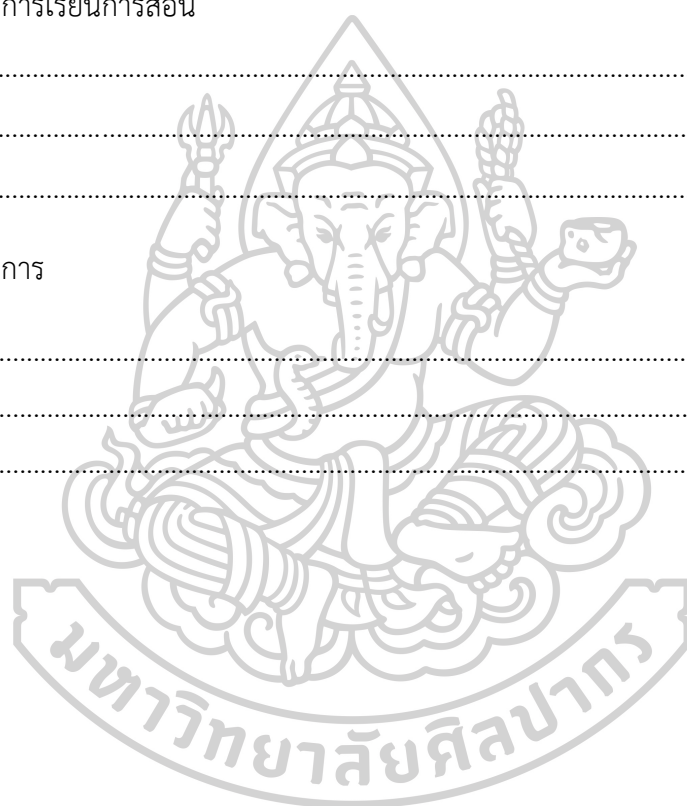
.....

3. ด้านการบริการ

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี
 2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านประการใด
 4. การวิจัยครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความอนุเคราะห์จากท่านและขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง และครบสมบูรณ์ทุกข้อ
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31 – 40 ปี
 3) อายุ 41 – 50 ปี 4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- 1) โสด 2) สมรส 3) หย่าร้าง

4. วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี 2) สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงานในด้านการสอน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 6 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 6 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

7. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

- 1) เล็ก 2) กลาง
 3) ใหญ่ 4) ใหญ่พิเศษ

8. สถานภาพการทำงาน

- 1) รองผู้อำนวยการ
 2) ผู้อำนวยการ

9. วิทยฐานะ

- 1) รองผู้อำนวยการชำนาญการ
 2) รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 3) รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

- 4) ผู้อำนวยการชำนาญการ
- 5) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- 6) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
- 7) ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ						
1.1	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลนักเรียน เช่น ใบรายชื่อนักเรียน, สรุปผลการเรียนรู้นักเรียนรายวิชาสังคมศึกษา					
1.2	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลคณะอาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น รายงานสถานะบุคลากร, กราฟสรุปผลของบุคลากรผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา					
1.3	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ เช่น ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างหรือโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา					
1.4	มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภายนอกหน่วยงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1 นวัตกรรมด้านรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการส่งเสริมให้ใช้การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกความคิดเห็น โดยผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปราย นำไปสู่ข้อสรุปเป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับ					
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันโดยการนำเสนอ การอภิปรายโต้แย้ง การตั้งข้อซักถาม					
3	มีการส่งเสริมให้ใช้การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เช่น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันตั้งปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ตั้งสมมติฐาน เก็บรวบรวมข้อมูล พิสูจน์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล					
2.2 นวัตกรรมด้านสื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1	มีการส่งเสริมให้ใช้มัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย เรื่องสังคมประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1					
2	มีการส่งเสริมให้ใช้การจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น เว็บไซต์ Google Classroom, Youtube, แอปพลิเคชัน Zoom, แอปพลิเคชัน Line					
3	มีการส่งเสริมให้ใช้การศึกษาทางไกล(Distance Learning) เช่น DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเรียนรู้					
4	มีการส่งเสริมให้จัดการสอนผ่านทางระบบ Video Conference หรือระบบบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS : Learning Management System) ของโรงเรียนหรือระบบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ได้เตรียมไว้					
2.3 นวัตกรรมด้านการประเมินผลที่ใช้ในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา						
1.	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาคลังข้อสอบ เช่น ระบบจัดการคลังข้อสอบออนไลน์					

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการลงทะเบียนผ่านทาง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เช่น ระบบเช็คชื่อ ระบบบันทึก การเข้าร่วมกิจกรรม					
3.	มีการส่งเสริมให้นำนวัตกรรมการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับบริการของ สถาบันศึกษาโดยใช้บัตรสมาร์ตการ์ด เช่น บริการห้องสมุด					
3. ด้านการบริการ						
3.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร						
1.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพสังคม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
2.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคล เพื่อตอบสนองแนวความคิดใน การจัดการศึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
3.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ที่มุ่งเน้น กระบวนการในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					
4.	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับ ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการใช้นวัตกรรม การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1. ด้านการบริหาร

.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

3. ด้านการบริการ

.....

ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เก็บแบบสอบถาม

1. โรงเรียนวิสุทธรังษี	อำเภอท่าม่วง	จังหวัดกาญจนบุรี
2. โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์	อำเภอเมือง	จังหวัดกาญจนบุรี
3. โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม	อำเภอท่ามะกา	จังหวัดกาญจนบุรี
4. โรงเรียนเทพมงคลรังษี	อำเภอเมือง	จังหวัดกาญจนบุรี
5. โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง	อำเภอท่าม่วง	จังหวัดกาญจนบุรี
6. โรงเรียนประชามงคล	อำเภอหนองปรือ	จังหวัดกาญจนบุรี
7. โรงเรียนด่านมะขามเตี้ยวิทยาคม	อำเภอด่านมะขามเตี้ย	จังหวัดกาญจนบุรี
8. โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร	อำเภอท่ามะกา	จังหวัดกาญจนบุรี
9. โรงเรียนทองผาภูมิวิทยา	อำเภอทองผาภูมิ	จังหวัดกาญจนบุรี
10. โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้ากาญจนบุรี	อำเภอเมือง	จังหวัดกาญจนบุรี
11. โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์	อำเภอพนมทวน	จังหวัดกาญจนบุรี
12. โรงเรียนหนองปรือพิทยาคม	อำเภอหนองปรือ	จังหวัดกาญจนบุรี
13. โรงเรียนหนองตากยาตั้งวิริยะราษฎร์บำรุง	อำเภอท่าม่วง	จังหวัดกาญจนบุรี
14. โรงเรียนพัชรราษฎร์รังสรรค์	อำเภอท่าม่วง	จังหวัดกาญจนบุรี
15. โรงเรียนหนองขาโกวิทพิทยาคม	อำเภอท่าม่วง	จังหวัดกาญจนบุรี

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์

1. นาย เจษฎา ศรีนวล ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองขาวโกวิทพิทยาคม
2. นางสาว เมธาวิ ศศิโรจน์ ครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
โรงเรียนหนองขาวโกวิทพิทยาคม
3. นาย พลธนวัฒน์ ว่างวงศ์ทอง ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี
4. นางตรุณี ไบบัว ครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษากาญจนบุรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นาย สุทธิพร ลีเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	11 พฤษภาคม 2535
สถานที่เกิด	กาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	42/6 หมู่ 10 แขวงลำผักชี เขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10530

